

კვირის პალიტრა

შუქვანი კვირეული

№51 (1168) ◆ 19 — 25 დეკემბერი, 2016 წ. ფასი 1,5 ლარი

„პრეზიდენტის გადაწყვეტილება დასაწყისია...“

გვ.6,10

ექსკლუზიური ინტერვიუ პარლამენტის თავმჯდომარესთან

რატომ შეხვდნენ „თავისუფალი დემოკრატები“

გიორგი მარგველაშვილს

გვ.7

გაურჩია თუ არა საქმე გიგა ბოკერიაშვილს

გვ.10

უცხოური გაკვეთილები ლარისთვის

როგორ მოიქცნენ ჩვენი მეზობლები თავიანთი ვალუტის გამყარებისთვის

გვ.8,9

„ჩემი ქმრის მკვლელს მივუტყვე“

ინტერვიუ საქართველოში მოკლული ამერიკელის მეუღლესთან

„გამონაკლისი დაუშვეს და დამნაშავეს პირისპირ შემახვედრეს...“

„ატირდა, მაღლობა გადავიხადა, რომ ვაპატიეთ“

გვ.12

სუპერკუპონი!

ამოჭარი, შეაბროვე, ააწყვე!

დაგოზე 14.⁵⁰ ლარი

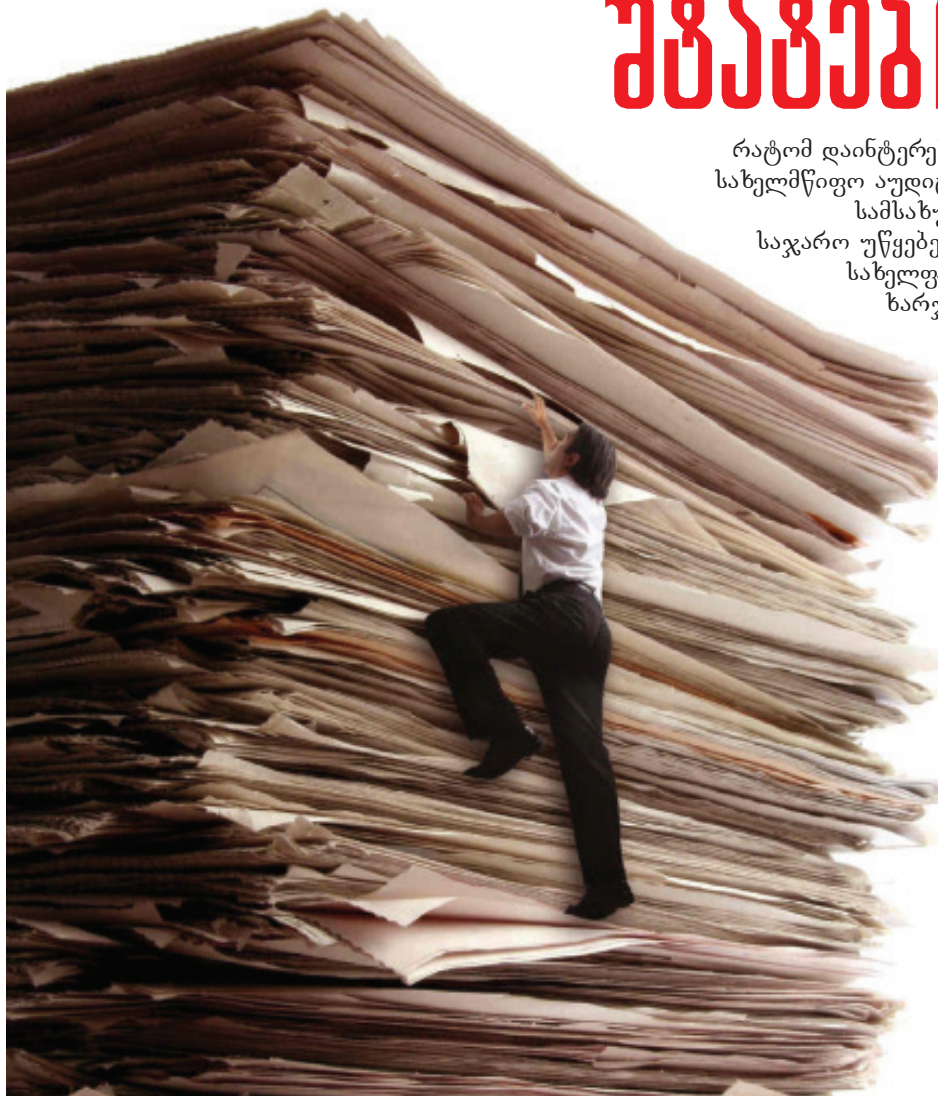
და მიიღე სათმევად ფასდაკლება „გიგანტის“ წიგნის მაღაზიაში! ააწყვე 4 ნაწილად დაშლილი წიგნის ყდა

„მეფე თამარი“

მხოლოდ „კვირის პალიტრის“ მკითხველისთვის!

ფართოდ გაბერილი უბაბები

რატომ დაინტერესდა სახელმწიფო აუდიტის სამსახური საჯარო უწყებების სახელფასო ხარჯით

„ზოგჯერ დანამატი ერთი წლის წინსწრებითაც გაიცემა“

გვ.6,7

წინა ლომჯარი, სახელმწიფო აუდიტორის მოადგილე: „სახელმწიფო დაწესებულებები თითქმის ვერასდროს ასაბუთებენ პრემიისა თუ დანამატის გაცემის საფუძველს...“

„78 საჯარო უწყებიდან 63-ში იმაზე ბევრად მეტი უშტატო თანამშრომელია, ვიდრე ლიმიტით არის განსაზღვრული“

მიგა ჩიხლაძე, „საერთაშორისო გამჭვირვალობა“: „თუ მთავრობა ოპტიმიზაციას დაიწყებს, პირველ რიგში ამ საკითხით უნდა დაინტერესდეს“

„რუსეთი აგრძელებს სამეაროს მოპატიჟებას მესამე მსოფლიო ომში ჩასართავად“

გვ.2,3,30,31

„კვირის პალიტრის“
ამ ნომერთან ერთად!

ილია II
სრულიად საქართველოს
პატრიარქის-პატრიარქი

I
ტომი

წიგნის
საშუალო ფასი
18.50 ლ
გაზეთთან ერთად
20 ლ

მხოლოდ „კვირის პალიტრის“ მკითხველისთვის
იკითხეთ პრესის გამავრცელებელთან

გურჯაანელი „ლიოტჩიკი“

კახელმა ჩხიკედელამ თავის ეზოში თვითმფრინავი და ვერტმფრენი ააწყო

გვ.13

რას იხსენებენ საქართველოს პრეზიდენტების პირადი ფოტოგრაფები

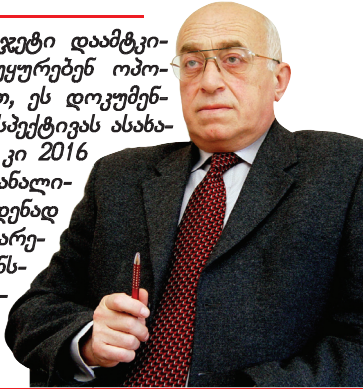

გვ.16,17

წმინდა ნიკოლოზის გადღა გვფარავდეს!

ს

აქართველოს პარლამენტი 2017 წლის ბიუჯეტი დამტკიცდა, რომლის პარამეტრებს სპეტიკურად უყურებენ ოპოზიციაში, თუმცა ხელისუფლების მტკიცებით, ეს დოკუმენტი ქვეყნის ეკონომიკური განვითარების პერსპექტივას ასახავს და სრულიად რეალისტურია. ამასობაში კი 2016 წელი მიიწურა, შესაბამისად, ბევრი რამის გაანალიზებისა და შეფასების დროც დადგა. რამდენად წარმატებული იყო ეს წელი ქვეყნის განვითარების თვალსაზრისით, იყო მნიშვნელოვანი წინსვლა თუ ქვეყანა სტაგნაციის რეჟიმში აგრძელებდა ცხოვრებას? ამ კითხვით დავიწყეთ ინტერვიუ ექსპერტ სოსო ციხაძისთვის:

„ლართან დაკავშირებით, ალბათ, განსაკუთრებული ზომების მიღების დროც დადგება“

— მრავალსაქეტიანი საკითხია. სამწუხაროდ, ჩვენი საზოგადოების ნაწილს მართლაც გაუჩნდა განცდა, რომ ბევრ სფეროში ქვეყანა ერთ ადგილს ტკეპნის, თუმცა ბევრი რამ ჩვენზეც არ არის დამოკიდებული. 2016 წელს მნიშვნელოვანი წარმატებებს ველოდით საერთაშორისო სივრცეში. ჯერ კიდევ 2008 წელს ნატოს მიერ საქართველოსთვის გაღებული კარი კვლავაც ღიად რჩება, თუმცა ამ გზაზე ძალიან წელი გვიწევს სვლა... ასევე გვეგონა, რომ უკვე წლებიანდელ ზაფხულს ევროპაში უფრო ნდობით მოგახერხებდით მოგზაურობას, რაც ვერ მოხერხდა. შეიძლება ჩვენი მოლოდინი გადამეტებული იყო, რამაც გული დაგვწყვიტა, თუმცა წლის ბოლოს ამ მიმართულებით ევროპიდან აშკარად დადებითი გზავნილებს ვიღებთ და საგარეოდ, მომავალ წელს უკვე ნამდვილად მოგახერხებთ შენგენის ზონაში უფრო გადამადგილებას, რაც აჩვენებს, რომ პროცესი, დაგვიანების მიუხედავად, 2016 წელს პოზიტიურად გრძელდებოდა. ვფიქრობ, დემოკრატიული განვითარების თვალსაზრისითაც გვაქვს წარმატებები, რასაც ჩვენი უცხოელი პარტნიორებიც ხედავენ, თუმცა აქაც აშკარად შენელებულია ტემპი.

ახლა მთავარია, როგორ შევასრულებთ ვალდებულებებს და გამოვიყენებთ შესაძლებლობებს, რომელთაც გვთავაზობს ევროკავშირთან გაფორმებული სხვადასხვა სახის დოკუმენტები. ვფიქრობ, ევროკავშირის ქვეყნებში ექსპორტის წლებიანდელი მონაცემები მხოლოდ საწყისი ეტაპია და ეს ყოველწლიურად გაიზარდება. ქვეყანას დიდი პოტენციალი აქვს. ტურიზმი არ არის ერთადერთი სფერო, სადაც წარმატების მიღწევა შეგვიძლია, თუმცა ძალიან კარგია, რომ ტურიზმის განვითარებაზე მთავრობა ასე ზრუნავს.

ევროპულ სივრცესთან ჩვენი ურთიერთობის ინტელექტუალური შემადგენელი უნდა იყოს უფრო დახვეწილი და შედეგით უკეთესი გვექნება. 2016 წელს იყო მნიშვნელოვანი პრობლემებიც, რომელთა გადაჭრა განახლებულ მთავრობას მომავალ წელს მოუწევს...

— მათგან ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი ეროვნული ვალუტის გაუფასურებაა, რაც არ ჩვენის შემდეგ პერმანენტულ პროცესად გვექცა. სწორედ ამ ფონზე მოუხდა მთავრობას პარლამენტისთვის 2017 წლის ბიუჯეტის წარდგენა. განილვა ხმაურიანი გამოდგა „ნაციონალური მოძრაობის“ წარმომადგენელთა თქმით,

ეს ბიუჯეტი ქვეყნის მოსახლეობას უფრო გააღარიბებს...

— ის უფოთი, რაც სუფავს ქვეყანაში ეროვნული ვალუტის მდგომარეობის გამო, სრულიად საფუძვლიანია,

მაგრამ თუ არ განვაცალკევებთ ბიუჯეტის თემა ლარის თემისგან, დავრწმუნდებით, რომ არც ერთს და არც მეორეს წარმატების იმედი არ უნდა ჰქონდეს... არ შეიძლება ეს საკითხები პოლიტიკური სპეკულაციის თემად იქცეს, ჩვენ კი მოწმენი ვართ, არჩევნების მეორე დღიდანვე როგორ ჩაერთო „ნაციონალური მოძრაობა“ ახალ წინასაარჩევნო კამპანიაში — მუდმივი კრიტიკით და იმ ყველაფრის მიუღებლობით, რაზეც ხელისუფლება ლაპარაკობს. მიჩვეულნი კი ვართ მათგან ამგვარ უპასუხისმგებლო ქცევას, მაგრამ ის, რომ მომავალი ოთხნეულეც ასე უნდა გავატაროთ, რასაკვირველია, პესიმისტურად განგვაწყობს.

მართალია, ქალბატონი კლინტონი ვერ გახდა აშშ-ის პრეზიდენტი, მაგრამ ეს მის ინტელექტუალურ შესაძლებლობებს სულაც არ აკნინებს და იქნებ, მოვისმინოთ და გავიზიაროთ მისი ერთი ძალიან მნიშვნელოვანი მოსაზრება: „დემოკრატიაში დგება ხოლმე დრო, როდესაც პოლიტიკა უნდა შეჩერდეს და დაიწყოს სახელმწიფოს მართვა.“ მრჩება შთაბეჭდილება, რომ სწორედ საქართველოს დღევანდელ პოლიტიკურ ვითარებას ეხება ეს გამოხატულება. მართლაც, დროა, დაიწყოს სახელმწიფოს მართვა და ეს უნდა გაიგოს მთავრობამაც და ოპოზიციამაც.

მთავრობის შედეგიან მართვაზე ლაპარაკი შეუძლებელია, თუ მას არ მიეცა მოქმედების დრო და საშუალება.

ვიდრე დავამუშავებთ მთავრობას, მას უნდა მივცეთ მუშაობის რამდენიმე თვე, რომ შეასაზოგადოებოთ, რომ შეაჩვევონ მისი მისი შესახებ, თუ როგორ განვითარდება მისი მისი, შემოღება განსაზღვრავს რაოდენობით გვერდებს, მაგრამ როდესაც ქვეყნის მთავრობის მნიშვნელოვანი საკითხებზე მსჯელობისას პოლიტიკური ინტერესები

«თუ მოსახლეობას ეუბნები, რომ პროდუქცია მნიშვნელოვნად არ გაძვირდება, მაშინ დაწვრილებით უნდა აუხსნა, როგორ და რა გზით აპირებ ამის თავიდან აცილებას. თუ არ აპირებ და ფიქრობ, რომ ფასების ზრდა გარდაუვალია, მაშინ ესეც პირდაპირ უნდა თქვა»

„რუსეთი აბრკელავს სამყაროს“

ჭარბოვან ეკონომიკურ შემადგენელს, რასაპირველია, წარმატებამდე გზა უფრო ბრძოლვადია.

ერთადერთი, რაც პოზიტიურად შეიძლება შევაფასოთ ამ პროცესში, გასული კვირის პარასკევს „ნაციონალური მოძრაობის“ საპარლამენტო უმცირესობასთან ფინანსთა მინისტრის მოადგილის სტუმრობაა. ეს იყო პირველი შემთხვევა, როდესაც კრიტიკული შენიშვნებიც და დამაჯერებელი პასუხებიც იყო სრულიად ადეკვატური.

არავის აქვს იმედი, რომ საქართველოს საკუთარი ეროვნული მოვლენება — ასეთი საუკუნეში ერთი თუ ჩნდება, მაგრამ ის მაინც ხომ ვიცით, ეროვნულმა როგორ დააყენა ფეხზე მინასთან გასწორებული გერმანია და აქცია ეკონომიკურად ძლიერ სახელმწიფოდ. დარწმუნებული ვარ, რომ ჩვენი ეკონომისტების დიდ ნაწილს ეს ამბავი არაერთხელ აქვს ნაკითხული, მაგრამ როდესაც პოლიტიკა ცდილობს, „მიჯიყნოს“ ეკონომიკა, იქ შფოთი უსასრულოდ გრძელდება.

დიახ, ეკონომიკური მიმართულებით გვაქვს სერიოზული პრობლემები. ნიშნები იმისა, როგორ გაართმევს ამას თავს ხელისუფლება, დაახლოებით ერთი კვარტალის თავზე გამოჩნდება, მაგრამ ყოველივეზე თავისი წილი პასუხისმგებლობა აკისრია ამომრჩეველსაც, რომელმაც საკონსტიტუციო უმრავლესობა „აჩუქა“ „ქართულ ოცნებას“. ნურავის ეგონება, რომ ყველაფერზე — კარგზეც და ცუდზეც, რაც მოხდება უახლოესი ოთხი წლის განმავლობაში, საკუთარ პასუხისმგებლობას მოიხსნის. უნდა დავსრულოთ პოლიტიკური ბატალიები, რასაც დიდი სიხარულით ელოდება ჩვენი მედიაციონის დიდი ნაწილი. უნდა მოვძებნოთ თემები, რომლებზეც შეიძლება შეთანხმება და აკადემიური მსჯელობისკენ ვუბიძგოთ ხელისუფლებას და მის ოპონენტებს, რათა საზოგადოებამ საერთოდ არ შეაქციოს ზურგი პოლიტიკურ პროცესს.

— მოდი, მომავალი წლის ბიუჯეტის პოლიტიკური ასპექტები დავიწყეთ და მის პარამეტრებზე ისე ვმსჯელობთ. თქვენი აზრით, თუნდაც ქვეყნის ეკონომიკის 4%-იანი ზრდა რეალისტური პროგნოზია?

— ვფიქრობ, ბიუჯეტი განსაკუთრებული ოპტიმიზმის საფუძველზე არ გვაძლავს, თუმცა მისი ბაზაბრუნების მიზანმიმართული არ გვაქვს. აშკარაა, რომ მასში მთავრობის კმთილი სურვილები უფრო ჭარბობს, ვიდრე მისი განხორციელების შესაძლებლობა.

თუმცა, ერთი რამ უდავოა — ეს პროგნოზიონალების შემუშავებული დოკუმენტია, მაგრამ ისმის კითხვა: ეს გუნდი დამოუკიდებელი იყო მასზე მუშაობისას, თუ რაიმე ტიპის ვალდებულებები ეკისრებოდა? ვი-

ალეხო. სირია.
2016 წლის
დეკემბერი

მეორე, ერთი კვარტალის თავზე ბევრი რამ გამოჩნდება და ალბათ, უმჯობესი იქნება, მოვლენები მაშინ შევაფასოთ. ძნელად წარმომიდგენია, რომ „ოცნების“ ეს ნაოცნებარი ბიუჯეტი უმნიშვნელოდ შესრულდეს, მაგრამ წინასწარ არ ვაპირებ მის კრიტიკას...

— ერთ-ერთი საშუალება, რომლითაც მთავრობა ბიუჯეტში შემოსავლების მოზილზებას გეგმატ, გარკვეულ პროდუქტებზე აქციზის გადასახადის გაზრდაა, რაც ბევრის აზრით, უფრო გააძვირებს ცხოვრებას, რიგით მოქალაქეს კი გააღარიბებს...

— უპირველესად, მგონია, რომ ამ ინფორმაციის გახმაურებისასაც მთავრობისა და ხელისუფლების საზოგადოებასთან ურთიერთობის პრობლემა გამოჩნდა. არანაირი პიარტექნოლოგია არ შევლის ჩვენი ხელისუფლების განცხადებებს, რომლებითაც საგონებელში ჩაგდებს ისედაც გულგახეთქილი საზოგადოება.

ისეთი რჩინიანი შემოთავაზება იყო აქციზის ფასის ზრდის თაობაზე, თითქმის რაღაც უნიკალური აღმოჩენა გააქტიურებოდა. შესაბამისად, საზოგადოებას უფრო დაინტერესებს.

ამას ამოაფრებს ხელისუფლების წარმომადგენელთა განსხვავებული განცხადებებიც. თუ მოსახლეობას ეუბნები, რომ პროდუქცია მნიშვნელოვნად არ გაძვირდება, მაშინ დანერვილებით უნდა აუხსნა, როგორ და

კვირიდან კვირამდე

„ღვთისმამა კარგი გული მოგახუთ ყველას“

„დღეს პირველად დაირეკება ახალი ზარები. ღმერთმა ინებოს, რომ ეს ზარები იყოს ზარი მშვიდობისა და სიხარულისა“, — ბრძანა კათოლიკოს-პატრიარქმა, უწმინდესმა და უნეტარესმა ილია მეორემ 17 დეკემბერს, ბარბარობას, მახათას მთაზე ივერიის ყოვლადწმინდა ღვთისმშობლის ხატის სახელობის ტაძარში პარაკლი-

სის აღვლენისას, რომელსაც პრემიერ-მინისტრი გიორგი კვირიკაშვილი, კულტურის მინისტრი მიხეილ გიორგაძე, საზოგადოებისთვის ცნობილი პირები, სხვადასხვა ეკლესიის მრევლი დაესწრნენ. „ღმერთმა კარგი ბედი მოგცეთ ყველას — თქვენ და საქართველოს“, — მიმართა მრევლს პატრიარქმა.

ქვეყნის 2017 წლის გიუჯეტი დაგვიჩვენებს

14 დეკემბერს პარლამენტის უმრავლესობამ 2017 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტი დამტკიცა. „ქვეყნის ეკონომიკა არის ჯანმრთელი, ჯანსაღი და აუცილებლად განვითარდება“, — განაცხადა პროექტის წარდგენისას ფინანსთა მინისტრმა დიმიტრი ქუშისვილიმ. 2017 წლის მთავარი ფინანსური დოკუმენტის შემოსულობების საპროგნოზო მაჩვენებელი 11 457, 2 მლნ ლარით განისაზღვრა. მათ შორის შემოსავლებია 9 489,5 მლნ ლარი, საიდანაც საგადასახადო შემოსავლებია 8 820, 0 მლნ ლარი, გრანტები — 284, 5 მლნ ლარი, სხვა შე-

მოსავლები კი — 385, 0 ლარი. პროექტის მიხედვით, საქართველოს მთლიანი შიდა პროდუქტი 4%-ით უნდა გაიზარდოს. ოპოზიციის შეფასებით, მომავალი წლის ფინანსური დოკუმენტი ქვეყანასა და მის მოსახლეობას გაღარიბებით ემუქრება. „ნაციონალურმა მოძრაობამ“ და „პატრიოტთა ალიანსმა“ ბიუჯეტს მხარი არ დაუჭირეს.

ღვთისმამის ახალი გიუჯეტი

თბილისის საკრებულომ 2017 წლის თბილისის ბიუჯეტი 31 ხმით 7-ის წი-

ნააღმდეგ დამტკიცა. ბიუჯეტის პროექტს ოპოზიციონერმა დეპუტატებმა მხარი არ დაუჭირეს.

სდომაზე ბიუჯეტის პროექტი ქალაქ თბილისის მერმა დავით ნარმანიამ წარადგინა.

ბიუჯეტის მოცულობა 801 302 000 ლარს შეადგენს. დავით ნარმანია საბიუჯეტო შემოსავლების ნაწილში ბიუჯეტის ზრდას არ გამოიცხადებს. 2017 წლის ბიუჯეტის მიხედვით, პრიორიტეტებად განისაზღვრა მუნიციპალური ტრანსპორტის განვითარება, საგზაო ინფრასტრუქტურა, გამწვანება და განათება. ასევე — ქალაქის ისტორიული ნაწილის რეაბილიტაცია.

ბიუჯეტის დამტკიცება საკრებულოში დისკუსიისა და დაპირისპირების ფონზე წარიმართა.

მოკავშირეებს მესამე მსოფლიო ომში ჩასართავად

რა გზით აპირებ ამის თავიდან აცილებას. თუ არ აპირებ და ფიქრობ, რომ ფასების ზრდა გარდაუვალია, მაშინ ესეც პირდაპირ უნდა თქვა და ისიც მოაყოლო, რატომ გახდა ეს აუცილებელი.

თავის მხრივ, საზოგადოების ნაწილიც ცდომავს. მაგალითად, როდესაც ონლაინსახსებების შესახებ თავისი პოზიცია გამოთქვამს პრემიერ-მინისტრმა, ისეთი უპასუხოვროდ ჰქვილ-ჩივილი ატყდა, თითქმის ყველა მხრიდან მომხმარებელი ამ სისტემის და სრულიად გავლენის დაკარგვით, თუ ამ ონლაინსახსებების პარაგრაფი მომავალშიც არ გაგრძელდება.

არადა, უამრავი ადამიანის ჯანმრთელობა იმსხვერპლა ონლაინსახსებებმა, არაერთი ოჯახი გააუბედურა. თითქმის ყველა წინააღმდეგი იყო მათი საქმიანობის, თუმცა მერე იმდენი დამცველი გამოჩნდა, გაოცებული დავრჩი...

დიდი შეცდომა იყო განცხადებები, რომ ხელისუფლება, თურმე, ღირს არ გამოეცხადებოდა და ქვეყანა დოლარზე არ უნდა იყოს დამოკიდებული... ეს უფრო ცინიზმით გაუღიანებელი განცხადებებს ჰგავდა.

ისეთი შთაბეჭდილება მრჩება, რომ დოლარი თვითონ გვეწებება და თავს ესხმის ღირს, რაც, რასაკვირველია, ასე არ გახლავთ. ღირსი დაკავშირებით, ალბათ, განსა-

კუთრებული ზომების მიღების დროც დადგება და ეს შეიძლება უფრო მძიმე აღმოჩნდეს ჩვენი საზოგადოებისთვის...

— **მთავრობის გადაწყვეტილებით, ბიუჯეტში თანხების მოზიარების კიდევ ერთი გზა საბიუჯეტო ორგანიზაციებში ოპტიმიზაცია და ადმინისტრაციული ხარჯების შეცვლა 10%-ით.**

— სიმართლე გითხრათ, ცოტა ბუნდოვანი ჩანს ჩემთვის ეს გადაწყვეტილება. მინტერესებს, თუ საშუალო მოსახლესაშორებ 10% უსამსახუროდ დარჩება, დანარჩენი 90%-ს მინც ექნება ისეთი პრემია და დანამატები, რასაც ახამდე იღებდნენ?

როდესაც არ არსებობს საჯარო მოხელეთათვის პრემიებისა და სახელფასო დანამატის მინიჭების კონკრეტული საკანონმდებლო საფუძველი, რასაკვირველია, მომავალშიც ყველა გადაწყვეტილება სუბიექტური იქნება და ხელისუფლება, დარწმუნებული ვარ, კვლავაც აღმოჩნდება კრიტიკის ქარცეცხლში.

— **გასული კვირის განხილვის ერთ-ერთ**

თი მთავარი თემა საკონსტიტუციო კომისია და მისი დაკომპლექტების თაობაზე პარლამენტის მიღებული დებულება გახლდათ. მოგეხსენებათ, კომისიაში იმ ფორმით მონაწილეობაზე, რაც საპარლამენტო უმრავლესობამ შესთავაზა, პრეზიდენტმა უარი განაცხადა, შესაბამისად, გიორგი მარგველაშვილი და მისი ადმინისტრაციაც კომისიას ბოიკოტს უცხადებენ.

— ჩემი აზრით, კონსტიტუციის თემა ქართული დემოკრატიისთვის მთავარი საკითხია. ჩვენ ვლაპარაკობთ დემოკრატიულ წარმატებებზე, მაგრამ

რჩება შთაბეჭდილება, რომ ქართული დემოკრატია არის ტაპილი სიზმარი, რომელიც ზომავს ხდება, უფრო ხშირად კი — არა.

როდესაც ერთ პოლიტიკურ სუბიექტს აქვს საკონსტიტუციო უმრავლესობა, არსებობს საფრთხე, რომ ნანატრი ტკბილი სიზმარი ვერ ახდეს.

ამის საფუძველს მაძლევს არჩევნების დასრულებისთანვე ახალბედა პარლამენტის თავმჯდომარის სულწასული განცხადება იმის თაობაზე, რომ პრეზიდენტის არჩევის წესი უნდა შეიცვალოს და ის უნდა აირჩიოს პარლამენტმა. დამაჯერებლობისთვის მოჰყავთ საქართველოს განხილვის შორს წასული დემოკრატიული ქვეყნების მაგალითები, ჩვენი რეალობა კი სრულიად განსხვავებულია.

დამოუკიდებელ ექსპერტთა კლუბის წევრებს კარგად გვახსოვს პერიოდი, როდესაც იმუშავებდა პრემიერ-მინისტრი ბიძინა ივანიშვილი კატეგორიული წინააღმდეგი იყო რესპუბლიკური პარტიის ინიციატივის, რომ პრეზიდენტი სწორედ პარლამენტს აერჩია. იგი გვარწმუნებდა, რომ აუცილებელი იყო პრეზიდენტის ინსტიტუტის გაძლიერება და მეტი ლეგიტიმაცია, რათა მას ჰქონოდა შესაძლებლობა, მთავრობასა და პარლამენტს შორის ნებისმიერი გაუგებრობა დაეზალახებინა. მაშინ შევთანხმდით ამ საკითხზე, მაგრამ გამოხდა ხანი და რადგან, როგორც ჩანს, ვერ მოხერხდა ამჟამინდელი პრეზიდენტის რომელიმე პოლიტიკური ძალის მიერ პრივატიზება, ამ საკითხისადმი მიდგომაც შეიცვალა. ეს მიუღებელი აღმოჩნდა ჩვენი ქვეყნის „რიგითი მოქალაქისთვის“ და დარწმუნებული ვარ, სწორედ ამან განაპირობა, რომ საკონსტიტუციო უმრავლესობის მოპოვებისთანავე „ქართული ოცნება“ ამ ცვლილების აუცილებლობაზე ალაპარაკდა.

— **თუმცა კონსტიტუციონალისტთა დიდი ნაწილი თანხმდება, რომ ამ საკითხზე მნიშვნელოვანი კონსტიტუცია, რომელიც გვარინადება დასაბუთებული და სწორედ ამას უნდა მიხედოს საკონსტიტუციო კომისიამ.**

— დიას, დღევანდელი კონსტიტუ-

ცია აქამდე სულ სხვა ინტერესების გამოვლისწინებული დოკუმენტი იყო. რასაკვირველია, ახლა არის მისი დახვეწისა და მოწესრიგების შესაძლებლობა და იმედია მაქვს, „ქართული ოცნება“ ამისთვის ყველაფერს გააკეთებს, მაგრამ როდესაც კონსტიტუციის ხსენება იწყება პრეზიდენტით და მისი არჩევის წესით, ეს ბევრ რამეს საეჭვოს ხდის. ფიქრობ, ამ პროცესში რაც შეიძლება მეტი პროფესიონალი უნდა ჩაერთოს და გადაწყვეტილება ფართო კონსენსუსის შედეგად მიიღოს.

ფიქრობ, არც ის იქნება მიუღებელი, რომ პრეზიდენტის ინსტიტუტის ფარგლებში პარალელურად ამოქმედდეს გარკვეული ჯგუფი, რომელიც ცვლილებების საკუთარ ვერსიას მოამზადებს და შესთავაზებს საზოგადოებას. შესაძლოა, მესამე ვერსია სხვა ჯგუფში მომზადდეს და ეს იქნება ჯანსაღი პროცესი. მოკლედ, რაც შეიძლება ფართო უნდა იყოს მსჯელობა და პროცესის დაჩქარება კარგს არაფერს მოგვითქვამს. ყველაფერს ერთი ახალბედა პარლამენტის თავმჯდომარე ვერ გასწვდება. მას წარმატებას ვუსურვებ, თუმცა როგორ შეძლებს ის ამ პროცესის დამოუკიდებლად წარმართვას, ძნელად წარმოსადგენია...

— **მსოფლიო კიდევ ერთხელ შეძრა სირიაში განვითარებულმა მოვლენებმა. ალექსის აღმოსავლეთი ნაწილი, რომელსაც ბოლო წლების განმავლობაში ოპოზიციური ძალები აკონტროლებდნენ, ასადის ჯარებმა რუსული ავიაციის დახმარებით აიღეს და ადგილობრივებს სასტიკად გაუსწორდნენ. ჩვენ ვნახეთ სამხედრო კადრები. რას ფიქრობთ მომდარზე? ფაქტია, რუსეთი „ძლიერ მოხილ“ სვლას განაგრძობს.**

— დიას, რუსეთი აგრძელებს სამყაროს მოპატიჟებას მესამე მსოფლიო ომში ჩასართავად. რუსეთის „ჰუმანიტარი“ პრეზიდენტი სულ უფრო და უფრო აშკარად ხდება სადინის სიმბოლო. ფაქტია, რომ რუსეთის არ არსებობს და აღარც აქვს თავდაცვის სამინისტრო, ეს უწყება გადაკეთეს თავდასხმის სამინისტროდ... ასეთ ვითარებაში გონიერება გვემართება, რომ არ წამოვკრათ ფეხი იმ ნაღებზე, რომლებიც რუსეთს საქართველოს ტერიტორიაზე აქვს განლაგებული.

მთელი მსოფლიო გამოგნავს იმით, რაც დატრიალდა ალექსის და მთელ რეგიონში. როდესაც იმდენი გავრცელდა შუამდგომლობა კადრებს ხედავ, მიმდინარე პროცესების შესაფასებლად კვლევების ჩატარება საჭირო აღარ არის.

ამასთან, ჰედავთ სირიისა და რუსეთის პრეზიდენტების კმაყოფილ სახეებს. უკვე აშშ-დანაც გვემისი შეუღამაზებული განცხადებები რუსეთის წინააღმდეგ, რაც, ჩემი აზრით, ყოველგვარ საფუძველს უსპობს თეთრი სახლის ახალი ადმინისტრაციისა და კრემლის მოსალოდნელ კოაბიტაციას თუნდაც სირიის თემაზე და უფრო აძლიერებს მესამე მსოფლიო ომის საფრთხეს.

ნათია დოლიძე

პაპა გერგელაძე სენას პრეზენტა

პარტიის „სახელმწიფო ხალხისთვის“ ყრილობაზე ცნობილი გახდა, რომ ლიდერი პაპა გერგელაძე პოლიტიკიდან მის და საოპერო სცენას უბრუნდება. მან პოლიტიკური პლატფორმა ახალგაზრდა თაობას გადაულოცა, თავად კი, როგორც განაცხადა, საერთაშორისო კარიერის გასაგრძელებლად უცხოეთში გაემგზავრება.

რაც შეეხება „სახელმწიფო ხალხისთვის“ ახალ თავმჯდომარეს — პარტიას ნიკა მაჭუტაძე უხელმძღვანელებს.

ახალი სოხუმი

15 დეკემბერს სოხუმში დე ფაქტო ხელისუფლების ოპოზიციის მასშტაბური მიტინგი გაიმართა, რასაც წინ უსწრებდა ოპოზიციის ლიდერ ასლან ბუაჩიას რამდენიმე დღიანი დაკავება სოჭში. მომიტინგეები დე ფაქტო პრეზიდენტ ხაჯიმბას გადადგომას ითხოვდნენ, თუმცა, მან განაცხადა, რომ ამ საკითხის გარდა, სხვა ნებისმიერ თემაზე სასაუბროდ მზად იყო. ოპოზიციონერთა შეკრებისთანავე შეიკრიბნენ ხაჯიმბას მომხრეებიც. მხარეებს შორის ურთიერთობა დაიძაბა. საპროტესტო მიტინგის პარალელურად, ოპოზიციის ლიდერები რაულ ხა-

ჯიმბას შეხვდნენ. რამდენიმე საათიანი დახურული მოლაპარაკების შემდეგ გაირკვა, რომ ოპოზიციის ორ ლიდერს შესთავაზეს ვიცე-პრემიერისა და გენერალური პროკურორის თანამდებობები, დანარჩენებს კი — პოსტები საკონსტიტუციო სასამართლოსა და ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში... ასევე შეთანხმდნენ, რომ უახლოეს მომავალში უნდა შეიმუშაონ კანონპროექტი, რომლის თანახმადაც, ხაჯიმბა ვეღარ შეძლებს ენ. პარლამენტის თანხმობის გარეშე პრემიერის დანიშვნას და დათხოვნას.

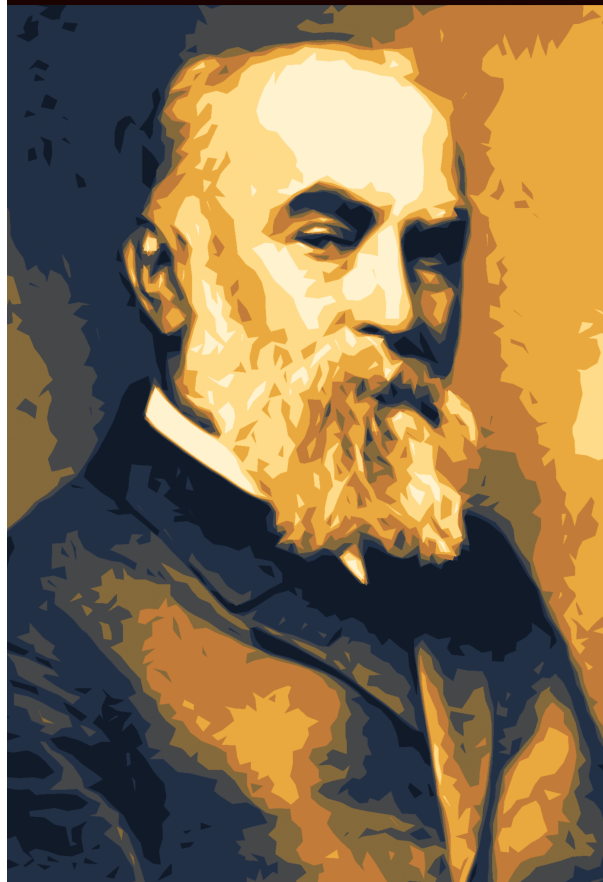
კიდევ ერთი მოქალაქე დაიღუპა

ქალაქ მოსულთან, ავიაიერიშების დროს კიდევ ერთი ქართველი, პანკისის ხეობის სოფელ დუმასტურის მკვიდრი 20 წლის რამზან ბალაქაშვილი დაიღუპა. 2015 წლის გაზაფხულზე ბალაქაშვილი სირიაში არასრულწლოვან მუსლიმ კუშტანაშვილთან ერთად წავიდა. ბალაქაშვილი ტერორისტულ დაჯგუფება „ისლამური სახელმწიფოს“ რიგებში იბრძოდა.

ავითარებული თუჩაქათუი

13 ჯარისკაცი გარდაიცვალა, ხოლო 48 დაზარალებულია, თურქეთში, ქალაქ ქაისერში მომხდარი აფეთქებისას. დანაღმული ავტომანქანა უნივერსიტეტის ახლოს აფეთქდა და ჯარისკაცებით სავსე ავტობუსი დაზარალდა. თურქეთის პრემიერ-მინისტრის მოადგილის, ვეისი კაინაჯის თქმით, ეს ტერორისტული აქტი ძალიან ჰგავს 10 დეკემბერს სტამბოლში მომხდარ ტერორისტულ აქტს. შეგახსენებთ, მაშინ ტერორისტთა სამიზნე პოლიციელები გახდნენ. დაიღუპა 44 ადამიანი, 170-მდე კი დაზარადა. 10 დეკემბერს „ბეშიქთაშის“ სტადიონთან მომხდარ ორ აფეთქებაზე მოგვიანებით პასუხისმგებლობა აიღო ტერორისტულმა დაჯგუფებამ „ქურთისტანის თავისუფლების მიმინოები“.

გუგუჩაშთა პალიზა

— დღევანდელი საკითხავი

როგორც ჭკვიანი ირჩევს ტანსაცმელს, მას რა მოერგება და რა მოუხდება, საკუთარი სხეულის აღნაგობის გათვალისწინებით, ასევე უნდა მოიქცეს ერი

ამა თუ იმ მოძღვრების არჩევისას. ჯერ ერთი, თუ შეუძლია, ის მოძღვრება, რაც მას ჭირდება, მან თვითონვე უნდა შექმნას. მეორეც, თუ ამისთვის ჭკუა-გონება არ ჰყოფნის და აუცილებლად სხვას უნდა დაესხოს, მაშინ ის უნდა აიღოს, რაც მას უეჭველად გამოადგება, თუმცა ამასაც დიდი გონიერება ჭირდება. თუ ამას ვერ მისვდა, ისე მოუვა, როგორც იმ ადამიანს, ვინც მოდას აპყვება, შეუფერებლად მოირთვება, მოიკაზმება და ხალხის თვალში სასაცილო გახდება. ერიც ასევე შეიძლება მასხარა გახდეს კაცობრიობის თვალში.

მხოლოდ შინაგანი საქმეების გონიერულად და დამაკმაყოფილებლად მოგვარება უზრუნველყოფს გარედან მოსალოდნელ საშიშროებას და მოგვეტანს საგარეო დიდებას. რა დიდიც არ უნდა იყოს ჩვენი გამარჯვებები, მათი დიდება კვამლივით გაიფანტება, თუკი ჩვენ ჩვენს საკუთარ სახლში არ დავაკმაყოფილებთ აუცილებელ მოთხოვნებს, თუკი ხელს მივყოფთ საკუთარი ინტერესების სისტემატურ იგნორირებას, შევუქმნით ჩვენ თავს მრავალ ხელოვნურ სიძნელეს, მაშინ ეს გარემოება ადრე თუ გვიან სამხედრო წარმატებებზეც კი უდაოდ დამასუსტებელ გავლენას იქონიებს.

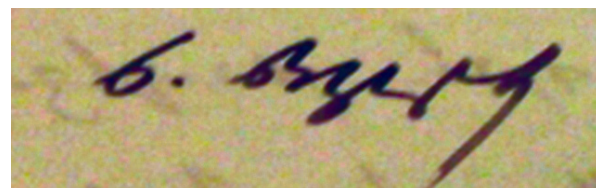
შეურაცხყოფელია ისეთი სასამართლოს არსებობა, რომლის ზნეობრივი და გონებრივი დონე თავისი ეპოქის მოთხოვნილებებზე უფრო დაბლა დგას, მაგრამ უდიდესი უსამართლობაა ისეთი სასამართლოს არსებობაც, რომლის იდეალები საზოგადოებრივ იდეალებზე უსასრულოდ მაღლა დგას... ხელისუფლების მორჩილი ან მექრთამე მოსამართლეებისაგან განსხვავებით, რომელთაც თვითნებურად ცვლიან, ნაფიცო მსაჯულები არასოდეს წაართმევენ საკუთარ თავს ისეთ მნიშვნელოვან რამეს, როგორიცაა სიტყვის თავისუფლება. ისინი არ ჩათვლიან მკრეხელურად ნაწარმოებს მხოლოდ იმიტომ,

რომ მასში განხილულია ხელისუფლების მოქმედება, რადგან შეგნებული აქვთ, რომ უფლებამოსილი არიან განიხილონ და გააკრიტიკონ ხელისუფლების მოქმედება. ამიტომ პრესა – აზრისა და სიტყვის ეს ახალი დროის უძლიერესი მოღვაწე – განსაკუთრებითაა დაინტერესებული ისეთი სასამართლოს არსებობით, რომელიც აძლევს მას უფლებას, შედამხედველობა გაუწიოს აღმასრულებელი ხელისუფლების მოქმედებას.

რვენი ქვეყნის გონებრივი ზრდისათვის დიდი უზედურებაა ის გარემოება, რომ დედის ძუძუთი კი არ ვიკვებებით, არამედ ცხრა მთას გადალმოდან მოყვანილ ძიძას ვაზარდებთ. ისიც სწორად თხის რძეს გვაწოვებს და არა ადამიანისას. უცხოელი ძიძა, რაგინდ საღი იყოს, შენს დედაენას ვერ გასწავლის, შენი ქვეყნის ბუნებასა და საჭიროებას ვერ გაგაცნობს.

მონიერი კაცი და ერი თავისუფლებას თუ ავტონომიას მით იძენს, რომ ანგარიშიანი მართვით ჯერ თავის შინაურ, მერე სამრეწველო, შემდეგ საზოგადო, ბოლოს პოლიტიკური საქმეების საშუალებით იგვარებს უმაღლეს სახელმწიფო საკითხს.

სანამ ჩვენ არ მოვასერებთ ისე მოვაწყობთ საქმე, რომ მეტი ღირებულების საქონელი გავიტანოთ, ვიდრე შემოვიტანოთ, მანამდე ჩვენი ვალუტა იქნება სუსტი და დაცემული.

ნაიჩითხა ქართულად! ნაიჩითხა ინგლისურად!

26 დეკემბრიდან 2 იანვრამდე
„კვირის პალიტრასთან“ ერთად!

მოუსმინე ინგლისურად!

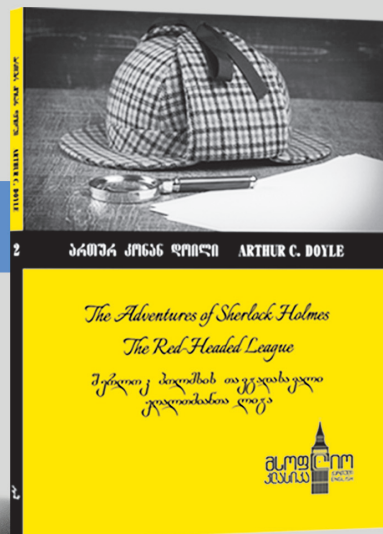
პირველად საქართველოში!

მსოფლიო კლასიკა

ორენოვანი გამოცემა

ართურ კონან დოილი

წიგნი
2

შერლოკ ჰოლმსის
თავგადასავალი
უღალტმიანთა
ლიგა

ნაიკითხეთ, მოუსმინეთ და
გაიუმჯობესეთ ინგლისურის
ცოდნის დონე.

წიგნის
სპეციალური ფასი
4.50 ლ
გაზეთთან ერთად
6.00 ლ

12 კლასიკოსი მწერლის 12 მოთხრობა.
ნაიკითხეთ კლასიკური ლიტერატურა ორ
ენაზე როგორც ორიგინალში ინგლისურად,
ასევე ქართულად!
იპოვეთ სპეციალური კოდი წიგნის გარეკანზე.
გადმოიწერეთ და მოუსმინეთ წიგნის -
აუდიოჩანაწერს ინგლისურად!

შეავროვა 12 60860

შეამოვა წიგნი:
ფ.ს. ფიცხარაძე
"ბენჯამინ ბატონის უცნაური ამბავი"

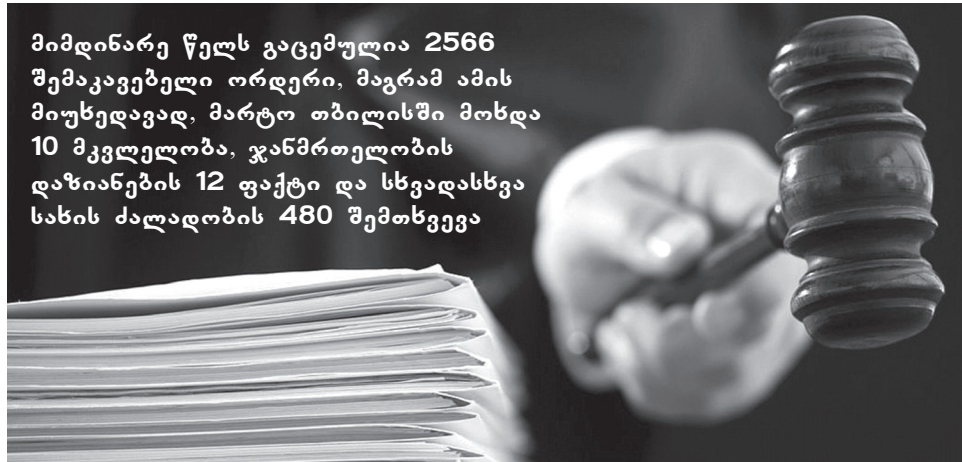

იკითხეთ წიგნის მაღაზიებში და პრესის გავრცელების ჯიხურებში ან დარეკეთ ნომრებზე:
0(32)2382673; 0(32)2382674 და www.elva.ge თქვენთვის სასურველ ადგილზე მოგართმევთ.

როგორ შევაკავოთ მოქალაქე, ანუ დაესაპი ოღერი მსხვერპლს ვერ იცავს(?!)

მჯახური კონფლიქტის ნიადაგზე წელს საქართველოში 17 მკვლელობა მოხდა, არაერთ ადამიანს ოჯახის წევრმა ჯანმრთელობის დაზიანება მიაყენა, ძალადობის უამრავი ფაქტიც გამოვლინდა. 14 ქალია მოკლული მეუღლის ან ყოფილი მეუღლის მიერ.

ყველაზე შემავლობითელია, რომ ხშირად მსხვერპლს ვერც მეუღლესთან განქორწინება შეუძლია, ვერც საქმეში სამართალდამცავების ჩართვა და დამცავი ორდერის გამოცემა. ამას მოწმობს 9 დეკემბერს, თელავის რაიონის სოფელ წინანდალში მომხდარი ტრაგედია. 29 წლის ელენე შიუკაშვილი ეჭვიანობის გამო იძულებული გახდა, მეუღლეს გაშორებოდა და შვილებთან ერთად მშობლების სახლში დაბრუნებულიყო. ქმარი მოკვლით დაემუქრა. საქმეში პოლიცია ჩაერთო. 3 დეკემბერს 32 წლის ავთანდილ ბეჟუაშვილს ყოფილ მეუღლესთან მიახლოება და სატელეფონო კავშირიც კი აუკრძალეს, თუმცა იგი ვერც ამან შეაჩერა — გამოძიების ინფორმაციით, შიუკაშვილების ეზოში შეიპარა და ფანჯარასთან მდგარი მეუღლე სანადირო თოფით მოკლა, მერე კი იქვე მცხოვრები თანაცალსელის ეზოში შევიდა და ტყვია დაიხალა. უმძიმეს მდგომარეობაში მყოფი ბეჟუაშვილი ისევ თელავის საავადმყოფოშია.

მიმდინარე წელს გაცემულია 2566 შემაკავებელი ორდერი, მაგრამ ამის მიუხედავად, მარტო თბილისში მოხდა 10 მკვლელობა, ჯანმრთელობის დაზიანების 12 ფაქტი და სხვადასხვა სახის ძალადობის 480 შემთხვევა

ყოფილმა ქმარმა ამ ტრაგედიამდეც სცადა ცოლზე თავდასხმა, მაშინაც აცნობეს პოლიციას. მაშინ ბეჟუაშვილს გადაჭრილი სანადირო თოფი აღმოაჩნდა და საქმე იარაღის უკანონო ტარების ბრალდებითაც აღიძრა, მაგრამ სასამართლომ ის გირაოთი გაათავისუფლა. დამცავი ორდერიც ფარატინა ქალაქიდან დარჩა.

ანალოგიური შემთხვევა მოხდა თბილისში. პოლიციის ცნობით, 30 წლის გიორგი დოლიძემ 28 წლის მეუღლე ნინო კილასონია ორი მცირეწლოვანი შვილის თვალწინ მოკლა, მერე კი თავი მოიკლა. სამართალდამცავები ამ კონფლიქტზეც იყვნენ ინფორმირებული. მაშინ ქალი ლანჩხუთიდან გამოექცა მოძალადე ქმარს და შვილებთან ერთად თავი დას შეაფარა. ამ შემთხვევაშიც გაცემული იყო დამცავი ორდერი, მაგრამ ვერც ნინო დაიცვა სახელმწიფომ.

კიდევ ერთი ოჯახური კონფლიქტი, რომელზეც პოლიცია ინფორმირებული იყო — ვარკეთილში 35 წლის წელი სონიძე ხალხის და ერთ-ერთი შვილის თვალწინ ქმარმა სიცოცხლეს გამოასალმა. მოტივად აქაც ეჭვიანობა დასახელდა. ბრალდებულს სარდოიო ღვინიაშვილს სასამართლომ 10 წლით თავისუფლების აღკვეთა მიუსაჯა.

«**ოჯახის წევრის წინააღმდეგ, როგორც წესი, ჩვენებებს არ იძლევიან. ეს პრობლემა თითქმის ყოველთვის დგას. არის შემთხვევა, როცა პოლიციელი დარწმუნებულია პირის ბრალეულობაში, მაგრამ ვერ უმტკიცებს დანაშაულს**

ნინო ჩიხლაძე, ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციის პროექტის კოორდინატორი: — შემავალებელ ორდერს გასცემს საპატრულო პოლიცია ფაქტზე რეაგირების დროს და გაიცემა ერთი თვით, ამას აკანონებს სასამართლო, დამცავი ორდერი კი მაქსიმუმ 6 თვით გაიცემა. პრობლემა სხვა რამეა: არ ხდება მონიტორინგი, არღვევს თუ არა მოძალადე დამცავი ორდერის პირობებს.

პირველი დარღვევის შემთხვევაში პირს აღმინისტრაციული პატიმრობა დაეპირებოდა, ხოლო თუ კიდევ დაარღვევდა — სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობა.

ვერ ვიტყვი, რომ შინაგან საქმეთა სამინისტრო არაფერს აკეთებს, თუმცა სხვა საკითხია, ადგილზე გასული ეკიპაჟი რამდენად რეალურად აფასებს ვითარებას. ძალიან ბევრ ქვეყანაში არსებობს რისკის შეფასების ფორმა, სპეციალური კითხვარი, რომელსაც საპატრულო პოლიცია იყენებს, ეს კი ხელს უწყობს მას, სწორად შეაფასოს სიტუაცია.

არ გვაქვს ერთიანი დაცვის მექანიზმი. მსხვერპლს ვთავაზობთ თავშესაფარს, ამასაც — სამი თვით, გამოწვევის შემთხვევაში — 6 თვით, იქიდან გასული კი ძალიან ხშირად ღია ცის ქვეშ რჩება. გვექონდა არაერთი შემთხვევა, როცა საკუთარმა ოჯახმა არ მიიღო მსხვერპლი.

ერთი ძალიან მნიშვნელოვანი მუხლი დევს კანონში: თუ სასამართლოს გზით დადგინდება, რომ მსხვერპლმა ვერ მიიღო კუთვნილი წილი მოძალადისგან, მსხვერპლს აქვს უფლება, მოითხოვოს სახელმწიფოსგან ფულადი კომპენსაცია, თუმცა კანონმდებლობით არ არის განსაზღვრული, ასეთ დროს კონკრეტულად რომელ უწყებას უნდა მიმართოს, ან რა თანხა უნდა მოითხოვოს, რადგან არ არის განსაზღვრული თანხის ოდენობა. ეს მკვდარი მუხლი 2014 წლიდან დევს კანონში.

ასევე არის მუხლი, რომლის მიხედვით, თუ მსხვერპლს არ სურს იმ ბინის დატოვება, რომელშიც ცხოვრობს, საპატრულო პოლიციას აქვს უფლება, მოძალადე

გაიყვანოს სახლიდან. ეს გადაწყვეტილება იმოქმედებს იმ პერიოდით, რა დროითაც გამოცემულია ორდერი, მაგრამ არაფერია ნათქვამი იმაზე, სად უნდა წაიყვანოს მოძალადე. ცხადია, ქუჩაში უნდა დატოვონ, რადგან არანაირი ცენტრი არ არსებობს მოძალადისთვის. ასეთ დროს შეიძლება მოძალადე გაბრაზებულ გულზე უკან მიბრუნდეს და უარესი ჩაიდინოს.

არის შემთხვევები, როცა პოლიციელი პირველივე გამოძახების დროს არიდებს თავს ორდერის გაცემას და სიტყვიერი გაფრთხილებით შემოიფარგლება, რასაც იურიდიული ძალა არ აქვს, თუმცა ადრეულ წლებთან შედარებით მსგავსი ფაქტები შემცირებულია. პრობლემა არის სასამართლოშიც. კახეთში ახლახან მომხდარ მკვლელობაში სასამართლოს ბრალეულობა გამოიკვეთა, სასამართლომ დაუშვა შეცდომა, როცა გაუშვა გარეთ მოძალადე.

2014 წელს ფემიციდმა, ანუ გენდერული ნიშნით ქალის მკვლელობამ, მასობრივი სახე მიიღო. სოფო ზურაბიანის მკვლელობა 2014 წელს ძალიან გახმაურდა, 11 წელი მიესაჯა მის ყოფილ მეუღლეს. განაჩენი ისევ დადგა, რომ ბრალდებულს მკვლელობის ბრალდებაც კი არ წაუყენეს. ორი ადამიანის სხეულის დაზიანების ბრალდებით გაასამართლეს. მან მაშინ სოფოს ძმასაც გაუხსნა ცეცხლი. ხშირად პრობლემა საქმის არასწორი კვალიფიკაციაც გახლავთ. მნიშვნელოვანი კომპონენტია მოძალადეებთან მუშაობა. სასჯელაღსრულების და პრობაციის სამინისტროს აქვს პრო-

გრამა პრობაციაში მყოფი ადამიანებისთვის. უახლოეს პერიოდში დაიწყება მუშაობა ციხეში მყოფ მოძალადეებთანაც. ექვსთვიანი საპილოტე პროგრამა განხორციელდება, რათა მოძალადის ქცევის კორექცია მოხდეს.

„ძალადობისგან დაცვის ეროვნული ქსელი“ 13 წელია, ამ მიმართულებით მუშაობს. ისინი ამ დღეებში გადამნი კიდევ ერთ თავშესაფარს გახსნიან.

ელისო ამირაშვიტი, ორგანიზაციის ერთ-ერთი ხელმძღვანელი: — როცა შემავალებელი ორდერი ირღვევა, მსხვერპლი თავს იკავებს და ხელახლა არ მიმართავს პოლიციას. საქართველოში ხომ ყველას ეკითხება მეორე ადამიანის ქცევა და ხშირად კიცხავენ იმის გამო, რომ პოლიცია გამოიძახა. არის მეორე პრობლემა: მოძალადეს ხელს აფარებენ და ხშირად არ გასცემენ დამცავ ორდერს.

კარგი იქნებოდა, რომ მოქმედებდეს სამაჯურების სისტემა, რაც სხვა ქვეყნებში აპრობირებულია. სამაჯური უკეთდება მოძალადეს და განსაზღვრულ რადიუსზე მიახლოებისას ეცნობება პოლიციას. ყველა ჯოხი პოლიციაზე ტყდება, არადა, ბევრი რამ ევალება პროკურატურას, სასამართლოს.

მთელმა ქვეყანამ იცის ხანუმ ჯეირანოვას საქმე, მაგრამ არავინ დასჯილა, არადა, მთელი სოფლის თვალწინ ქალს სასტიკად სცემეს, ქუჩაში ათრიეს, მერე კი მან თავი მოიკლა. ზუსტად იციან, ვინ არიან დამნაშავეები, ვინ მიიყვანა ქალი

„მთელმა ქვეყანამ იცის ხანუმ ჯეირანოვას საქმე, მაგრამ არავინ დასჯილა, არადა, მთელი სოფლის თვალწინ ქალს სასტიკად სცემეს, ქუჩაში ათრიეს, მერე კი მან თავი მოიკლა“

თვითმკვლელობამდე. სად არის აღდგენილი სამართლიანობა, სად არიან დასჯილები? იყო შემთხვევა, კაცმა მეუღლე მძიმედ დაჭრა და ის 2.000-ლარიანი გირაოთი გამოუშვეს.

აუცილებელია მუშაობა მოძალადეებთანაც. როცა ვხვდებით მამაკაცებს, ხშირად ამბობენ, ქალები გაგულიანდნენ ძალიან და ბევრ უფლებას აძლევენ საკუთარ თავსო. არ მოსწონთ თავანული ქალი.

მაპა ფირაძე, შს სამინისტროს საერთაშორისო ურთიერთობის დეპარტამენტის პროექტების მართვის სამმართველოს უფროსი:

— ოჯახის წევრის წინააღმდეგ, როგორც წესი, ჩვენებებს არ იძლევიან. ეს პრობლემა თითქმის ყოველთვის დგას. არის შემთხვევა, როცა პოლიციელი დარწმუნებულია პირის ბრალეულობაში, მაგრამ ვერ უმტკიცებს დანაშაულს. ექსპერტიზის ჩატარებაც დროულად უნდა მოხდეს. როცა საქმეში პოლიცია დაგვიანებით ერთვება, მტკიცებულებების მოპოვება რთულდება.

სტატისტიკის მიხედვით, ძირითადად, მსხვერპლი არიან 25-დან 40 წლამდე ასაკის ქალები. ისინი მეუღლეებისგან ან მეგობარი მამაკაცებისგან განიცდიან ძალადობას.

გავშვებზე ძალადობის შემთხვევაშიც ხშირია, მაგრამ ასეთი ფაქტების გამოვლენა ძირს, რადგან გავშვში ხშირად ვერ აცნობიერებ, რომ მასზე ძალადობენ. ძირს მოხუცებზე ძალადობის გამოვლენაც, რადგან მათ მარჩინალის წინააღმდეგ ჩვენებები მიცემა არ სურთ.

ხშირად მსხვერპლი მოძალადესთან ბრუნდება და მიზეზად ამბობს, რომ წასასვლელი არ აქვს, თუმცა სახელმწიფო მათ სთავაზობს დახმარებას. არასრულწლოვან შვილებთან ერთად შეუძლიათ თავშესაფარში მივიდნენ, მიიღონ სამედიცინო დახმარება, ფსიქოლოგის კონსულტაცია და იურიდიული დახმარება. თავშესაფარში პირის ყოფნის ვადა სამი თვეა, მაგრამ კომისიის გადაწყვეტილებით შეიძლება სამი თვით გაუგრძელონ ეს ვადა. მსხვერპლთან მუშაობენ სოცმუშაკები. ყველაფერი კეთდება იმისთვის, რომ მათ დასაქმება და დამოუკიდებელი ცხოვრება შეძლონ.

— შემავალებელი ორდერი ვერ იცავს მსხვერპლს. გვექონდა არაერთი შემთხვევა, როცა ორდერი გაცემული იყო, მაგრამ მკვლელობა მოხდა.

— შემავალებელი ორდერი არის პრევენციის მექანიზმი და ეს არ არის იმის გარანტია, რომ მკვლელობა არ მოხდება. 100-დან 98 შემთხვევაში ორდერი იშვავება. შეიძლება მხოლოდ ორ შემთხვევაში ვერ იყოს დანაშაულის დადგენილება.

თეა ზურცილავა

„სარჯების 10%-ით შეხსიერება არ ნიშნავს, რომ ეს მხოლოდ კადრების სარჯზე მოხდება“

მ იიღებს თუ არა საქართველო ვიზალიზაციის მომავალი წლის დამდეგს, როგორ აისახება ეკონომიკური ცვლილებები მოქალაქეების ყოფაზე, რატომ არ გაითვალისწინა პრეზიდენტის ინიციატივა საკონსტიტუციო კომისიის თანათავმჯდომარეობის შესახებ და რამდენად მძიმეა ქვეყნის №1 დეპუტატის სტატუსი, „კვირის პალიტრის“ კითხვებს საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე ირაკლი ალასიაძე უპასუხობს:

— ბატონო ირაკლი, პირველ რიგში, საინტერესოა, რამდენად დიდია ალბათობა იმისა, რომ მომავალ წელს საქართველოს მოქალაქეებს ევროპაში მიმოსვლა უფროდ შეეძლებათ?

— ბოლო რამდენიმე დღის განმავლობაში ევროკავშირში ჩვენი პარტნიორების განცხადებები, რომ საქართველო აუცილებლად მიიღებს ვიზალიზერალიზაციას, კიდევ ერთხელ მოწმობს, რომ ევროინტეგრაციის გზაზე ბარიერი გადალახულია და ახლა უნდა გვექონდეს მოლოდინი, რომ 2017 წელს საქართველოს მოქალაქეებისთვის ევროპაში უფრო მიმოსვლის საკითხი საბოლოოდ გადაწყდება.

მსგავსი წარმატებები მთავრობის ყოველდღიური საქმიანობის შედეგია, პრემიერის ვიზიტმა კი განსაუვრებული როლი შეასრულა პროცესში საქართველოს როლის გამოკვეთაში. ამ წარმატების ფონზე საფუძვლად მოკლებულია ოპოზიციის განცხადებები, რომ ხელისუფლება საგარეო მიმართულებით პასიური გახდა. პირიქით, 2012 წლის შემდეგ ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაცია სწრაფი ტემპით მიმდინარეობს.

— თუმცა საქართველოს ვიზალიზერალიზაციის საკითხს გადაწყვეტა მაინც ე. წ. შეჩერების მექანიზმის ფონზე მიმდინარეობდა...

— ზოგადად, ვიზალიზერალიზაციის თაობაზე გადაწყვეტილების მიღებისას ყველა ასპექტი გათვალისწინებულია, მათ შორის, ნეგატიურიც. ჩვენი ამოცანა ვალდებულებების შესრულება იყო, რაც სათანადოდ განვასოცოვით.

— ფიქრობთ, რომ ეს საერთაშორისო წარმატება რიგითი მოქალაქეების ყოველდღიურ ცხოვრებაზე შესაბამისად აისახება, მით უმეტეს, იმ ეკონომიკური პაკეტის ფონზე, რაც მთავრობამ ცოტა ხნის წინ წარმოადგინა?

— მთავრობას ეკონომიკური განვითარების მკაფიო ხედვა აქვს, რომელიც პრემიერის მიერ წარმოდგენილ ოთხპუნქტიან გეგმაშია ასახული. რა თქმა უნდა, შეგვეძლო მკვეთრი ეკონომიკური ნაბიჯები არ გადაგვედგა, თუმცა ასეთ შემთხვევაში რეგიონში საშუალო ეკონომიკური ზრდის მაჩვენებელს შევინარჩუნებდით. მართალია, ეს რეგიონში არსებული ეკონომიკური ვითარების ფონზე ცუდი არ იქნებოდა, თუმცა საქართველოს დღეს საშუალო მაჩვენებელი კი არა, სწრაფი ეკონომიკური განვითარება სჭირდება. მოგესვენებათ, ეკონომიკური ცვლილებები რეინვესტირების შემთხვევაში მოგების გადასახადის შემცირებას ითვალისწინებს, რომლის ფარგლებშიც ალტერნატიული რეფორმების გატარების აუცილებლობაც დადგა, რათა საბიუჯეტო დეფიციტი მაქსიმალურად შეგვემცირებინა.

(გაგრძელება გვ. 10)

როგორ აპირებს მთავრობა ხარჯების ოპტიმიზებას

ს ახელმწიფო აუდიტის სამსახურმა მთავრობის მიერ შრომის ანაზღაურების ხარჯების ოპტიმიზებაზე ანგარიში გაავრცელა, სადაც ხაზგასმით არის აღნიშნული, რომ გარკვეულ საბიუჯეტო ორგანიზაციებში სახელფასო ფონდი მნიშვნელოვნად აღემატება წლის განმავლობაში რეალურად დასაქმებულ მომუშავეთა საშტატო რაოდენობას. ამავ ანგარიშში მითითებულია, რომ სახელმწიფო უწყებებში პრემიის გაცემა სათანადოდ დასაბუთების გარეშე ხდება, დანამატების გაცემისას კი უწყებები შესაბამისი დოკუმენტებით ვერ ადასტურებენ დანამატების დანიშვნის მიზანშეწონილობას. გამოვლენილია როგორც პრემიის, ისე დანამატის თანამდებობრივ სარგოზე მეტი ოდენობით გაცემის ფაქტებიც. დეტალებზე „კვირის პალიტრას“ სახელმწიფო აუდიტორის პირველი მოადგილე ნინო ლომჯარიძე ესაუბრა:

„ზოგ შემთხვევაში დანამატი ერთი წლის წინსწრებითაც გაიცემა“ (?)

— 2017 წლის ბიუჯეტის მიხედვით, სახელმწიფო უწყებების დახარჯებით 70%-ში სახელფასო ხარჯები მცირდება, თუმცა კანონში არ არის წარმოდგენილი, რამდენით მცირდება საჯარო მოხელეების რაოდენობა. შესაბამისად, ვერ მივიღეთ პასუხი, როგორ წარმოუდგენია მთავრობას სახელფასო ხარჯის შემცირება.

საჯარო მოხელეებისთვის ხელფასის შემცირების მომხრეები არა მარტო, თუმცა დიდი ხარვეზები ფიქსირდება პრემიებისა და დანამატების გაცემის თვალსაზრისით. თუ ეს ალმომიფხვრება, სახელმწიფო ბიუჯეტის თანხის დაზოგვას კადრების შემცირების გარეშე შეძლება.

მიუხედავად იმისა, რომ ამ საკითხზე რამდენიმე წელია სახელმწიფო აუდიტის სამსახური ყურადღებას ამახვილებს, მთავრობას ჯერაც არ წარმოუდგენია ბიუჯეტით გათვალისწინებული საშტატო რაოდენობა. შტატები ბიუჯეტით გაბარილია, რეალურად დასაქმებულ პირთა რაოდენობა კი ხარვეზთან შედარებით ნაკლებია.

— ეს ნიშნავს, რომ ხელფასისთვის გამოყოფილი ჭარბი თანხა პრემიებისა და დანამატების გასაცემად აქვთ გათვალისწინებული?

— თანხა, რომელიც ბიუჯეტში რჩება, როგორც წესი, პრემიებისა და დანამატებზე ნაწილდება. ამ მხრივ კი დიდ პრობლემებს ვაწყდებით, რადგან ზრდის ტენდენცია შეიმჩნევა — სახელმწიფო დაწესებულებები თითქმის ვერასდროს ასახულებენ პრემიისა თუ დანამატის გაცემის საფუძვლს. მეტიც, ზოგ შემთხვევაში დანამატი ერთი წლის წინსწრებითაც გაიცემა, რაც სრულიად ეწინააღმდეგება დანამატის გაცემის განაწესს.

მართალია, 2014 წელს მთავრობამ მიიღო დადგენილება და პრემია-დანამატების გაცემის წესი თითქოს განისაზღვრა, თუმცა ბიუჯეტში დანამატების მოცულობა მაინც გაიზარდა. თავდაპირველად, პრემია დანამატმა ჩაანაცვლა, თუმცა ბოლო პერიოდში ორივე — პრემიისა და დანამატის გაცემა მასშტაბურად ფიქსირდება. ამიტომ 2017 წლის ბიუჯეტის კანონპროექტში გვექონდა რეკომენდაცია, ზუსტი საშტატო რიცხოვნობა დადგენილიყო, რაც ბიუჯეტში ასახულ ხარჯებს შეამცირებდა.

— რატომ არ გაითვალისწინა თქვენი რეკომენდაცია მთავრობამ?

— კონკრეტული პასუხი ვერ მივიღეთ, რაც მთავარი, არც პარლამენტი სთხოვს მთავრობას, ბიუჯეტში წარდგენილი საშტატო რიცხვი რეალურს შეესაბამებოდეს, ან ის მაინც განისაზღვროს, რამდენი დასაქმებული მოხელისთვის არის გათვალისწინებული სახელფასო ფონდი ბიუჯეტიდან. არსებობს არგუმენტი, რომ წლის განმავლობაში ვაკანსიები ცხადდება და დამატებითი თანხა სწორედ ამისთვის არის გათვალისწინებული, თუმცა ამ მიმართულებითაც შეუსაბამო ფაქტებს ვაწყდებით —

ბიუჯეტში სახელმწიფო უწყებებისთვის ასაშულები დამატებითი შტატია გათვალისწინებული, თუმცა მისი შვსება წლების განმავლობაში არ ხდება. ეს უკვე ტენდენციად იქცა.

მთავრობას არ უთქვამს, რის ხარჯზე მოხდება სახელფასო ანაზღაურების შემცირება, თანამშრომელთა რაოდენობა შემცირდება თუ პრემია-დანამატები. ამიტომ ჩავთვალეთ საჭიროდ, მთავრობისთვის კიდევ ერთხელ შეგვეხსენებინა რეკომენდაცია, რომ ხარჯები უფრო ოპტიმალურად შეამციროს და არა კადრების შემცირების ხარჯზე.

— ფინანსთა მინისტრის მოადგილემ თქვენს განცხადებას დაუსაბუთებელი უწოდო. რატომ გახდა მოუღებელი თქვენი კვლევა?

„პრეზიდენტი თავის ლოგიკას

ს აკონსტიტუციო კომისიის თანათავმჯდომარეობაზე უარყოფითი პასუხის მიღების შემდეგ პრეზიდენტი და მისი ადმინისტრაცია ამავე კომისიაში ორი წარმომადგენლის შეყვანაზე უარს ამბობს და საკონსტიტუციო ცვლილებების საყოველთაო სახალხო განხილვებს აანონსებს. გამწვავდება თუ არა პრეზიდენტსა და მმართველ პარტიას შორის საკონსტიტუციო ცვლილებებზე მუშაობისას დაპირისპირება, „კვირის პალიტრის“ კითხვებს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის უფროსი ბიორბი აბაშიშვილი პასუხობს:

„ქართული ოცნება“ წინამორბედის სცენარს მიჰყვება“

— საპარლამენტო არჩევნებში მიღწეული წარმატების შემდეგ, „ქართულ ოცნებას“ ჰქონდა შესაძლებლობა დაემტკიცებინა, რომ მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილებების მიღებისას მზად არის ფართო დისკუსიისთვის და ერთპარტიული ინტერესებიდან გამომდინარე, მოქმედებისგან თავს იკავებს. სამწუხაროა, რომ პრეზიდენტის შეთავაზებაზე უარი მივიღეთ, რითაც მართლაც კითხვის ნიშნის ქვეშ დადგა ის გადაწყვეტილებები, რომელიც საკონსტიტუციო კომისიის ფარგლებში უნდა მიიღონ. მეტიც, პარლამენტის თავმჯდომარე კომისიის ფორმატის შესახებ საზოგადოებას ისე ამცნო, რომ ამ ყველაფერს წინ კონსულტაციები არ უქდოდა.

— თუ მმართველმა გუნდმა საკონსტიტუციო კომისიის თანათავმჯდომარეობაზე მარ-

გველაშვილს უარი უთხრა, იქვე ითქვა, რომ პრეზიდენტის ადმინისტრაციის ორი წარმომადგენელს კომისიაში ჩართვის შესაძლებლობა მიეცემოდა. როგორც პარტიაში აცხადებენ, საკონსტიტუციო კომისიაში მნიშვნელოვან როლს პარლამენტი ასრულებს, ამიტომ თავად თქვენი მოთხოვნა გახლდათ უცნაური.

საუბრაო და

— კარგი იქნება, თუ გაგვაცნობს მოსაზრებას, რომელ ნაწილს არ ეთანხმება... უმაღლეს საკანონმდებლო ორგანოში უნდა დაუსვან კითხვა მთავრობას, რატომ ალემატება პრემია-დანამატები რამდენჯერმე სახელფასო სარგოს.

„იმაზე ბევრად მეტი ე.წ. შტატარეშე თანამშრომელი ფიქსირდება. ვიდრე ლიმიტი არის განსაზღვრული“

არასამთავრობო ორგანიზაცია „საერთაშორისო გამჭვირვალობა — საქართველოს“ ანალიტიკოსი გიგა ჩიხლაძე კი „კვირის პალიტრასთან“ თავის მიერ ჩატარებულ კვლევაზე საუბრობს, რომლის მიხედვითაც, სახელმწიფო ბიუჯეტს მძიმე ტვირთად აწევს შტატგარეშე მოხელეები: — შტატგარეშე მოსამსახურეთა რიცხოვნობის, სამუშაოს აღწერისთვის თუ თანამდებობრივი სარგოს რეგულირება გაცილებით არაგამჭვირვალეა და, როგორც წესი, მთლიანად დამოკიდებულია ხელმძღვანელობაზე, რაც

— ამ ლოგიკას თუ გავყვებით, „ქართულ ოცნებას“ საკონსტიტუციო უმრავლესობაც აქვს და საერთოდ რატომ იქმნება კომისია, თავადვე მიიღონ გადაწყვეტილება. პარლამენტის როლზე არავინ საუბრობს, პრეზიდენტის თანათავმჯდომარეობა ფართო კონსენსუსის გამო შევთავაზეთ — თითოეული მოქალაქე უნდა გრძნობდეს, რომ გადაწყვეტილებები ხელისუფლების მრავალი შტოს ჩართულობით არის მიღებული. ამის უზრუნველყოფა „ქართულმა ოცნებამ“ ვერ მოახერხა. თუ პრეზიდენტის თანათავმჯდომარეობა მმართველი გუნდისთვის უცნაური აღმოჩნდა, იქნებ გვითხრან, რატომ რთავენ პრეზიდენტის ორი წარმომადგენელს კომისიაში? დიას, ჩვენ თავს ვიკავებთ კომისიაში ჩართვისგან, თუმცა ვაანონსებთ სახალხო, საყოველთაო განხილვებს ნებისმიერ ცვლილებაზე, რასაც კომისიაში დააპირებენ.

— „ქართული ოცნება“ აანონსებს საკონსტიტუციო ცვლილებებზე ფართო განხილვის ფორმატს — კომისიაში ჩართვაზე უარის შემდეგ, გრძნობთ ბერკეტი, რომ ცვლილებებზე გავლენა მოახდინოთ?

— არაერთი საკონსტიტუციო კომისია შექმნილა, თუმცა დასამასხოვრებელი ფართო განხილვები ნამდვილად არ გვინახავს. ამ შემთხვევაშიც „ქართული ოცნება“ წინამორბედის სცენარს მიჰყვება — როგორც „ნაციონალური მოძრაობის“ დროს, ისე უსუფთაველიც თავმჯდომარეობისას, კომისია მხოლოდ ფიქტია და სიმბოლური გახლდათ, თუმცა ამჯერად, პრეზიდენტის ამოსავალია, რეალური სახალხო განხილვები მაქსიმალურად ავაშუშაოთ.

უცხოური აკრონომიკა

გაქვითილად ლარისთვის

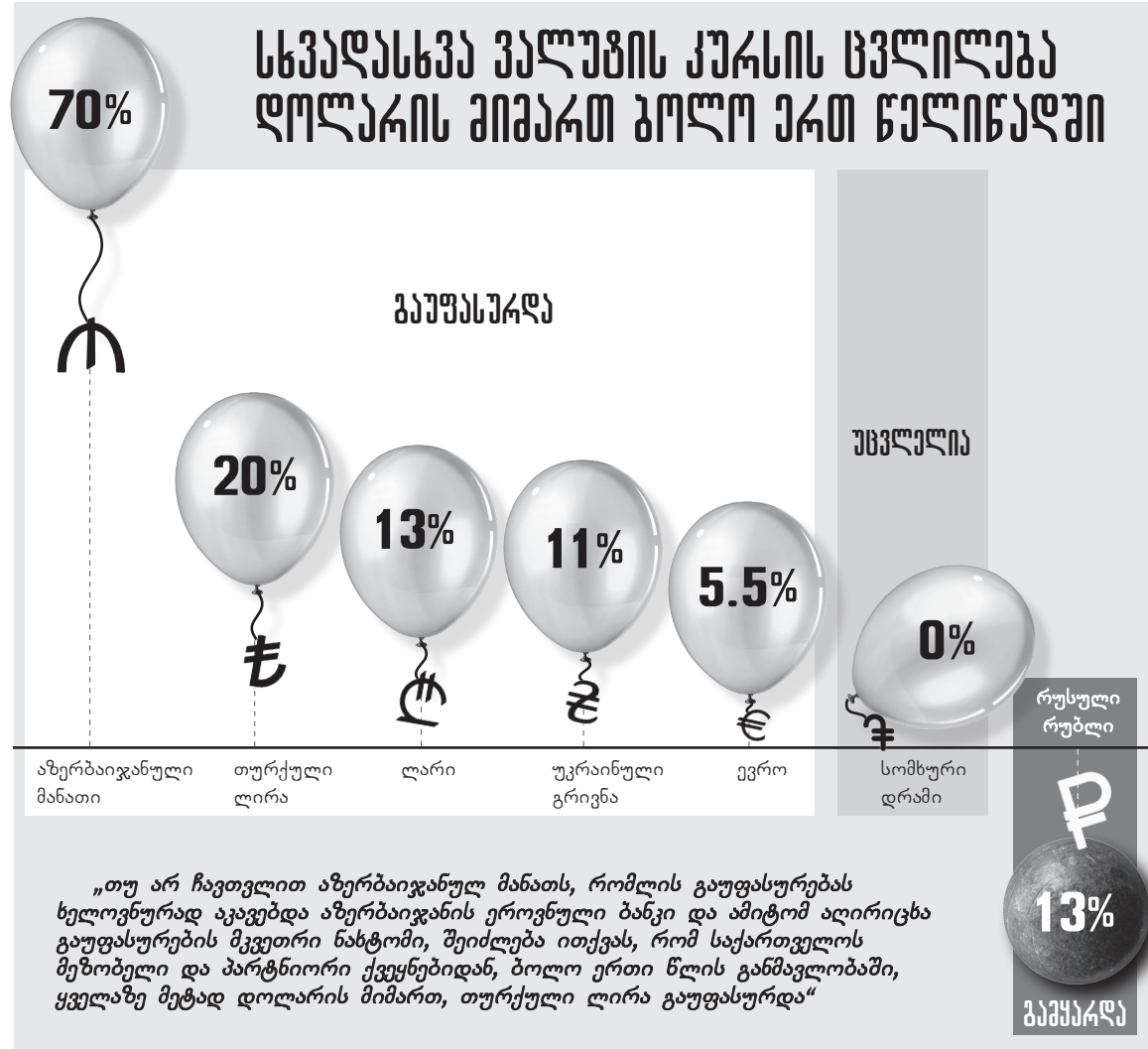
— როგორ მოიქცნენ ჩვენი მეზობლები თავიანთი ვალუტის გამყარებისთვის

უ

კვე თითქმის ყოველდღე ლარი გაუფასურების ახალ-ახალ რეკორდს ამყარებს. ეროვნული ვალუტის ოფიციალური გაცვლითი კურსი იმ „აუთოტაჟურ“ პიკს მიუახლოვდა, რომელიც მთავრობის ეკონომიკური გეგმების გამოცხადებას მოჰყვა. მართალია, პრემიერ-მინისტრმა განაცხადა, რომ მათი გეგმები ეკონომიკური გაჯანსაღებისკენ არის მიმართული, რათა მოსახლეობამ ერთხელ და სამუდამოდ დაივიწყოს სავალუტო კურსი და შეხედოს მხოლოდ ფასთა დონის ცვლილებასა და ინფლაციას, თუმცა, სანამ მთავრობა გეგმების შესრულებას შეუდგება და ეს ნაყოფს გამოიღებს, ფასთა ცვლილება სულ უფრო თვალში საცემი ხდება და გაცვლითი კურსი, როგორც ჩანს, გაჩერებას არ აპირებს.

გასულ კვირას პრემიერმა ასევე დაგვამხიდა, რომ არა მხოლოდ ლარი, არამედ ბოლო 4-წლიან მონაკვეთში, ფაქტობრივად, ყველა სავაჭრო პარტნიორი ქვეყნის ვალუტა არის გაუფასურებული დოლარის მიმართ და ლარზე მეტადაც კი. ჩვენ გადავწყვიტეთ, ლარისა და რამდენიმე პარტნიორი ქვეყნის ვალუტების გაუფასურების მაჩვენებლები გვენახა და თვალი გადაგვეყვოთ იმ ნაბიჯებისთვის, რაც ამ ქვეყნებმა კურსის სტაბილურობისთვის გადადგეს.

ნოლარ ზმინაძე, ექსპერტი ეკონომიკის საკითხებში: „ბოლო ერთ წელიწადში დოლარის მიმართ აზერბაიჯანული მანათი 70%-ით არის გაუფასურებული,

სომხური დრამის კურსი თითქმის არ შეცვლილა, თურქული ლირა 20%-ით დაეცა, რუსული რუბლი 13%-ით გამყარდა, უკრაინული გრივნა 11%-ით გაუფასურდა, ხოლო ლარი — 13%-ით. აღსანიშნავია, რომ გაუფასურდა ევროც — 5, 5%-ით. შესაბამისად, თუ არ ჩავთვლით აზერბაიჯანულ მანათს, რომლის გაუფასურებასაც ხელოვნურად აკავებდა აზერბაიჯანის ეროვნული ბანკი და ამის გამო აღირიცხა გაუფასურების მკვეთრი ნახ-

ტომი, შეიძლება ითქვას, რომ საქართველოს მეზობელი და პარტნიორი ქვეყნებიდან, ბოლო ერთ წელიწადში დოლართან შედარებით ყველაზე მეტად თურქული ლირა გაუფასურდა“.

„ორფაზიანი“ გაუფასურება

„ლარის დევალივაციის თავდაპირველი ტალღა 2014 წლის ბოლოს დაიწყო, შემდეგ შეჩერდა,

მერე კი 2015 წლის მეორე ნახევრიდან გაუფასურება კვლავ გაგრძელდა და საკმაოდ მაღალ ნიშნულზეც ავიდა. მაშინ ძირითადი მიზეზი საგარეო ფაქტორები იყო და როცა მათი ზემოქმედება ამოიწურა, ლარმაც გამყარება დაიწყო. გვახსოვს, გაცვლითი კურსი 2,12-იან ნიშნულამდეც შემცირდა, ახლა კი კურსი 2,70-იან ნიშნულს უახლოვდება. გაუფასურების ამ მეორე ფაზის მიზეზი, ჩემი აზრით, შიდა ფაქტორებია. ქვეყანაში დოლარის შემო-

დინების პრობლემა, შეიძლება ითქვას, მოიხსნა, ვგულისხმობ, მათ შორის, უცხოურ ინვესტიციებსა და ფულად გზავნილებს, მაგრამ ლარი მაინც უფასურდება. ეს უკვე მონეტარული პოლიტიკის ზემოქმედებით აიხსნება. თუ გადავხედავთ პარამეტრებს, რომელთა მიხედვით საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) მონეტარული პოლიტიკის შეფასება შეგვიძლია, დავინახავთ, რომ შემცირდა რეფინანსირების განაკვეთები და შესაბამისად, კომერციული ბანკების დაკრედიტებამაც მოიმატა; გაიზარდა ბანკებისადმი სარეზერვო მოთხოვნები დოლარში, რაც ნიშნავს, რომ ყოველი მოზიდული დოლარიდან ბანკს უფრო ნაკლები გაშვება შეუძლია ეკონომიკაში. ამას ემატება ფასიანი ქაღალდები ლა ბაზარზე, სავალუტო აუქციონები... მოკლედ, შეიქმნა ლარის მიწოდების ნახალისებისა და დოლარის შეზღუდვის ტენდენცია, რაც დედოლარიზაციის პოლიტიკით აიხსნა, მაგრამ, ვფიქრობ, ეს უფრო გრძელვადიანი ამოცანაა და დღევანდელ ვითარებაში, როცა კურსი მერყეობს, დედოლარიზაციის მიმართულებით გადადგმული ნაბიჯები, სულ ცოტა, ნაკლებად ეფექტური იქნება. საჭიროა ჯერ ლარის დასტაბილურება რალაც დონეზე და უკვე შემდეგ ფიქრი დედოლარიზაციაზე.

სებ-ის წინა პრეზიდენტის, გიორგი ქადაგიძის დროს კამათი მიმდინარეობდა მხოლოდ იმ ჭრილობი, რომ კურსზე ზეგავლენა შესაძლებელია მხოლოდ სავალუტო ინტერვენციებით (ანუ რეზერვების ხარჯვით), რაც სწორი არ არის.

ნებისმიერი ობიექტური ეკონომისტი დადასტურებს და ამის შესახებ სებ-ის ვებგვერდზე წერია, რომ მისი ერთ-ერთი ინსტრუმენტი არის ე.წ. მონეტარული პოლიტიკის (რეფინანსირების) განაკვეთი ლარზე. მაგალითად, სებ-ს შეუძლია ასწიოს ეს განაკვეთი, ამით ფული „გაძვიროს“ და მისი გამყარება გამოიწვიოს. შესაბამისად, ტყუილია, თითქმის კურსზე ზემოქმედება მხოლოდ საგარეო რეზერვების გაყიდვით არის შესაძლებელი და ეროვნულ ბანკს ლარის მასასა და კურსზე გავლენის მოხდენა სხვა ინსტრუმენტების გამოყენებითაც შეუძლია.

მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთის გარდა, მაგალითად, რეფინანსირების სესხების შეზღუდვით, სადეპოზიტო სერტიფიკატების გამოყენებით და სხვ. წლის დასაწყისიდან დაახლოებით 20%-ით არის გაზრდილი ფულის მასის სხვადასხვა აგრეგატი იმ პირობებში, როცა დოლარის შემოღინება ნამდვილად არ არის გაზრდილი იმავე მოცულობით“.

ლარს „გამრავლება“ ვერ გამყარებს

„ოფიციალური მონაცემები და 2020 წლამდე დაგეგმილი პოლიტიკა მიანიშნებს, რომ შემდგომ წლებში ფულად-საკრედიტო პოლიტიკა იქნება ლიბერალური — არ მოხდება გამკაცრება და ნახალისდება ფულის მიწოდება. თუ გადავხედავთ ეკონომიკური განვითარების საშუალოვადიან ტენდენციებს, რომელიც ფინანსთა სამინისტროს აქვს, 2020 წლისთვის, მაგალითად, ფულადი აგრეგატი

5 ვალუტა, რომელიც 1 წელიწადში ყველაზე მეტად გაუფასურდა

ბოლო 1 წლის განმავლობაში ყველაზე სწრაფად ხუთი ქვეყნის ეროვნული ვალუტა გაუფასურდა. ამის შესახებ ინფორმაციას გამოცემა „ფორბსი“ აქვეყნებს.

სურინამული დოლარი

სურინამი სამხრეთ ამერიკის ერთ-ერთი ყველაზე პატარა და მცირე მოსახლეობის მქონე ქვეყანაა, რომელიც დიდი ხნის განმავლობაში ჰოლანდიის კოლონია იყო. დღეს არსებული ვალუტა 2004 წელს შემოიღეს, რომელმაც სურინამული გულდენი ჩაანაცვლა. ბოლო 1 წელიწადში სურინამული დოლარი დაახლოებით 53%-ით გაუფასურდა. ქვეყანას, იმავდროულად, ჰიპერინფლაციის პრობლემაც აქვს — წლის დასაწყისიდან დღემდე ინფლაციის 4%-იანი მაჩვენებელი 65%-მდე გაიზარდა.

მოზამბიკური მეთიკალი

მეთიკალი — მოზამბიკის ეროვნული ვალუტა გასული ერთი წლის განმავლობაში 45%-ით გაუფასურდა. ბოლო ათწლეულში მოზამბიკი ინვესტირებისთვის აფრიკაში ერთ-ერთ ყველაზე მიმზიდველ ადგილად იქცა ნავთობისა და გაზის რესურსების არსებობის გამო. სურინამის მსგავსად, საერთაშორისო ბაზარზე ნავთობზე ფასის ვარდნის გამო, ქვეყნის ეკონომიკას რთული დღეები დაუდგა.

არგენტინული პესო

სამხრეთ ამერიკის სიდიდით მეორე ქვეყნის ეროვნული ვალუტა უკვე ხუთი წელია, რაც სტაბილურად უფასურდება, თუმცა ყველაზე დიდი ვარდნა წლეულს აღირიცხა. ბოლო 1 წელიწადში პესო დოლარის მიმართ 38, 5%-ით გაუფასურდა. წლეულს დაწყებული დევალივაციის ძირითადი მიზეზი ახალარჩეული პრეზიდენტისა და მისი ეკონომიკური გუნდის მიერ ეკონომიკის გაჯანსაღების მიზნით დაწყებული რეფორმებია.

ვენესუელური ბოლივარი

ბოლო 1 წლის განმავლობაში ვენესუელური ბოლივარი 38%-ით არის გაუფასურებული. ამან ქვეყნის ეკონომიკას მძიმე დარტყმა მიაყენა. ვალუტის გაუფასურებას ჯაჭვურად მოჰყვა ჰიპერინფლაცია, ფასების მკვეთრი ზრდა და პირველადი მოხმარების საგნების მწვავე დეფიციტი.

ნიგერიული ნაირა

ნიგერიულ დაუმუშავებელ ნავთობზე საერთაშორისო ბაზრის მოთხოვნის შემცირება ქვეყნის ფინანსურ მდგომარეობაზე პირდაპირ აისახა. ვენესუელური ბოლივარის მსგავსად, ნიგერიის ეროვნული ვალუტაც უკანასკნელი ერთი წლის განმავლობაში თითქმის 38%-ით არის გაუფასურებული.

M2, საპროგნოზო მაჩვენებლის მიხედვით, გაორმაგდება; სეზონის მიერ ბანკების დაკრედიტება გასამაგდება და ა.შ. სამომავლოდ ეს ოფიციალური დოკუმენტი, შეიძლება, შეიცვალოს, მაგრამ რაც დღეს არსებობს, იმის მიხედვით, მომავალში ლარის მინოდება ძალიან ნახალისებული იქნება. ეს უნდა დაბალანსდეს დოლარის მასის შემოდინებით, ოღონდ არა ისე, როგორც დღეს ხდება. შემოდის მთავრობის აღებული კრედიტები, გრანტები და მიღის სეზონის რეზერვები. შესაბამისად, ეკონომიკაში ეს დოლარი არ ხვდება. მეტიც, როცა ის განთავსდება ეროვნული ბანკის რეზერვში, მისი ეკვივალენტი ლარი გამოდის ბაზარზე, რაც მოხდა რამდენიმე კვირის წინ, როცა აზიის განვითარების ბანკის გადმორიცხული 100 მილიონი დოლარი სავალუტო რეზერვებში განთავსდა. თუ ასეთი პოლიტიკა იქნება შენარჩუნებული, რომელიც ნახალისებს ლარის მინოდებას და ეკონომიკის დოლარით დაკრედიტებას შეზღუდვას, ეროვნული ვალუტის, სულ ცოტა, გამყარებას არ უნდა ველოდოთ“.

უცხოეთში თავისი გასტირვებითა

„რუსეთსა და აზერბაიჯანს უცხოური ვალუტა, ძირითადად, ნავთობის გათავსების გამო დააკლდათ. ამას დაემატა რუსეთ-

ში პოლიტიკური ფაქტორები და სანქციები, რის გამოც ორივე ქვეყანაში ბოლო 4 წელიწადში ვალუტები მნიშვნელოვნად დევალირდა. ამ 4-წლიან პერიოდში დოლარის მიმართ რუსული რუბლი გაუფასურებულია თითქმის 100%-ით, ხოლო აზერბაიჯანული მანათი კიდევ მეტად — 126%-ით. მოგესხენებათ, საქართველოში ყველაზე მეტი ფულადი გზავნილი რუსეთიდან შემოდის, აზერბაიჯანთან მჭიდრო სავაჭრო ურთიერთობა გვაქვს, შესაბამისად, მათ მიერ დოლარში შემოსავლების დაკარგვამ ჩვენზეც მოახდინა გავლენა.

ეროვნული ვალუტების გაუფასურების ტენდენცია შეინიშნებოდა ჩვენს სხვა მეზობელ და პარტნიორ ქვეყნებშიც. მაგალითად, გასული 4 წლის განმავლობაში თურქული ლირა 94%-ით გაუფასურდა, სომხური დრამი 19%-ით, უკრაინული გრივნა 208%-ით, ლარი 65%-ით.

თუ გადავხედავთ, როგორ მოიქცნენ ქვეყნები ადგილობრივი ვალუტების გაუფასურებისგან დასაცავად, ვნახავთ, რომ რუსეთმა რუბლის დასტაბილურებისთვის რამდენიმე ნაბიჯი გადადგა, მათ შორის, დაიწყო კომერციული ბანკების დაკრედიტება დოლარში, განახორციელა სავალუტო ინტერვენციები, დოლარსა და რუბლში მინიმალური სარეზერვო მოთხოვნები თითქმის ერთნაირი გახ-

და, გაიზარდა საპროცენტო განაკვეთები, ანუ მონეტარული პოლიტიკა გამკაცრდა. 2014 წელს განაკვეთები 6-ჯერ შეიცვალა გაზრდისკენ და 5,5%-დან 17%-ზე ავიდა. შედეგად, სახეზე გვაქვს რუბლის გამყარება და 2017 წლისთვის ეკონომიკური ზრდის პროგნოზი დადებითია.

თურქეთმა გაზარდა საპროცენტო განაკვეთები ლირაზე (1-კვირიან სესხებზე 7,5%-დან 8%-მდე და 1-დღიან სესხებზე — 8,25%-დან 8,5%-მდე), მსხ-

ცირება. საინტერესოა ასევე ბელორუსიის მაგალითი, სადაც დაწესდა 30%-იანი „გადასახადი“ ვალუტის მსხვილ გადახურდავებზე, შეიზღუდა ფულის მასის ზრდა, იქაც გაზარდეს საპროცენტო განაკვეთი ეროვნულ ვალუტაზე, შეზღუდეს ცენტრალური ბანკის მიერ ბანკების ლიკვიდობის მხარდაჭერა. რაც შეეხება სომხეთს, აქ კურსის შენარჩუნება, ძირითადად, სავალუტო ინტერვენციებით მოხდა. აზერბაიჯანი თავიდან მხოლოდ დო-

ტყუილია, თითქოს კურსზე შემოქმედება მხოლოდ სავალუტო რეზერვების გაყიდვით არის შესაძლებელი და ეროვნულ ბანკს ლარის მასასა და კურსზე გავლენის მოხდენა სხვა ინსტრუმენტების გამოყენებითაც შეუძლია

ვილ სავაჭრო პარტნიორებთან აპირებს გარიგებების დადებას ეროვნული ვალუტით და დოლარის „ამოგდებას“. ექსპერტები ლარის გადარჩენის ერთადერთ გზად მონეტარული პოლიტიკის გამკაცრებას ასახელებენ. ხელი-სუფლება ცდილობს, ემოციურ ფაქტორზეც მოახდინოს ზემოქმედება და მოსახლეობას მოუწოდებს, მათ ხელთ არსებული უცხოური ვალუტა ლირაში გადაახურდაონ, რადგან სამშობლოს ასე სჭირდება...

მოკლედ, იკვეთება ორი ტენდენცია და პრობლემის გადაჭრის ორი გზა: მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთის აწევა და დოლარის როლის შემ-

ლარის ინტერვენციებით ცდილობდა მანათის კურსის დასტაბილურებას, თუმცა შემდეგ სხვა ინსტრუმენტებიც გამოიყენა. მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთი აზერბაიჯანში თითქმის 5-ჯერ, 3%-დან 15%-მდე გაიზარდა და ასევე შეიზღუდა ფულის მასის ზრდა.

ყველა ამ ქვეყანამ სავალუტო კრიზისისგან თავის დასაცავად გაამკაცრა მონეტარული პოლიტიკა. იმიტომაც ჰქვია პოლიტიკას მონეტარული, რომ რამდენიმე ინსტრუმენტი უნდა გამოიყენო და არა ერთი რომელიმე. ზოგან, შესაძლოა, მეტად, ზოგან ნაკლებად, მაგრამ მონეტარული პოლიტიკა ყველამ გაა-

მკაცრა, მაშინ როცა ჩვენთან პირიქით მოხდა.

როგორც კი ლარზე ზეწოლის საგარეო შოკი მოიხსნა, შევება ვიგრძენით და დავინახეთ, რომ რალაც დონემდე ლარი გამყარდა, სეზონ-მა მაშინვე მონეტარული პოლიტიკის შერბილება დაიწყო. გახსოვთ, რეფინანსირების სესხები 200-300 მილიონი ლარის დიაპაზონზე იყო ჩამოსული, ახლა კი მათი მოცულობა 1 მილიარდზე მეტია. ბოლოს და ბოლოს, აშშ-მა დაიწყო განაკვეთის მომატება და ჩვენ პირიქით ვიქცევით. ბევრი ამბობს, ლარი რომ არ გაუფასურებულყო, ადგილობრივ წარმოებას იაფი იმპორტირებული პროდუქცია მოკლავდაო.

განსაზღვრულ დონემდე ლარის გაუფასურება ლოგიკური და გარდაუვალი იყო, მაგრამ ის, რაც დღეს ხდება, უკვე საგანგაშოა, რადგან ვალუტა სტაბილურობას ერთი კვირის განმავლობაშიც ვერ ინარჩუნებს. ეს განსაკუთრებით უფრო მდგრადი იმპორტირებას აყენებს, რომელმაც არ იცინა, დღეს დაფიქსირებული კონტრაქტისთვის ხვალ რა თანხის გადახდა მოუწევთ.

მოკლედ, დღეს რაც ლარის თავს ხდება, გაურკვევლობას უქმნის ბიზნესს. შესაბამისად, ლარისა და მონეტარული პოლიტიკის ასე მიშვება, ჩემი აზრით, გამართლებული არ არის — მიუხედავად სეზონის განცხადებებისა, ინფლაცია დაბალია და ჩემკენ ხელს ნუ იშვერთო“.

„კვირის, რეკლამირების საუკეთესო გზას მივაგენით“

როგორი მცირეც უნდა იყოს ბიზნესი, ყველა ფიქრობს ზრდასა და განვითარებაზე. კარგი იდეა, სწორი სტრატეგია, ეფექტური მენეჯმენტი — ყველა ამ პირობასთან ერთად, ბიზნესის სწორი და მასზე მორგებული რეკლამა სჭირდება. მიზნობრივ აუდიტორიამდე სწორი ინფორმაციის მიწოდების გარეშე ბიზნესის წარმატება, ფაქტობრივად, წარმოუდგენელია. მომხმარებელიც კმაყოფილია, თუ სასარგებლო ინფორმაციას მიიღწევს, სადა შეიძინოს სასურველი პროდუქცია, მიიღოს მომსახურება და სხვ.

ის, რაც მცირე და საშუალო ბიზნესის საჭიროებებსა და ფინანსურ შესაძლებლობებს პასუხობს, „პალიტრამედიის“ მიერ შეთავაზებული მცირე და საშუალო ბიზნესის ხელშეწყობის პროგრამაა.

ამ პროგრამის მიხედვით, რეკლამის განთავსება ხდება ყველაზე სანდო, დიდტირავიან და გავლენიან გზათ „კვირის პალიტრაში“, ყველაზე პოპულარულ ვებგვერდ „AMBEIGE“-ზე და მაღალრეიტინგულ რადიო „პალიტრაში“. აღსანიშნავია, რომ რადიო „პალიტრა“ საინფორმაციო გადაცემების პოპულარობის მიხედვით წამყვან პოზიციებზეა.

მცირე და საშუალო ბიზნესის ხელშეწყობის პროექტის მონაწილეები სარეკლამო კამპანიაში, თვეში 2.580 ლარის ნაცვლად, მხოლოდ 580 ლარს იხ-

დიან. გარდა ამისა, პროექტის მონაწილე კომპანიებს დამატებით, უფასოდ სთავაზობენ რეკლამის დიზაინს, სარეკლამო რგოლსა და ვებბანერს.

ზემოთ ჩამოთვლილი გარემოებების გათვალისწინებით, თამამად შეიძლება ითქვას, რომ „პალიტრამედიის“ ამ პროგრამას საქართველოს სარეკლამო ბაზარზე ანალოგი არა აქვს. მცირეტიუჯეტიან კომპანიებს, ვისთვისაც ძვირად ღირებული სარეკლამო კამპანია ხელმისაწვდომი არ არის, შესაძლებლობა აქვთ, განსაკუთრებულად დაბალ ფასად და ყველაზე რეიტინგული მედიასაშუალებებით, პოტენციურ მომხმარებელს მიანოდონ ინფორმაცია საკუთარი პროდუქციისა თუ მომსახურების შესახებ.

„პალიტრამედიის“ მცირე და საშუალო ბიზნესის ხელშეწყობის პროგრამას 2012 წლიდან პერიოდულად ახორციელებს. საერ-

თო ჯამში, პროექტის არსებობის განმავლობაში მასში რამდენიმე ასეული კომპანია იყო ჩართული.

გიორგი ბერიკაშვილი, შპს „ინოტექის“ თანადამფუძნებელი: „ძალიან კმაყოფილი ვართ ამ პროექტში მონაწილეობით, რადგან ფიქრობ, ჩვენი კომპანიის რეკლამირების საუკეთესო გზას მივაგენით.

წარმოუდგენელია ასეთ ფასად მსგავსი კომპლექსური სამსახურის სარეკლამო შეთავაზების სხვაგან მიღება. ამ შემთხვევაში, შენი კომპანია და პროდუქცია შენსავე ინფორმაციას განათავსო რადიოში, გაზეთსა და ვებგვერდზე. ჩვენი უკვე შემოვიქმედეთ საშუალო ბიუჯეტი ცალკე გამოცემაში, მიმდინარე ხარჯებიც გავისტუმროთ და თავს სარეკლამო-

შორის გაიზარდა, მაგალითად, დასახლისებისა და მძღოლების რაოდენობა.

დამატებითი კომფორტი იყო ჩვენთვის სარეკლამო ბანერის დამზადება, რომელიც ასევე ამ პროექტის ფარგლებში უფასოდ დაგვიმზადეს“.

დავით დოლონაძე, შპს „ლოტუსის“ დირექტორი: „როგორც დამწყები, ისე უკვე შემდგარი ბიზნესისთვის ეს პროექტი კარგი ხელშეწყობაა. განსაკუთრებით კი დამწყები ბიზნესისთვის, რომელსაც ჯერ იმდენი შემოსავალი არ აქვს, რომ სარეკლამო ბიუჯეტი ცალკე გამოცემაში, მიმდინარე ხარჯებიც გავისტუმროთ და თავს სარეკლამო-

ტულ შედეგებზე, რაც ამ პროექტში ჩართვამ მოგვითხანა.

მაგალითად, გავედით სულ სხვა მიზნობრივ აუდიტორიაზე და მოვიზიდეთ ისეთი მომხმარებელი, რომელიც ინტერნეტის სარგებლობას, ძირითადად ახალგაზრდებს. გარდა ამის, გავედით რადიომსმენელებზე და აღმოვაჩინეთ, რომ ჩვენს მომხმარებელს

მო კამპანიის წარმართვის უფლებაც მიეცეთ.

განსაკუთრებით შედეგად, ჩვენთვის განათავსდა რადიოში განთავსებული რეკლამა. გამოკითხვას ვაწყობთ მომხმარებელში და მას შემდეგ, რაც ამ პროექტში მონაწილეობთ, მომხმარებლები გვეუბნებიან, რომ ჩვენი

შესახებ რადიოთი მოიხმენ, ან გაზეთში ამოიკითხეს ინფორმაცია“.

ალექსანდრე ნეპიარიძე, შპს „ნატურალის“ დირექტორი: „ჯერ მხოლოდ 10 დღეა, რაც ამ პროექტში მონაწილეობთ და კონკრეტულ შედეგებზე საუბარი ალბათ ნაადრევია. თუმცა სარეკლამო შემოთავაზება იყო იმდენად საინტერესო და მე ვიტყვოდი, უნიკალური, რომ არც კი გვიფიქრია, უნდა მიგველოთ თუ არა პროექტში მონაწილეობა. ჩვენი ბიზნესი სუპერმარკეტსა და წარმოებას აერთიანებს, საიდანაც ნატურალურ პროდუქციას საცალო ვაჭრობის ობიექტებს ვანვით. გვინდა, ჩვენი პროდუქციის შესახებ რაც შეიძლება მეტ-მა ადამიანმა იცოდეს, შესაბამისად, ამაზე უკეთეს და ხელსაყრელ შესაძლებლობას ინფორმაციის გავრცელებისთვის ნამდვილად ვერ ვიპოვიდით“.

ნინო თაყაიშვილი, ხინკლის სახლ „ივერონის“ დამფუძნებელი და დირექტორი: „ნებისმიერ კომპანიას სჭირდება განსაზღვრული ტიპის რეკლამა, მით უფრო, ისეთ პრესტიჟულ გამოცემებში, როგორიც ამ პროგრამით არის შემოთავაზებული. ჩვენ საკმაოდ დიდი ხანია ბაზარზე ვართ, გვყავს ერთგული მომხმარებელი, ახალი სტუმრებიც ხშირად მოდიან, მაგრამ რაც უნდა კმაყოფილი იყო ბიზნესით, თავის შესხენება არსებული თუ სტატისტიკური აუდიტორიისთვის ყოველთვის კარგი შედეგის მომტანია. გარდა ამისა,

მუდმივად არის კომპანიაში სიახლეები, რომლის გაცემოვაც გინდა მომხმარებელი აუდიტორიისთვის და პროგრამა ამისთვის საუკეთესო საშუალებაა“.

გვერდი მოამზადა ემა ტუზიაშვილმა

სახსრების ულტრასონოგრაფიული კვლევა „ავერსის კლინიკაში“

დიდი ხანია, „ავერსის კლინიკაში“ არა მხოლოდ საქართველოში, არამედ მთელ კავკასიაში მოიპოვა ლიდერის სტატუსი. უმაღლესი დონის აპარატურა, კომფორტული გარემო და მაღალკვალიფიციური, კეთილგანწყობილი სამედიცინო პერსონალი თქვენი ჯანმრთელობისა და სულიერი სიმშვიდის სამსახურშია.

ზუსტი დიაგნოზი შედეგადიანი მკურნალობისთვის

უახლესი ტექნოლოგიები „ავერსის კლინიკის“ ერთ-ერთი მთავარი პრიორიტეტია. ბოლო დროს კლინიკამ განაახლა ულტრასონოგრაფიური აპარატურა და უახლესი თაობის შვიდი ექოსკოპი შეიძინა. ერთ-ერთი მათგანი, LOGIC P-9, სახსრების სრულყოფილი გამოკვლევის საშუალებას იძლევა. ამის შესახებ „ავერსის კლინიკის“ ექიმ-რადიოლოგ ირმა პატარძალიშვილს ვესაუბრეთ:

— ქალბატონო ირმა, ალბათ, ცოტათუ იცის, რომ ულტრასონოგრაფიულად სახსრების გამოკვლევა შესაძლებელი...

— სახსრების კვლევის ულტრასონოგრაფიული მეთოდი ახალი არ არის, თუმცა მოსახლეობა მას სხვა ექოსკოპიურ კვლევებზე ნაკლებად იცნობს. საყრდენ-მამოძრავებელი სისტემის გამოსაკვლევად პაციენტები უმეტესად რენტგენოგრაფიის მიმართავენ, რომელსაც ბადალი არ მოეპოვება ძვლოვანი სტრუქტურების შეფასებაში, მაგრამ სახსრის შემადგენლობაში შემავალ და მის გარემომცველ რბილ ქსოვილებს ვერ აფასებს. მათი მდგომარეობის შესაფასებლად ულტრასონოგრაფიული კვლევაა საჭირო.

— რომელი სახსრის გამოკვლევა შესაძლებელი ულტრასონოგრაფიულად?

— ფაქტობრივად, ყველასი: ყბის სახსრით დაწყებული, მტევნის ფალანგებით დამთავრებული. ერთადერთი ანატომიური სტრუქტურა, რომელსაც ექოსკოპიურად არ ვიკვლევთ, ხერხე-მლის სვეტია.

ექოსკოპია თუ რენტგენი?

— როდის არის რეკომენდებული სახსრების ულტრასონოგრაფიული გამოკვლევა და რით სჯობია ის რენტგენოლოგიურს?

— კვლევა შრეობრივად მიმდინარეობს. აპარატი, ფაქტობრივად, ყველა სტრუქტურის დათვალიერების შესაძლებლობას გვაძლევს. კარგად ჩანს კანი, კანქვეშა ცხიმოვანი შრე, კუნთოვანი შრე, მყესები, იოგები, სხვადასხვა სიღრმეზე არსებული ლიპომა, ფიბროლიპომა, ათერომა და სხვა წარმონაქმნები. მყესებსა და იოგებთან ერთად ვაფასებთ სახსრის ღრუს, ხრტილის სიმაღლესა და სტრუქტურას, სახსარში სითხის რაოდენობას. კვლევის შედეგად მიღებული ინფორმაცია რევმატოლოგიური თუ ტრავმატოლოგიური პროფილის ექიმებს დიაგნოსტიკასა და მკურნალობის დაგეგმვაში ეხმარება.

რბილი ქსოვილების რენტგენზე, ფაქტობრივად, არ ჩანს. მათი მდგომარეობის შესაფასებლად სწორედ ულტრასონოგრაფიაა საუკეთესო საშუალება. მისი მეშვეობით შესაძლებელია ზოგიერთი ძვლის ზედაპირისა და კონტურის შეფასება.

როდის ჩავიტაროთ სახსრის ექოსკოპია?

— რას უწივან პაციენტები, რომლებიც „ავერსის კლინიკაში“ სახსრის ექოსკოპიური გამოკვლევისთვის მოდიან?

— უმეტესად რევმატოლოგიური პროფილის პაციენტები მოგმართავენ ქრონიკული დაავადების გამწვავების დროს. პროფილაქტიკური გამოკვლევებისთვის, სამწუხაროდ, ცოტა თუ მოდის. უმეტესობა მაშინდა წყვეტს ექიმთან მისვლას, როდესაც დაავადება უკვე ჩამოყალიბებულია და სიმპტომთა მთელი კომპლექსი — ტკივილი, შეშუპება, მოძრაობის სირთულე აშკარაა. ხშირად მოგვმართავენ მოზარდები. მათ ასაკში ყველაზე გავრცელებული ქონდროპათია ოსგუდ-შლატერის დაავადებაა. ის უმეტესად იმ მოზარდებთან გვხვდება, რომლებიც სპორტის მისდევნ ან ცეკვავენ. არიან ტრავმული დაზიანების გამო მოსული პაციენტებიც. ტრავმის დროს, უპირველეს ყოვლისა, რენტგენოლოგიური გამოკვლევა ტარდება ძვლის დაზიანების გამოსარჩევად, მერე კი — ულტრასონოგრაფია რბილი ქსოვილების შესაფასებლად. ვადგენთ კუნთოვან-მყესოვანი, იოგოვანი, ხრტილოვანი სტრუქტურების დაზიანების ხარისხს, სახსარშია და გარემომცველ ჩანთებში სითხის რაოდენობას და სხვა. თუ სახსრის რომელიმე სტრუქტურის დაზიანების ხარისხის ექოსკოპიურად შეფასება შეუძლებელია (მაგალითად, ჯვარედინი იოგების სრული ან ნაწილობრივი გაგლეჯისას), პაციენტს მაგნიტურ-რეზონანსული ტომოგრაფიის ჩატარებას ვურჩევთ. ის შედარებით ძვირია, მაგრამ ასეთ შემთხვევებში ბადალი არ მოეპოვება. აქვე დავძენ, რომ „ავერსის კლინიკაში“ უმაღლეს დონეზე ტარდება მაგნიტურ-რეზონანსული გამოკვლევა.

ინფორმაცია ორსულებისთვის

— როგორც ვიცი, გამოკვლევისთვის ორსულებიც მოგმართავენ...

— ულტრასონოგრაფიული გამოკვლევა უვნებელია ორსულისთვის, ამიტომ ზოგიერთ შემთხვევაში შეუცვლელია. ორსულები მაშინ მოგვმართავენ, როდესაც მეან-გინეკოლოგი ბოქვენის ძვლების სიმფიზიტს ეჭვობს. მოგხსენებთ, მენჯის ძვალი სამი — თეძოს, ბოქვენისა და საჯდომის ძვლისგან შედგება. მარჯვენა და მარცხენა ბოქვენის ძვლები სხეულის წინა ნაწილში ხრტილოვანი ქსოვილით უკავშირდება ერთმანეთს, რაც მენჯის ღრუს მთლიანობას უზრუნველყოფს. სწორედ ამ შეერთებას ეწოდება სიმფიზი. ორსულობისას ნაყოფთან ერთად იზრდება მენჯის ღრუც და, შესაბამისად, მანძილიც ბოქვენის ძვლებს შორის. ეს ფიზიოლოგიური პროცესია, მაგრამ ხდება ისეც, რომ ზრდა პათოლოგიურ ხასიათს იღებს და ბოქვენის ძვლები

ერთმანეთს დიდი მანძილით შორდება. ამ პროცესს თან ახლავს ანთების ნიშნები. სწორედ ამ მდგომარეობას ეწოდება სიმფიზიტი. აღნიშნული მდგომარეობა, გარდა იმისა, რომ ორსულობისას შემაწუხებელ ჩივილებს იწვევს, მშობიარობის გართულების საფრთხესაც ქმნის და შესაძლოა, საკეისრო კვეთის აუცილებლობა წარმოშვას.

განასხვავებენ სიმფიზიტის სამ ხარისხს. მათი შეფასება სწორედ ექოსკოპიურად ხდება. მეორე ხარისხის სიმფიზიტის ზოგიერთ და მესამე ხარისხის სიმფიზიტის თითქმის ყველა შემთხვევაში იგეგმება საკეისრო კვეთა.

ფრთხილად, დისპლაზია!

— რა ასაკიდან შეიძლება სახსრების ექოსკოპიური გამოკვლევის ჩატარება?

— ასაკი შეზღუდული არ არის. შეგვიძლია, ის ახალშობილსაც კი ჩავუტაროთ. აქვე მინდა შევეხო მეტად მნიშვნელოვან საკითხს — მენჯ-ბარძაყის თანდაყოლილი დისპლაზიის დიაგნოსტიკას. ევროპის ფაქტობრივად ყველა ქვეყანაში ახალშობილის მენჯ-ბარძაყის სახსრის ექოსკოპია სკრინინგული გამოკვლევაა. ის ყველა ახალშობილს უტარდება, განურჩევლად იმისა, აქვთ თუ არა პათოლოგიაზე ეჭვი. სპეციალისტები მიიჩნევენ, რომ ზრდასრულ ასაკში კოქსართროზის განვითარების ერთ-ერთი მიზეზი სწორედ თანდაყოლილი დისპლაზიაა, ამიტომ მის ადრეულ გამოვლენას გართულებების თავიდან ასაცილებლად დიდი მნიშვნელობა აქვს.

— სახელდობრ, რა შეიძლება გამოიწვიოს მენჯ-ბარძაყის სახსრის დისპლაზია?

ამ და რა როლს ასრულებს ამ კონტექსტში სახსრის ულტრასონოგრაფია?

— მენჯ-ბარძაყის სახსრის დისპლაზია პათოლოგიაა, რომელიც მენჯ-ბარძაყის სახსრისა და მისი შემადგენელ ქსოვილოვანი ელემენტების განუვითარებლობით გამოიხატება. სახსრის ელემენტების განუვითარებლობა შეუქცევად ცვლილებებს იწვევს. ყველაზე მსუბუქი ცვლილება ტანდემობის დარღვევაა, ყველაზე მძიმე — კიდურის დამოკლება. რაც უფრო მალე აღმოვაჩენთ პრობლემას, მით უფრო იოლად ავიცილებთ თავიდან გართულებებს და, საზოგადოდ, მით უკეთესი იქნება მკურნალობის შედეგი. გამოცდილი პედიატრი ახალშობილის გასინჯვისას იოლად ამჩნევს პათოლოგიის ნიშნებს და ბავშვს ულტრასონოგრაფიულ გამოკვლევაზე გზავნის, ულტრასონოგრაფიით კი ფასდება, დისპლაზიაა ეს თუ მისი უფრო შორს წასული ფორმა — ამოვარდნილობა.

5-6 თვიდან იწყება ბარძაყის ძვლის თავის გაძვლების პროცესი, რომელიც ულტრაბერას შეუღწევადს ხდის, ამი-

ტომ 5-6 თვემდე სასურველია, ექოსკოპიური გამოკვლევა ჩატარდეს, მერე კი — რენტგენოლოგიური.

მაღალი გარჩევადობა — მაღალი ხარისხი

— რას გვეტყვით აპარატზე, რომლითაც „ავერსის კლინიკაში“ სახსრების ექოსკოპიური გამოკვლევა ტარდება?

— დამეთანხმებით, ექიმის გამოცდილებას დიდი მნიშვნელობა აქვს, მაგრამ არანაკლებ მნიშვნელოვანია აპარატის შესაძლებლობებიც, ამიტომ მსოფლიოს მონიწივე კლინიკები ცდილობენ, ახალი თაობის, მაქსიმალურად დახვეწილი სამედიცინო ტექნიკა შეიძინონ. ამ ტენდენციას „ავერსიც“ უწყობს ფეხს. ამის დასტურია General Electric-ის ულტრასონოგრაფიის აპარატი LOGIC P-9, რომელიც ჩვენს კლინიკაში ფუნქციონებს. ის უშუალოდ სახსრებზეა ორიენტირებული და გარჩევადობის მაღალი ხარისხით გამოირჩევა. აქვე გეტყვით, რომ მას სტანდარტულთან ერთად აქვს მაღალი სიხშირის გადამწოდის, რომლის მეშვეობითაც შესაძლებელია სახსრის უმცირესი დეტალების, მაგალითად, მტევნის ფალანგთა შუა სახსრების და სხიმ-მაჯის სახსრის პროექციაზე ნერვული ტოტების დეტალური დათვალიერება. LOGIC P-9 ზუსტი დიაგნოზის და, შესაბამისად, წარმატებული მკურნალობის საწინდარია.

**„ავერსის კლინიკის“
ცენტრალური ფილიალი
მის: ვაჟა ფშაველას გამზ. 27 ბ
ტელეფონი: 2 500 700**

„ჩემი ქმრის მკვლელობა დანაშაული მიუბეჭდა“

საქართველოში მოკლული უცხოელი ტურისტის ფრიც მასერის ქვრევი რებეკა ფრაისენი მკვლელობისთვის გასამართლებული მიხეილ ჭინჭარაშვილის შეწყალებას ითხოვს. მისი თქმით, ჭინჭარაშვილის ციხეში ყოფნას მისი მეუღლეც არ ისურვებდა. ჭინჭარაშვილმა მასერი 12 აგვისტოს კახეთში, თუშეთისკენ მიმავალ გზაზე მოკლა, რისთვისაც თავისუფლების 11 წლით აღკვეთა მიესაჯა. რებეკა ფრაისენი მკვლელთან შეხვედრის დეტალებზე „კვირის პალიტრას“ ექსკლუზიურად ესაუბრა:

— საქართველოში საგანგებოდ, სასამართლოზე დასასწრებად ჩამოვედი. მიხეილ ჭინჭარაშვილის დასჯით ვერ აგვინაზღაურდება ის ტკივილი, რომელიც დამნაშავემ მოგვყენა. არც იმის გარანტია არსებობს, რომ სასჯელის მოხდის შემდეგ სხვა დანაშაულს არ ჩაიდენს. ციხე გამოსასწორებელ დანესებულებად არ მიმაჩნია. დამნაშავე საზოგადოების, სახელმწიფოს ძალისხმევით უნდა გამოსწორდეს. ჩვენთან, კანადაში, უმძიმესი დანაშაულისთვის მუდმივ პატიმრობას უსჯიან, ისეთსაც, გადახედვას რომ არ ითვალისწინებს, მაგრამ აღდგენითი მართლმსაჯულებაც მოქმედებს, თუ დაზარალებული მოითხოვს.

— დამნაშავესთან შეხვედრა არ გაგიჭირდა?

— სასამართლომ გამონაკლისი დაუშვა და როგორც გარეშე პირს, დამნაშავესთან შეხვედრის უფლება მომცეს. მიხეილს ვუთხარი, რომ ფრიცის სიკვდილი საშინელებაა

ჩვენთვის, მაგრამ არც მისი ციხეში ყოფნა გვიწონდა, რადგან ფრიცს მაინც, რომ პატიმრობა და იზოლაცია ანგრევს ადამიანობას. შენ მიმართ სიბრაზეს არ ვგრძნობ და მე და ჩემი მეუღლის მშობლებმა მოგიტყვევებ დანაშაული-მეთქი. ტიროდა, არ ვიცო, ნამდვილად რას განიცდიდა, მაგრამ მაღლობა გადაგვიხადა, რომ ვაპატიეთ. მის ოჯახსაც შევხვდი და სოფელსაც. ოჯახი თავს იდანაშაულებს იმაში, რაც არ ჩაუდენია, სოფელი ოჯახს ადანაშაულებს, რომ შვილი სათანადოდ არ აღზარდეს. დამნაშავეს ვაპატიე, რათა მე გავთავისუფლებულიყავი სიძულვილისგან და მეცხოვრა მხოლოდ სიყვარულით, რომელიც მე და ფრიცს 9 წელი გვაკავშირებდა.

— რას საქმიანობდა ფრიც?

— მომთაბარე იყო. უზომოდ უყვარდა ადამიანები, ბუნება, ცხოველები. ჩემთან შეხვედრამდე 60 ქვეყანა ჰქონდა მოვლი-

რებეკა ფრაისენი: „ფრიც ცოცხალი რომ იყოს, არ დაუშვებდა მკვლელის დასჯას“

ლი. 41 წლის ასაკში ყველაფერი მოასწრო: საპარა აქლემით გადაკვეთა, ალასკაზე ძაღლებსა და ირმებთან ერთად ცხოვრობდა, ნიუ-ორლეანში ბავშვებს სკოლაში ასწავლიდა... ბრაზილიაში ბუნების დამცველ ორგანიზაციაში მუშაობდა. 11 წლის წინ, საქართველოში რომ წახდა, ჯერ კიდევ მაშინ გადანაცვითა, კასპიის ზღვი-

შრიც მასერი

ფრიც მასერი 12 აგვისტოს მკვლელობის მიერ მიყენებული 16 წრილობის შედეგად, ტყვეში გარდაიცვალა. გაერცელებული ინფორმაციით, მკვლელობა შელაპარაკების ნიადაგზე მოხდა. ფრიცმა საქართველოში ყოფნას ე. წ. ჩახუტების გულსაბნევი შექმნა, იმის ნიშნად, რომ ადამიანები უყვარდა და იმ ხალხის სიკეთე სურდა, ვის ქვეყანასაც სტუმრობდა. საგარეოდ, სიკვდილის წინ რაღაც ისეთი მოხდა, რაც არასწორად გაუგო მკვლელმა, რომელიც ასევე გაერცელებული ინფორმაციით, დანაშაულის ჩადენის დროს ნასვამი ყოფილა. „ჩახუტების გულსაბნევი“ ახლა ფრიცის დანაშაულის ორდენით არის, რომელიც ყველა იმ ადამიანს შეიძლება მიეკუთვნოს, რომელსაც ფრიცივით უახგაროდ შეეძლო ჰყვარებოდა ნებისმიერი ადამიანი“, — ამბობენ მისი მეგობრები.

დან შავ ზღვამდე კავკასიის მთების გავლით ემოგზაურა.

ფრიც ცოცხალი რომ იყოს, არ დაუშვებდა მკვლელის დასჯას. ოცნებობდა ისეთი დანესებულების შექმნაზე, სადაც დამნაშავეს ღირსების და პატივის დაცვით მოეპყრობოდნენ. მისი გეგმები მის გარდაცვალებასთან ერთად არ დასრულებულა. ფრიცის იდეები

იმ ადამიანების საშუალებით განაგრძობს არსებობას, ვინც აღდგენითი მართლმსაჯულების განვითარების პროექტში ჩაერთვება. მერნშუნეთ, ადამიანის გადარჩენა უფრო იოლია, თუ საზოგადოების წევრად შევინარჩუნებთ, ვიდრე იმ შემთხვევაში, თუ ციხეში გამოკვეთავთ.

კა ლომიძე

ბავშვებში გვიან შემოდგომისა და ზამთრის პერიოდებში განსაკუთრებით ხშირია მალაღობრივი ტემპერატურით მიმდინარე დაავადებები, რომლებსაც მშობლები ხშირად განურჩევლად ვირუსულ ინფექციას უწოდებენ. ერთი შეხედვით, ზოგჯერ თითქოსდა მსგავსი კლინიკური სურათით მიმდინარე ვირუსული ინფექცია და ზოგიერთი საკმაოდ მძიმე, რევმატული დაავადება შესაძლებელია მშობლისთვის გაურკვეველი დარჩეს და შესაბამისად, გვიან მართონ ექიმს დიაგნოზის დასასმელად.

რა უნდა იცოდეს მშობელმა და როდის უნდა მიიტანოს ეჭვი რევმატული დაავადების შესაძლო განვითარებაზე? — ვკითხეთ თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის გივი ჟვანიას სახელობის პედიატრიის აკადემიური კლინიკის პედიატრს, ბავშვთა კარდიოლოგმატოლოგს, მედიკოსის მეცნიერებათა დოქტორს, პროფესორ მანანა შპანიას:

— რევმატოლოგია ფართოდ არის გავრცელებული. კარდიოლოგმატოლოგი დაავადებები ბავშვებში საკმაოდ მრავალფეროვანი გამოხატულებით ხასიათდება და ზოგჯერ ძნელად და გვიან დიფერენცირებადი. ადრეულ დიაგნოსტიკასა და დროულ ადეკვატურ მკურნალობას კი გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს ცალკეული დაავადების მიმდინარეობისა და პროგნოზის თვალთახედვით. ხშირია ნოკალი, არასპეციფიკური ნიშნების არსებობა, როგორცაა არამოტივირებული სისუსტე, დაღლილობა, ტემპერატურული

ბავშვთა ჩვეულებრივი დაავადება რომ არ გამოგვაკრთ

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის გივი ჟვანიას სახელობის პედიატრიის აკადემიური კლინიკა მშობლებს სიფრთხილისკენ მოუწოდებს

რეაქცია, ე.წ. დისტროფიული ცვლილებები — ნონაში კლება, კანის სიმშრალე, თმის ცვენა. ასევე აღინიშნება ცალკეული დაავადებებისათვის დამახასიათებელი სიმპტომების გამოვლენა: სიმეტრიული, ნერტილოვანი ან ლაქების სახით გამონაყარი კანზე, არაიშვიათად მუცლის ტკივილით; ერთეულმა, ზოგჯერ შემუშებით ცხვირის, ლოყებისა და თვალბუდის მიდამოში; ასევე გვხვდება ცვლილებები სხეულის სხვადასხვა ნაწილებზე, მათ შორის თავის თმიან მიდამოში, რომელიც განსაკუთრებული სიბრწყინვალე, ქსოვილების ატროფიითა და ინდურაციით ანუ სიმკვრივით ხასიათდება.

რევმატულ დაავადებათა შორის დიდი ხვედრითი წილი

განპირობებული ძვალსასხროვანი სისტემის შესაძლებელი დაზიანება.

ყურადღება მიიქცევა მასხვილო ისეთ დაავადებაზე, რომელიც რევმატიზმის, ანუ მწვავე რევმატული ცხელების სახელწოდებით არის ცნობილი და ურთიერთკავშირშია ზედა სასუნთქი გზების ქრონიკულად მიმდინარე სტრუქტურული ინფექციასთან, განმეორებით ანგინასთან. დაავადებისათვის, გარდა ზოგადი ნიშნებისა, დამახასიათებელია სახსრების ტკივილი, ზოგჯერ შემუშება, ტკივილი და უსიამოვნო შეგრძნება გულის არეში, ზოგჯერ ბავშვის ჰიპერაქტიულობა, ტიპური ჰიპერკინეზი, ცნობიერების დაბინდვა. გულ-სისხლძარღვთა სისტემის პათო-

ძვალსასხროვანი სისტემის დაზიანებით მიმდინარე დაავადებებს ეკუთვნის. ამ ჯგუფს ე.წ. ართრიტების განეკუთვნება, რომლებიც შესაძლებელია გადატანილი ვირუსული თუ ბაქტერიული ინფექციით (ზედა სასუნთქი გზების, კუჭ-ნაწლავის ტრაქტის, შარდ-სასქესო სისტემის) იყოს პირობადებული და ხასიათდებოდეს ხანგრძლივი მორეციდივე მიმდინარეობით. ამავდროულად, გასათვალისწინებელია ტუბერკულოზური პროცესით, ოსტეომიელიტით, ონკოპათოლოგიური დაავადებებით, ჰიპოკალციემიითა და სხვა მიზეზებით

ლოგია ასევე არაიშვიათად ურთიერთკავშირშია მწვავე ვირუსულ ინფექციასთან არარევმატული კარდიტის სახით.

ზოგადად ნებისმიერი რევმატული დაავადების განვითარებას შეუცნობადი პერიოდი ესაჭიროება. მნიშვნელოვანი გენეტიკური განწყობა და თანდასრული ფაქტორების არსებობა, როგორცაა ე.წ. ხშირად მოავადე ბავშვი, ხანგრძლივი ინსოლაცია (განსაკუთრებით ზაფხულის თვეებში მზეზე არარაციონალური ყოფნა), გადაციება, სტრესული სიტუაცია, ჰელმინთოზი, ანუ ჭიებით ინვაზია ასევე მნიშვნელოვანია.

— როდის ითვლება ბავშვი ხშირად მოავადე?

— ბავშვის სასუნთქი და იმუნური სისტემის ანატომიურ-ფიზიოლოგიური თავისებურება და სხვა ფაქტორები, როგორცაა ინფექციასთან ხშირი კონტაქტი, განსაკუთრებით ბალისა და ადრეული სკოლის ასაკში, სტრესული სიტუაცია, კვების დეფიციტი — ის მიზეზებია, რომლებიც ბავშვებში ხშირი (წელიწადში 4-6-ჯერ და შესაძლებელია მეტჯერაც) მწვავე რესპირატორული დაავადების მიზეზი ხდება. უმეტეს შემთხვევაში ეს გარდაამავალი პრობლემაა, რომელიც ბავშვის ასაკის მატებასა და სწორი მართვის შემთხვევაში გამოსწორებადი.

— თქვენ მიერ ჩამოთვლილი სიმპტომებს, რომლებიც თურმე რევმატულ დაავადებებს ახასიათებს, ზოგჯერ მშობლები ზოგად სისუსტედ მიიჩნევენ და ცდილობენ, იმუნოტეტი გაუზღოზონ ბავშვს, იმედო აქეთ, რომ გაივლის...

— თუკი ესა თუ ის ჩივილი და კლინიკური გამოხატულება რევმატულ დაავადებასთან არის ურთიერთკავშირში, არაკვალიფიციური ჩარევა და დაავადების გვიანი დიაგნოსტიკა გართულების მაღალ ალბათობას ქმნის, ამიტომ აუცილებელია ჩატარდეს ექიმის დროული კონსულტაცია.

— რა დრო სჭირდება რევმატ-

ული დაავადებების მკურნალობას?

— რევმატული დაავადებები უხშირესად მორეციდივე მიმდინარეობით ხასიათდება. ზოგიერთი ნოზოლოგიური ერთეულის, მაგალითად, სისტემური წითელი მგლურას, იუვენილური რევმატოიდული ართრიტის, იუვენილური დერმატომაიოზის შემთხვევაში შედარებით ხანგრძლივად ტარდება მკურნალობა. მიუხედავად ამისა, ადრეული დიაგნოსტიკისა და ადეკვატური თანამედროვე მკურნალობის შედეგად ხშირ შემთხვევაში კეთილსამედოა. ჩვენი ყოფილი პაციენტები აქტიურ ცხოვრებას ეწევიან, სწავლობენ, ქმნიან ოჯახებს და ხშირად მათი შვილები ჩვენი პაციენტები ხდებიან, რასაკვირველია, არა რევმატული დაავადებების გამო.

— თქვენ ექიმად მუშაობის ნახევარ საუკუნეზე მეტი გამოცდილება გაქვთ, რევმატული დაავადებების რიცხვი ბავშვებში გაზრდილია?

— ზუსტ სტატისტიკურ მონაცემებს არ ვფლობ, მაგრამ საკუთარი გამოცდილებიდან გამომდინარე შემიძლია ვთქვა, რომ მწვავე რევმატული ცხელება, რეაქტიული ართრიტები, სისტემური ვარკულიტების ზოგიერთი ფორმა, საკმაოდ ხშირი ნოზოლოგიური ერთეულია.

R

„იქნებ ჩვენთანაც მოვიღეს სანტა“

მელეფონი მინდა, აიფონი, გიტარა, ქოლგა, ბარბი, პულტიანი მანქანა, რვეული, ახალი ფეხსაცმელი, პრინცესას კაბა... ჩიკვიდიების 12-სულიანი ოჯახის პატარა წევრებმა საახალწლო საჩუქრების სია უკვე ჩამოწერეს. იმედი აქვთ, რომ ამ ახალ წელს მაინც შეუძლებლობა ნატვრას თოვლის ბაბუა... მირიან ჩიკვიდიას და ნინო ბუთხუზს 10 წელი შეავსება. უფროსი — გიორგი 20 წლისაა, უმცროსი — ლუკა, ერთი თვის...

ორი წელია, გლდანში, ნაქირავები ერთობიან ბინაში ცხოვრობენ. მანამდე 20-მდე ბინა გამოიცვალეს. უსახსრობის გამო 6 თვე 150-ე საჯარო სკოლის სარდაფში გაატარეს, მერე 129-ე სკოლის დამხმარე ფართობში, იქიდან დახვრული ფოსტის შენობის ერთ ციკლა ოთახში ცხოვრობდნენ... ოჯახში მხოლოდ მირიანი მუშაობდა, შარშან ფეხი მოიტეხა. ახლა ისიც უმუშევარია. მათი ყოველთვიური შემოსავალი სოციალური დახმარება და უფასო სასაღილოდან მოტანილი საკვებია. პატარა ოთახში ორი სანოლი და ერთი დივანი დგას, ღამით კი იატაკზე იშლება ლეიბები.

ნინო ბუთხუზი: — ოჯახი სიყვარულით შევქმენით. შეყვარებულობის მიერიანმა მკითხა, რა აზრის ხარ, ბევრი შვილი რომ გყავდესო, რატომაც არა-მეთქი. თავად ცხრა დედამიწევილი ჰყავს. ჩემი მეუღლე 49 წლის არის, მე — 39-ის და უკვე ათი შვილი გყავს, სამწუხაროდ, ერთი ბავშვი გარდაგვეცვალა...

— ყოველთვის ქრით ცხოვრობდით?

— მე თბილისელი ვარ, ჩემი მეუღლე ლეჩხუმიდან არის. ერთხანს ჩემი მშობლების სახლში ვცხოვრობდით. დედაჩემის გარდაცვალების შემდეგ მამამ მეორე ცოლი მოიყვანა, ჩემი ძმაც დაოჯახდა და წამოვედით. 1998 წლიდან ქირით ვართ. როცა ქირის გადახდას ვერ ვახერხებდით, ხან სად გვიხდებოდა ცხოვრება და ხან სად. ერთხანს საპატრიარქოს თავმჯდომარეში ვიყავით. ორი წელი ლეჩხუმში ვიცხოვრეთ, რუსთაველიც... თბილისის თითქმის ყველა უბანში გვიცხოვრია. გვიჭირდა ბინის შოვნა — ბევრი ბავშვის გამო უარს გვეუბნებოდნენ.

„ბედნიერი ვარ, რომ არ გამიკეთებია აბორტი და მადლობას ვწირავ უფალს, ამდენი შვილის დედობა რომ მარგუნა“

ბედნიერი ვარ, რომაც სკოლაში, ან უბანში მუშაობდნენ, ძალიან კარგი შვილები გყავთო. მზარა, რომ ჩემი შვილები სხალ აუცილებლად მივანებებ ნარმატაბებს. ბავარი მრავალშვილიანი ოჯახი ვიცი, რომლებიც წლების წინ შიმშილსა და ცხოვრებასთან იბრძოდნენ, ასეთი მამაპაპა ისინი სოფარდროს ფიქრობდნენ? არაჰინ იცის, ცხოვრება ვის რას უზაბდებს.

ბედნიერი ვარ, რომ არ გამიკეთებია აბორტი და მადლობას ვწირავ უფალს, ამდენი შვილის დედობა რომ მარგუნა. ჩემი სიმდიდრე შვილებია. ეკონომიკის ფაკულტეტზე ვსწავლობდი, თუმცა პირველი კურსის დასრულების შემდეგ სწავლა ვეღარ გავაგრძელე და არ ვნაბო... გული მწყდება, რომ სამ შვილს განათლება ვერ მიეცემა — ხშირად ვიცვლიდით საცხოვრებელს. ბოლოს ვარკეთილში ვცხოვრობდით. სამი ბავშვი იქ სწავლობდა. აქ რომ გადმოვედით, სკოლაში მათზე დარცხული ვაჭერი გლდანის

„ხშირად უფროსები უარს ვამბობთ ჭამაზე, რომ პატარები მშივრები არ დარჩნენ“

სკოლაში აღარ გადმოვიდა და დამრჩნენ უსწავლელნი. გიორგი 20 წლისაა. ერთი კეთილი ადამიანის დახმარებით, კერძო სკოლაში მეთერთმეტე კლასში დადის და ემზადება სტუდენტობისთვის. ამ სკოლაში კიდევ ორი ბავშვი დადის სრულიად უსასყიდლოდ.

— თქვენი ყოველთვიური შემოსავალი რამდენია?

— 720 ლარი. ათი თვის

წინ ჩემმა მეუღლემ ფეხი მოიტეხა, სახელმწიფო კი დაუფინანსა ოპერაცია, მაგრამ რეაბილიტაცია საკმაოდ ძვირი დაგვიჯდა. ყოველდღიურად მინიმუმ 10 პური გვჭირდება. უფასო სასაღილოდან მოგვაქვს კერძი და ხუთი პური. შუა კვირაში ის გვეხმარება, რომ სამი პატარა საბავშვო ბაღში და სამი — სკოლაში, რომლებსაც იქ აქმევნ. შაბათ-კვირას მაინც გვიჭირს — ყველანი შინ ვართ. ხშირად უფროსები უარს ვამბობთ ჭამაზე, რომ პატარები მშივრები არ დარჩნენ.

უფრო მძიმე პერიოდს ყოფილა ჩვენს ცხოვრებაში. როცა 150-ე საჯარო სკოლის სარდაფში ვცხოვრობდით.

„შვილებს ვეუბნები, თოვლის ბაბუამ ჯერ ვერ მოიცალა, გაისად აუცილებლად მოვა-მეთქი. „გაისად“ კი აღარ დადგა“

დით, არც საჭმელი გვქონდა და არც ჩაი, ბავშვებს შაქრისა და შალს ვასმევდი. ახლა ღვთის წყალობით და კეთილი ადამიანების დახმარებით პური მაინც არ გვაკლია.

— როგორ ხდებით ახალ წელს?

— უფასო სასაღილოდან მოტანილი საჭმელი. შარშან ეკონომიკის სამინისტროდან მოგვითანეს პროდუქტები. ახლა როგორი ახალი წელი გვექნება, არ ვიცი. უკვე წლებია, ბავშვები წერილს სწერენ თოვლის ბაბუას და საჩუქრებზე ოცნებობენ... ვეუბნებით, რომ ჯერ მათთვის ვერ მოიცალა თოვლის ბაბუამ, გაისად აუცილებლად მოვა მათთანაც. ეს „გაისად“ აღარ დადგა... იქნებ ჩვენთანაც მოვიდეს სანტა.

ერთი თვის წინ გაგვიჩნდა მათე შვილი, ლუკა. მივმართეთ სოციალურ სამსახურს, რათა ბავშვიც ჩაენერათ. ამის გამო ყოველთვიური სოციალური დახმარებისთვის, ქულები ახლიდან უნდა დავითვალოთ. ალბათ თანხის დარიცხვას ვერ მოახერხებენ, ამ თვეში 70 ლარის გარეშე დავრჩით... ჩემი და ჩემი შვილების ოცნება საკუთარი ქვრია, თუნდაც ასეთი პატარა ოთახი...

მირიან ჩიკვიდი: — გაჭირვებამ ბევრი რამ მასწავლა. არაფერი მითავილია. 90-იან წლებში ჯარის ვაზარბდი. მიმუშავია მშენებლობაზეც, დასუფთავებაშიც. შარშან ორმოში ჩავვარდი და ფეხი მოვიტეხე. ოპერაცია დამჭირდა, რომელიც სახელმწიფომ დამიფინანსა...

20 წლის გიორგი, 18 წლის ნათია, 16 წლის ვერიკო, 8 წლის საბა, 6 წლის ლიზი, 5 წლის მარიამი, 4 წლის ნიკოლოზი, 3 წლის ბარბარე, 2 წლის ქიქიკო და ერთი თვის ლუკა ნამდვილ ახალ წელზე ოცნებობენ, როცა, სხვა ოჯახების მსგავსად, მათ სახლშიც გაიშლება სადღესასწაულო სუფრა და მიიღებენ ნანატრ საჩუქრებს...

იმედს ვიტოვებთ, სხვა შემთხვევების მსგავსად, ახლაც გამოჩნდებიან მკითხველთა შორის ადამიანები, რომლებიც პატარებს გულშეკრებას გაუთხოვან. ჩვენ ერთად შეგვიძლია, ამ პატარებს გულში დიდი იმედი ჩავუსახოთ!

თორნიკე ყაჯარაშვილი
სიუჟეტი ისლეთ „პალიტრანოუსზე“

ბიზნესი

Books

12 დეკემბრიდან

- 50 % -მდე

საახალწლო
ფასდაკლებები

საქართველოს პრეზიდენტების პირადი ფოტოგრაფები

„მე, საქართველოს პრეზიდენტი, ღვთისა და ერის წინაშე ვაცხადებ, რომ დავიცავ საქართველოს კონსტიტუციას, ქვეყნის დამოუკიდებლობას, ერთიანობასა და განუყოფლობას. კეთილსინდისიერად აღვასრულებ პრეზიდენტის მოვალეობას, ვიზრუნებ ჩვენი ქვეყნის მოქალაქეთა უსაფრთხოებასა და კეთილსინდისიერებაზე, ჩემი ხალხისა და მამულის აღორძინებისა და ძლევამოსილებისათვის!“ — საპრეზიდენტო ფიცი პირველად 1991 წლის 26 მაისს ზვიად გამსახურდიამ დადო... პრეზიდენტის პოსტი 1995 წლის 26 ნოემბერს იმავე ფიცით ედუარდ შევარდნაძემ გადაიბარა. „ვარდების რევოლუციით“ მოსულმა საქართველოს რიგით მესამე პრეზიდენტმა, მიხეილ სააკაშვილმა, ფიცი 2004 წლის 25 იანვარს დადო. ცხრა წლის შემდეგ, 2013 წლის 17 ნოემბერს, მიხი პოსტი გიორგი მარგველაშვილმა ჩაიბარა და საპრეზიდენტო ფიცი პარლამენტში წარმოთქვა. ყველა ამ ისტორიას თავისი ფოტომონტაჟი ჰყავს.

სერგო ედიშერაშვილი:
„სანამ თვითმფრინავში
პანიკა დაიწყებოდა,
ედუარდ შევარდნაძე
შემოვიდა და სიცილით
გვითხრა, – ნუ გეშინიათ,
პრეზიდენტი თქვენთან არის,
თუ დავიღუპებით, ყველა
ერთადო...“

სერგო ედიშერაშვილი ედუარდ შევარდნაძის პირადი ფოტოგრაფი იყო. პრეზიდენტი ოჯახურ გარემოში, ოფიციალურ შეხვედრებზე, მეუღლის საშვივოდან და კრწანისის რეზიდენციამდე, გარდაცვალებამდე ცოტა ხნით ადრე — შევარდნაძის 11-წლიანი მმართველობის ყველა მნიშვნელოვან შეხვედრასა თუ მოვლენას ფოტოზე აფიქსირებდა... მისი ფოტოარქივი საქართველოს მეორე მთავარსადგლის 6 ათასამდე ფოტოს ინახავს.

სერგო ედიშერაშვილი: — „საქინ-

„ბატონი ზვიადი არასდროს გამოხატავდა დიდ სურვილს, ეპოზიორა ფოტოაპარატის ან კამერის წინ, თუმცა ძალიან დამყოლი იყო“

პირველ პრეზიდენტს ბოლო ფოტოები გივი ნახუცრიშვილმა გროზნოში გადაუღო. ისტორიული ფოტოვიდეორჩევი დღეს დაკარგულია — დუდაევის რეზიდენციიდან რუსეთის სპეცსამსახურებმა წაიღეს. გული სწყდება, რომ 700-მდე სასაათიანი ვიდეო-კასეტა და უამრავი გამაჟღაერებელი ფირი დაეკარგა, მაგრამ პირველი პრეზიდენტის ყველა ფოტო მის მესიერებაში დარჩა.

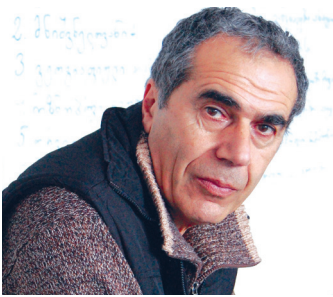
გივი ნახუცარიშვილი: — დეწილო-
ბის ბოლო პერიოდი ზვიად გამსახურდიამ
გროზნოში გაატარა. მეც მის გვერდით ვი-
ყავა და ყველა მნიშვნელოვან თუ უმნიშ-
ვნელო შეხვედრის ფაქტი და ვიდუოდოკუ-
მენტაციას ვაკეთებდი.

700-მდე სამსაათიანი ვიდეოკასეტა, რომელიც მისი პრეზიდენტობის ისტორიას ინახავდა, გროზნოში ჰქონდა წაღებული და რუსების შემოსვლის შემდეგ დაიკარგა. დაიკარგა მდიდარი არქივი, სადაც ბუნკერში ყოფნის პერიოდთან ერთად, ცხინვალში განვითარებული მოვლენები და დევნილობაც ასახული.

ჰოქარ დუდავი თითქმის ყოველ
მეორე დღეს მოდიოდა მის სანა-
ხავად და გვერდი ფოტო გადაუ-
ღებოდა.

ბატონი ზვიადი არასდროს გამოხატავდა დიდ სურვილს, ეპოზიორა ფოტოაპარა-

გივი ნახუცრიშვილი:
„დაიკარგა მდიდარი
არქივი, სადაც ზვიად
გამსახურდიას ბუნკერში
ყოფნის პერიოდთან
ერთად, ცხინვალში
განვითარებული
მოვლენები და
დეჟინლობაა ასახული“

ტის ან კამერის წინ, თუმცა ძალიან და-
მყოფი იყო.

— ყველაზე დასამახსოვრებელი ფოტო რომელია?

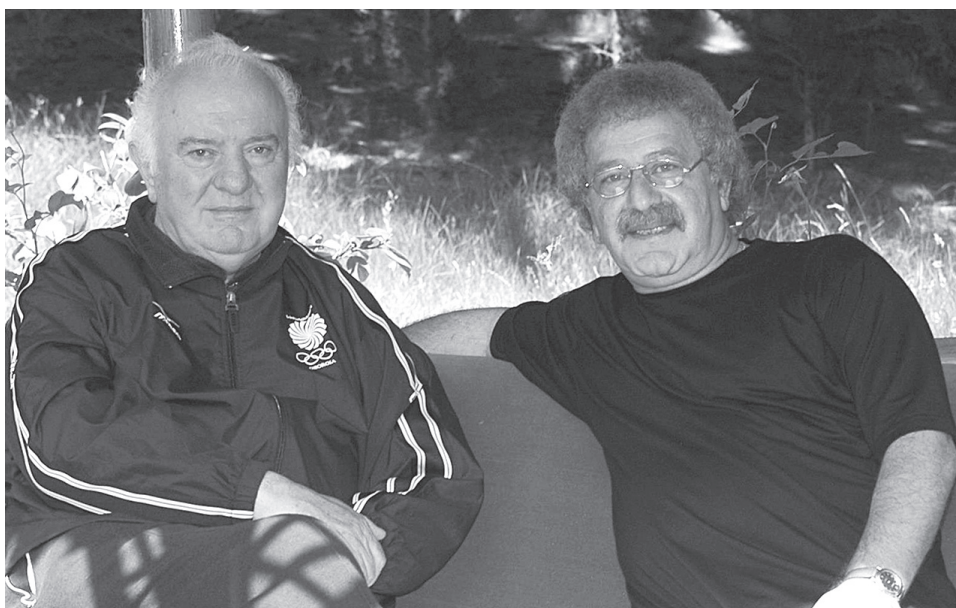
— ბორჯომში გადაღებული, ბატონი ზვიადი მაშინ ჯერ კიდევ არ იყო პრეზიდენტი. ციხიდან ერთი თვის გამოსული იყო, როცა ახალციხეში არეულობის მიზნობა სცადეს და იქ ერთად წავედით. ბორჯომში გაჩერდით. სწორედ იქ გადავღე ეს ფოტო. მომავალი პრეზიდენტი ჩავიკრებულა, თითქოს წარსულსა და აწმყონეც დარდობს.

— როგორი იყო თქვენი ბოლო შეხვედრა და ბოლო ფოტო?

— ბოლო ფოტო გროუნოში გადა-
ვუღე, სადაც მასთან ერთად, მე
და მისი თანამებრძოლები ვართ
აღზეშდილი. მთხოვა, არ გააჰრცე-
ლოო, უზრთხილდებოდა თავის მე-
ბრძოლვას და მათი ოჯახის წევრე-
ბს. მერე ეს ფოტოც დამიკარგა.

— მას შემდეგ, რაც საქართველოს პრეზიდენტი დაიღუპა, როგორ გაგრძელდა თქვენი ცხოვრება?

— კარგა ხანს ვიმალებოდი, უშიშროების თანამშრომლები მთხოვდნენ დოკუმენტურ მასალებს... მერე ოჯახთან ერთად გერმანიაში გადავიდი საცხოვრებლად.

„ერთხელ მითხრა, მოდი, ერთად გადავიღოთ ფოტო, რა იცი, რა ხდებაო ეს ერთადერთი ფოტოა, რომელიც უმაღლესი რანგის ადამიანთან მაქვს გადაღებული“

ფორმში“ ვმუშაობდი. კომუნისტების დროს არ არსებობდა ცნება „პერსონალური ფოტოგრაფი“. როცა ედუარდ შევარდნაძე ცეკას პირველი მდივანი გახდა, სულ მე ვიღებდი. 1985 წელს მოსკოვში გადავიდა სამუშაოდ, ხოლო 1992 წელს, საქართველოში დაბრუნების შემდეგ, უკვე არსებობდა პერსონალური ფოტოგრაფების ინსტიტუტი. „საქინფორმის“ ხელმძღვანელობამ მე გადმომაბარა მისი ფოტოგრაფოზა. ამიტომ ბევრი ფოტო მაქვს...

ერთ ამბავზე ყოველთვის მეცინება, მაგრამ მაშინ ძალიან დიდი შიში ვჭამე.

1998-1999 წლებია, აშშ-ში გავფრინდით პრეზიდენტი, მისი დაცვა, პრესსამახაზური, მე და ჟურნალისტები. უკანა გზაზე, არ ვიცი, საიდან და როგორ, რომელიღაც ჩვენგანმა გაიგო, რომ პილოტის კაბინის ილუმინატორი გაიხზარა... სანამ პანკა დაიწყო, ბატონი ედუარდი შემოვიდა ჩვენს განყოფილებაში და სიცილით გვითხრა, ნუ გეშინიათ, პრეზიდენტი თქვენთან არის, თუ დავიღუპებით, ყველა ერთად, მაგრამ მალე დავსვამთ თვითმფრინავს უახლოეს ქვეყანაში და შევავებთ. ისე დავამშვიდა, აღარც

მიიღე 55%-მდე ფასდაკლება

„პალიტრა L“-ის წიგნები

„საყმაწვილო ენციკლოპედია - ცხოველები“

შთამბეჭდავი, ინფორმაციით მდიდარი, საინტერესოდ საკითხავი და ხატოვნად გაფორმებული ეს წიგნი გაგაცნობთ, თუ ვინ არის ცხოველთა სამყაროში.

- 1 500-ზე მეტი სახეობის ილუსტრაცია;
- საინტერესო და საოცარი ფაქტები;
- ცხოველთა ძირითადი ჯგუფების

გავრცელების რუკები;

- ცხოველთა შინაგანი აგებულების ამსახველი სურათები;
- უახლესი მონაცემები ცხოველთა კონსერვაციის შესახებ;
- ინფორმაცია სამეცნიერო გამოკვლევებიდან;
- ყველა განხილული ცხოველის სამეცნიერო და ზოგადი სახელწოდება;
- შინაარსი, რომელიც შედგენილია მსოფლიოში ცნობილი ზოოლოგების მითითებათა თანახმად;
- გამმარტებითი ლექსიკონი და სახელთა საძიებელი.

სუპერკუპონი

**ამოკერი, შეაბროვებ,
ბანყვებ!**

“კვირის პალიტრა“ თავის მკითხველს წიგნების დიდი ფასდაკლებით შეძენის ახალ საშუალებას აძლევს - ეს სუპერკუპონია. იგი შედგება 4 ნაჭრისგან (კუპონისგან), რომლებიც ქმნიან წიგნის ყდის მთლიან სურათს. კუპონები შეგიძლიათ იპოვოთ გაზეთის ნომრებში, პირველ გვერდზე, ქვედა მარცხენა კუთხეში. თითოეულ კუპონს აქვს თავისი ნომერი. იმისთვის, რომ მიიღოთ სუპერფასდაკლება, საჭიროა შეაგროვოთ ოთხივე კუპონი (N1, N2, N3 და N4) და წარადგინოთ ისინი „ბიბლუსს“ ნებისმიერ მაღაზიაში.

ამ ნომერში თქვენ იპოვით სუპერკუპონის N1 კუპონს. იგი საჭიროა გამოცემლობა „პალიტრა L“-ის წიგნის „სამყარნილო ენციკლოპედია - ცხოველების“ შესაძენად. მოთხოვთ კუპონის ნარდგენის რეზივგვამი წიგნს 32.99 ლარის ნაცვლად, მხოლოდ 15 ლარად შეიძით. ამგვარად თქვენ დაზოგავთ 18 ლარს. იყავით ყურადღებით და ამოჭერით კუპონები სპეციალურად მონიშული პუნქტირის მიხედვით.

გვინერვიულია. თვითონ არაფრის ეშინოდა. მართლაც გზად ერთ ქვეყანაში ჩავფრინდით და აეროპორტში გამოცვალეს ილუმინატორი. სხვათა შორის, ეს ფოტო, ამერიკიდან რომ მოვფრინავდით, მაშინ არის გადაღებული...

მასსოვს, 1993 წელიწადი. ოპიკატიდან აფხაზეთის უზენაესი საბჭოს შემადგენელი ლაშქარის 11 საათზე დაგვარაგდით. ერთ საათში ახალი წელი უნდა დამდგარიყო. პრეზიდენტმა მითხრა, სერგო, არა უშავს, ამ წელს ასე შევხვდით, მაგრამ მომავალ წელს სოხუმში სულ სხვანაირად შევხვდებით... იმედს არ კარგავდა...

ჩემს პირად არქივში დაახლოებით 6 ათასამდე ფოტო მაქვს, დიდი ნაწილი კი ცენტრალურ სახელმწიფო არქივში ინახება. 2002 წელს გამოვეცი წიგნი, სადაც ბაბუს ბევრი ფოტო დაიბეჭდა.

— როგორი იყო პრეზიდენტი ოჯახურ გარემოში?

— ძალიან თბილი და იუმორით სავსე კაცი იყო. ძალიან ვუყვარდი. დიდიროდ რომ დამინახავდა, თავალები გაუბრწყინებდა და იტყვოდა, ზნაჩი, ყველაფერი კარგად იქნება. გატონმა ედუარდმა იცოდა ჩვენი, ფოტოგრაფებისა და ოპერატორების ფასი. როდესაც ოპიკატიში მიმართული იყო მისკან, სპეციალურად ჩვენთვის მუშაობდა. არასდროს უთმავს, გაეფრთხილებოდა. მისი ერთი გამოცხადება და უკვე ვხვდებოდით, უნდა შეგვეჩვიოდა გადაღება. ძალიან საინტერესო იყო მასთან მუშაობა.

— ალბათ, იყო შემთხვევები, როდესაც მის გვერდით არ იყავით და დღემდე ნანობთ, რომ ფოტოზე ვერ დააფიქსირეთ...

— დიახ, ერთ-ერთი ასეთია „ვარდების რევოლუცია“, მიშას შესვლა პარლამენტში. იმ დროს გარეთ ვიდექი, ვიცოდი, რომ ბატონი ედუარდი იქ უნდა გამოესულიყო, მაგრამ სანამ მე გარეთ ვიყავი, იმმა შევიდა და ვერ დავაფიქსირე. არც იმ დღეს ვიყავი შევარდნაძის გვერდით, როცა პირველი ტერაქტი მოუწყვეს. თუმცა ცნობილი ფოტო, სადაც დასისხლიანებული პრეზიდენტი მაისურის ამარაა, ჩემმა ცოლისძმამ გადაიღო.

— როცა პრეზიდენტის პოსტიდან გადადგა, შემდეგ თუ გააგრძელეთ მასთან ურთიერთობა?

— მერე ერთ-ერთ სახელმწიფო მოღვაწესთან დავინწყე მუშაობა. ორთაჭალაში ვცხოვრობ და კვირაში ერთ დღეს აუცილებლად მივდიოდი მის სანახავად.

ბოლო ფოტო კრწანისის რეზიდენციაში გადავიღე. ეზოში პატარა ეკლესიაა და იქ ეზიარა. ბაბუს ეს ფოტო სანახავად ძალიან მიძინა. უკვე პენსიაზე იყო გასული, როდესაც მასთან ერთად ფოტო გადავიღე. მითხრა, მოდი, ერთად გადავიღოთ ფოტო, რა იცი, რა ხდებაო. ეს ერთადერთი ფოტოა, რომელიც უმაღლესი რანგის ადამიანთან მაქვს გადაღებული. ახლა ვამზადებ წიგნს, სადაც ჩემი მეგობრები და პრეზიდენტის აქამდე უცნობი ფოტოები დაიბეჭდება.

ირაკლი გედენიძე: „მიხეილ სააკაშვილისთვის არასდროს მითქვამს, საით უნდა გაეხედა ან როგორ პოზაში უნდა დამდგარიყო. ცოცხალ კადრებს ვიღებდი“

საქართველოს მესამე პრეზიდენტთან ირაკლი გედენიძემ თითქმის ექვსი წელი იმუშავა. თანამდებობას მაშინ გამოემშვიდობა, როცა ჯაშუშობის შეთქმნილი ბრალდებით დააკავეს. მან ისტორიას დაუტოვა ახალგაზრდა და ქარიზმატული, რიგით მესამე პრეზიდენტის ბევრი ისტორიული ფოტო.

ირაკლი გედენიძე: — 2006 წელს საინფორმაციო სააგენტო „ინტერპრესნიუსში“ ვმუშაობდი. ზედიზედ რამდენიმე ლონისძიებაზე მომინა პრეზიდენტის გადაღებამ. მერე პრეზიდენტის ადმინისტრაცია ითხოვდა, გედენიძე გამოეშვიდებოდა. ერთ დღეს მათთან მუშაობა შემომთავაზეს და დავინწყე პრეზიდენტის პირად ფოტოგრაფად მუშაობა. მერე რაც მოხდა, ყველამ იცის.

— როგორი იყო მასთან მუშაობა?

— კამერებთან მუშაობა იცოდა. მაქსიმალურ კომფორტს გვიქმნიდა ოპერატორებსაც და ფოტოგრაფებსაც, თუმცა პოზირება არ უყვარდა. არასდროს მითქვამს მისთვის, საით უნდა გაეხედა ან როგორ პოზაში უნდა დამდგარიყო. ცოცხალ კადრებს ვიღებდი.

— მისი პრეზიდენტობის პერიოდში ყველაზე მძიმე პერიოდი 2008 წლის აგვისტოს ომი იყო. ცნობილი ფოტო, სადაც წაქცეულ პრეზიდენტს დაცვის თანამშრომლები ეფარებიან, თქვენი გადაღებულია?

— არა. იმ დღეს მასთან ერთად არ ვყოფილვარ გორში. თბილისში ვიყავი, შესვენება ჰქონდა დანიშნული, მაგრამ ისე მოულოდნელად წავიდა, არც გაგვიგია.

სულ დაახლოებით ორი მილიონი ფოტო მაქვს პრეზიდენტისთვის გადაღებული. ძალიან მდიდარი არქივი დამიკარგა. ფოტოები რეზიდენციაში ერთ-ერთი კომპიუტერში ინახებოდა და, როგორც ჩანს, როცა პრეზიდენტს ვადა ეწვრებოდა, მაშინ წაშლეს. იმ კომპიუტერში ჩემი პირადი არქივის ნაწილიც დამიკარგა.

— თუ გაძლევდა მითითებას, სად და როდის უნდა გადაგეღო?

— არ ერეოდა ამ საკითხში. რომ არ მოსწონებოდა რომელიმე ფოტო, აუცილებლად მეტყოდა. ერთი შემთხვევა მახსენდება, ოფიციალური ვიზიტით საზღვარგარეთ ვიყავით. სალაშოს თავისუფალი დრო გამოვინახე და ზღვის სანაპიროზე სეირნობისას ბულვარის სილამაზით მოხიბლულმა უამრავი ფოტო გადავიღე. მეორე დღეს პრეზიდენტმა მთხოვა, გადამეღო ის, რაც უკვე გადაღებული მქონდა. იმ ვიზიტის დანერგვისთანავე ბათუმის ბულვარის რეკონსტრუქცია დაიწყო.

სელფი პრეზიდენტთან

— პირველი ფოტო პრეზიდენტის რანგში ინაუგურაციის დროს გადავიღე. ეს დღე განსაკუთრებული გახდა ჩემთვის, როგორც ფოტოგრაფისთვის და მოქალაქისთვის. მომსწრე ვარ წინასწარჩვენი რბოლის, ასევე ინაუგურაციამდე და შემდეგაც ყველა მოვლენის, სადაც მონაწილეობდა პრეზიდენტი.

ყველა გადაღებაზე ვნერვიულობ, ასე მგონია, პირველად ვიღებ, რადგან ვიცი, რომ თუ ვერ გადავიღე ესა თუ ის მოვლენა, ფოტო ვიკუთვლის ბარეში იქნება. ამიტომ მაძლი-

„ერთი ფოტო მაქვს პრეზიდენტთან ერთად გადაღებული ვაშინგტონში, თეთრი სახლის ეზოში, რომელიც ბუშის პირადმა ფოტოგრაფმა გადაგვიღო. სურათზე მიხეილ სააკაშვილი და ჯორჯ ბუში არიან, მე გვერდით ვდგავარ და ამერიკელი პრეზიდენტის ძაღლებს ვეთამაშები. კიდევ ორი ფოტო მაქვს გადაღებული მასთან ერთად, ბათუმში, დელფინარიუმის გახსნაზე“

ყო. მუშაობის განსხვავებული სტილი მაქვს. მაქსიმალურად ვცდილობ, შეუმჩნეველი ვიყო კამერებისთვის. ხშირად ყოფილა, მაგალითად, მიღებაზე ან სიტყვით გამოსვლის დროს, ვერ მხედავდა, არადა, ამ დროს შეიძლება მასთან ძალიან ახლოს ვყოფილიყავი.

მუშაობისას, ძირითადად, თავალებით და ჟინტაჟისგან დაცული მელაპარაკებოდა. ვიცოდი, როდის უნდა გადაგეღო და პირიქით.

— ბევრი ფოტო გაქვს მასთან ერთად გადაღებული?

— ერთი ფოტო მაქვს მასთან ერთად გადაღებული ვაშინგტონში, თეთრი სახლის ეზოში, რომელიც ბუშის პირადმა ფოტოგრაფმა გადაგვიღო. სურათზე მიხეილ სააკაშვილი და ჯორჯ ბუში არიან, მე გვერდით ვდგავარ და ამერიკელი პრეზიდენტის ძაღლებს ვეთამაშები. კიდევ ორი ფოტო მაქვს გადაღებული მასთან ერთად, ბათუმში,

დელფინარიუმის გახსნაზე.

— ბოლო ფოტოები რომელია?

— სანამ დაგვპაპავებდნენ, იმ საღამოს გადავუღე გოლო ფოტო. თავის კაბინეტში იყო და რომელიმაც უცხოურ ჟურნალს ინტერვიუს აძლევდა. ზუსტად იმავე დღეს, იმავე გამოსათვლელისთვის, ჩამოვა მიუღწეა, ნათია გედენიძე, ვანო მერაბიშვილს გადაუღო გოლო ფოტო მის კაბინეტში. იმ დღეს დაგვპაპავენ.

— ირაკლი, ნანობ, რომ მიხეილ სააკაშვილი ან მუშაობდი?

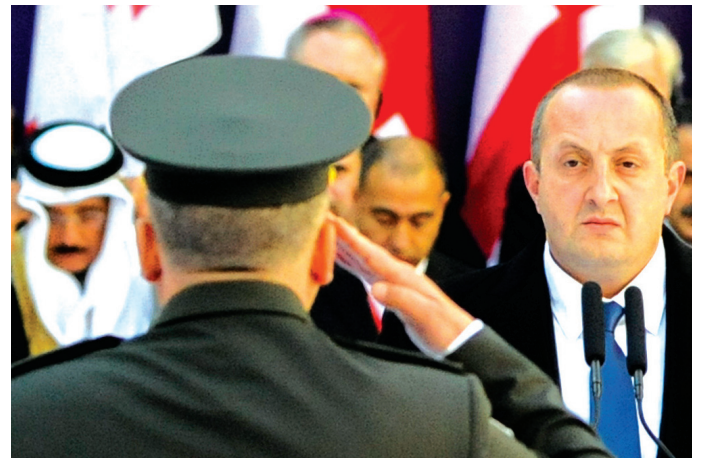
— ნამდვილად არა.

მე იმ დღეს სანამ ვაკეთებდი. გვერდით ვისწავლე, თუმცა ასეთი დასასრულს ვერ წარმოვიდგენდი. გათავისუფლების შემდეგ მას ტოგაპარჩხილში ლაშქრობისას შეხვდით. მოგვითხრობდა მისი მოგონებები. იმ დღეს, მომიკითხა, ეგ იყო და ეგ...

ლელა ბლაგონრაგოვა: „გიორგი მარგველაშვილის არც ერთი ფოტო არ არის დადგმული, ყველა ასახავს ზუსტად იმ დროს, მომენტსა და ემოციას, რაც იყო“

წინამორბედებისგან განსხვავებით, ახლანდელი პრეზიდენტის პირადი ფოტოგრაფი ქალია. ლელა ბლაგონრაგოვა ამბობს, რომ ყველაზე დასამახსოვრებელი ინაუგურაციის დღე იყო.

„პირველი ფოტო პრეზიდენტის რანგში ინაუგურაციის დროს გადავიღე ეს დღე განსაკუთრებული გახდა ჩემთვის, როგორც ფოტოგრაფისთვის და მოქალაქისთვის“

მალურად ვარ კონცენტრირებული. პრეზიდენტის არც ერთი ფოტო არ არის დადგმული, ყველა ასახავს ზუსტად იმ დროს, მომენტსა და ემოციას, რაც იყო. ვცდილობ კონკრეტული დროის დოკუმენტური სიზუსტით გადმოცემას.

— დღე, რომელიც გამორჩეულად გახსოვო...

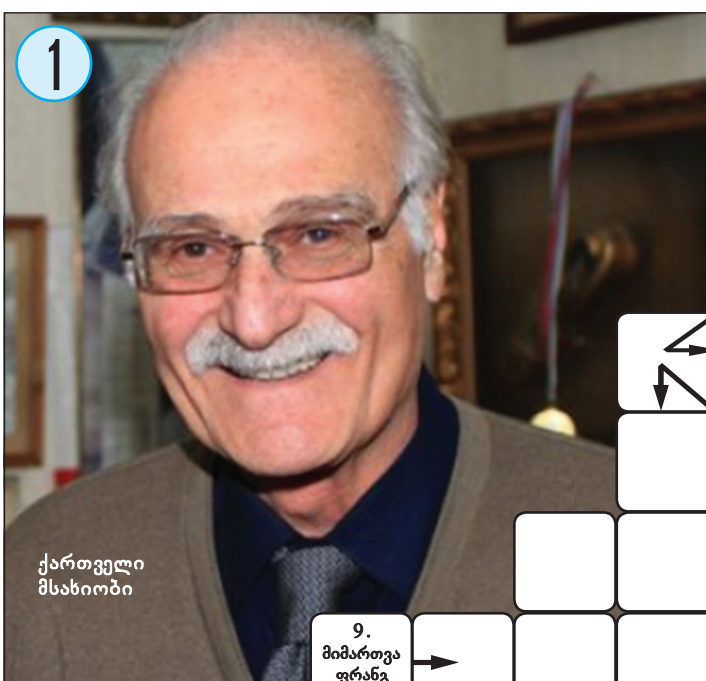
— ყველაზე კარგად პირველი ვიზიტი მასსოვს, რომელიც ვილნიუსში იყო და ის ფოტო, რომელიც გადავიღე. სურათს დიდი აზრობაში მოჰყვა, ზოგს მოეწონა, ზოგს —

არა, მაგრამ ეს იყო პირველი გამოსათვლელის რანგში, როგორც პრეზიდენტის პირადი ფოტოგრაფისთვის. ამ დღეს ვიგრძენი პირველად, რამხელა პასუხისმგებლობა მაქონდა.

— საოჯახო ფოტოებსაც თუ უღებ?

— ოჯახურ ფოტოებს იშვიათად ვიღებ. პრეზიდენტის ფოტოგრაფობა ძალიან საპასუხისმგებლოა... რჩევა ჩემს კოლეგებს: იყავით განსხვავებული, არ მიჰყოლოთ არავის.

თორნიკე ყაჯრიშვილი

ქართველი მსახიობი

1

1. თონეში ჩაგარდნილი პური

2. თბილისის უბანი

3. დიდი შხამიანი ობობა

4. იტალიელი კომპოზიტორი

5. ქალაქი საფრანგეთში

6. მტაცებელი ფრინველი

7. სასპორტო ან სასეირნო გეზი

8. გარეული ღორი

9. მიმართვა ფრანგ მამაკაცს

10. წერილი (ძვ.)

11. ქართველი კომპოზიტორი რევაზ ...

12. ძიძა

13. ლიტერატურული თამაში

14. ბაზის ბაღურა ქსოვილი

15. ღვინის საცავი

16. ძვირის ანტონიმი

17. ნადავლი

18. ღვინის ან მამის ძმა

19. ზვადის საპირისპირო

20. საპაერო ბრძოლის ოსტატი

21. სახ. წყნარი ოკეანის სამხრეთში

22. ... კოტრაიშვილი (სქოთო და კოტე)

23. კლავიშებიანი ინსტრუმენტი

24. იაპონური ვალუტა

25. ინგლისელი პოეტი

26. მსაჯი

27. მტვერების ორგანო

28. ... არაგვისპირელი

29. ებრაელთა ტაძარი

30. ფულის ერთეული მექსიკაში

31. ავსტრიის დედაქალაქი

32. მწვანის შებენი

33. ჯუჯა სახელმწიფო ევროპაში

34. დაბალი მაგიდა

35. წმინდა ... მართალი

36. ნაპოლეონის მარშალი

37. კოლუმბის ზომადი

38. ბრძოლის ველი

39. მეფის ტიტული აღმ. ქვეყნებში

40. აღმოსავლური ტკბილეული

41. მოზარდული ციმის ნაჭრები

42. სამგზავრო ჭურჭელი წყლისთვის

43. ფრანგი იმპრესიონისტი

44. ფრინველის ნარნარი ფრენა

45. ჩვენებითი ნაწილაკი

46. იამბებისგან შედგენილი ლექსი

47. საზოგადოებრივი

48. კვირიკის ფილმი „ტაქსი“

49. ფრანგი მსახიობი მარინა ...

50. ზრდადუმი-თავრებული ქათამი

51. განთავის რომაული კალმურთი

52. ზვიარე მცენარე

53. მდინარე ქუთაისში

54. მამათა მონასტერი

55. ერთ-ერთი თანაგარსკვლავი

56. „... უთხარით ტურფას“

57. რეჟისორი ... პოლანსკი

58. თევზი

ყურადღება!

კროსვორდების შემეცნებით-გასართობი ჟურნალი კარუსელი აცხადებს კროსვორდის, სკანვორდის და სხვა თავსატეხების შემდგენლების კონკურსს.

ყველაზე ორიგინალური თავსატეხის ავტორს დააჯილდოვებს გამომცემლობა „პალირა L“. სოლო საუბრით-მომხმარებელი დაიბეჭდება ჟურნალ „პარუსელში“.

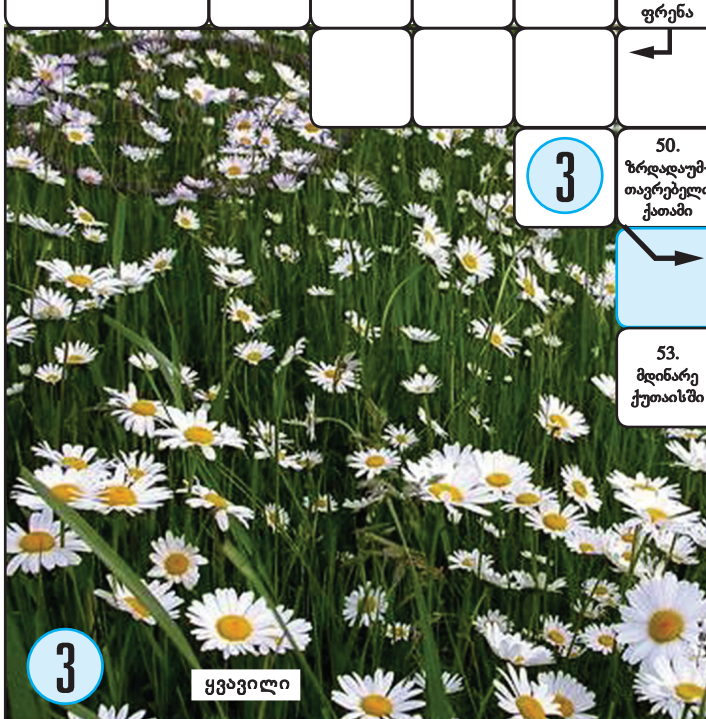
მასალები გამოგვიგზავნეთ ელ.ფოსტაზე: karuseli@palira.ge ან მოგვითხროთ რედაქციაში მისამართზე: იოსებძის №49.

ქართველი მოქანდაკე

2

1. აბატი; 2. კენია; 3. გონე; 4. ტორტი; 5. პარაკაი; 6. ბოლერო; 7. ბელგია; 8. ური; 9. პოლისი; 10. კარტიფილი; 11. ნიკორა; 12. ჩხვილი; 13. კიი; 14. ნირა; 15. ლავი; 16. ცილი; 17. ღირა; 18. ავა; 19. არტერია; 20. ილი; 21. ცხედარი; 22. ღაფი; 23. რიდი; 24. ამაგი; 25. ტატამი; 26. პითაგორა; 27. ეტიკეტი; 28. რიფი; 29. მეფე; 30. ტაფა; 31. ელია; 32. ბაია; 33. კალია; 34. რუდი; 35. რეგეტა; 36. ტაქსა; 37. ბოსტანი; 38. ბაკრა; 39. ბიჟე; 40. ლვინი; 41. კარა; 42. კარაქი; 43. სკა; 44. ელვა; 45. პოსტალა; 46. მელატორი; 47. გიტარა; 48. კარატე; 49. სეფა; 50. ლუბი; 51. ევა; 52. პაიკი; 53. ირა; 54. ტონა; 55. ოტავა; 56. ობი; 57. რალი.

ყვავილი

3

1. აბატი; 2. კენია; 3. გონე; 4. ტორტი; 5. პარაკაი; 6. ბოლერო; 7. ბელგია; 8. ური; 9. პოლისი; 10. კარტიფილი; 11. ნიკორა; 12. ჩხვილი; 13. კიი; 14. ნირა; 15. ლავი; 16. ცილი; 17. ღირა; 18. ავა; 19. არტერია; 20. ილი; 21. ცხედარი; 22. ღაფი; 23. რიდი; 24. ამაგი; 25. ტატამი; 26. პითაგორა; 27. ეტიკეტი; 28. რიფი; 29. მეფე; 30. ტაფა; 31. ელია; 32. ბაია; 33. კალია; 34. რუდი; 35. რეგეტა; 36. ტაქსა; 37. ბოსტანი; 38. ბაკრა; 39. ბიჟე; 40. ლვინი; 41. კარა; 42. კარაქი; 43. სკა; 44. ელვა; 45. პოსტალა; 46. მელატორი; 47. გიტარა; 48. კარატე; 49. სეფა; 50. ლუბი; 51. ევა; 52. პაიკი; 53. ირა; 54. ტონა; 55. ოტავა; 56. ობი; 57. რალი.

იტალიელი მსახიობი და მომღერალი

4

1. აბატი; 2. კენია; 3. გონე; 4. ტორტი; 5. პარაკაი; 6. ბოლერო; 7. ბელგია; 8. ური; 9. პოლისი; 10. კარტიფილი; 11. ნიკორა; 12. ჩხვილი; 13. კიი; 14. ნირა; 15. ლავი; 16. ცილი; 17. ღირა; 18. ავა; 19. არტერია; 20. ილი; 21. ცხედარი; 22. ღაფი; 23. რიდი; 24. ამაგი; 25. ტატამი; 26. პითაგორა; 27. ეტიკეტი; 28. რიფი; 29. მეფე; 30. ტაფა; 31. ელია; 32. ბაია; 33. კალია; 34. რუდი; 35. რეგეტა; 36. ტაქსა; 37. ბოსტანი; 38. ბაკრა; 39. ბიჟე; 40. ლვინი; 41. კარა; 42. კარაქი; 43. სკა; 44. ელვა; 45. პოსტალა; 46. მელატორი; 47. გიტარა; 48. კარატე; 49. სეფა; 50. ლუბი; 51. ევა; 52. პაიკი; 53. ირა; 54. ტონა; 55. ოტავა; 56. ობი; 57. რალი.

№49 სკანვორდის პასუხები:

1. აბატი; 2. კენია; 3. გონე; 4. ტორტი; 5. პარაკაი; 6. ბოლერო; 7. ბელგია; 8. ური; 9. პოლისი; 10. კარტიფილი; 11. ნიკორა; 12. ჩხვილი; 13. კიი; 14. ნირა; 15. ლავი; 16. ცილი; 17. ღირა; 18. ავა; 19. არტერია; 20. ილი; 21. ცხედარი; 22. ღაფი; 23. რიდი; 24. ამაგი; 25. ტატამი; 26. პითაგორა; 27. ეტიკეტი; 28. რიფი; 29. მეფე; 30. ტაფა; 31. ელია; 32. ბაია; 33. კალია; 34. რუდი; 35. რეგეტა; 36. ტაქსა; 37. ბოსტანი; 38. ბაკრა; 39. ბიჟე; 40. ლვინი; 41. კარა; 42. კარაქი; 43. სკა; 44. ელვა; 45. პოსტალა; 46. მელატორი; 47. გიტარა; 48. კარატე; 49. სეფა; 50. ლუბი; 51. ევა; 52. პაიკი; 53. ირა; 54. ტონა; 55. ოტავა; 56. ობი; 57. რალი.

სურათებზე: 1. ბრემოვიჩი; 2. ტოიოტა; 3. ბილმორი; 4. დეპი.

პასუხები მოცემულია სკანვორდში მითითებული ნუმერაციის მიხედვით, ქვედა ხაზზე მოცემულია ფოტოების პასუხები

შეადგინა ვანო კახაიძე

გაგუღ-დედუღი

ჩანართი გაგუღის საპარტოვლოს კათოლიკოს-პატრიარქის ილია II-ის კურთხევით

№51 (152) 19 — 25 დეკემბერი, 2016 წელი

გუგუღო რუმ გაგუღლოთ....

„მუხუდო სარგებლიანობით
ლობიოს უსწრებს, ამიტომ არ
ინანებთ, თუკი დათესავთ“

იმ მცენარეებს შორის, რომელთაც ჩვენი წინაპრები იყენებდნენ, მუხუდო გამორჩეული კულტურაა. სორობლის მსგავსად, გაგუღულზეც შეიძლება დაითესოს და შემოდგომაზეც, ყინვაგამძლეა და არც ძნელი მოსავლეულია. წარსულში ცნობილი ეს კულტურა მოგვიანებით ლობიომ ჩაანაცვლა, თუმცა, როგორც ირკვევა, ამით ქართულ მრავალფეროვან სამზარეულოს ელფერი დააკლდა, ჩვენ კი — მნიშვნელოვანი მასაზრდოვებელი. პარკოსანთა შორის სწორედ მუხუდოს აქვს ჯანმრთელობისთვის საჭირო ყველაზე სრულყოფილი ცილა და ცხიმები, შესაბამისად, შეუძლია ცხოველური საკვები ჩაანაცვლოს. ამასთან, მუხუდო შეუცვლელია დიაბეტიანებისთვის. იგი ლობიოზე ნაკლებ ნახშირწყლებს შეიცავს, რის გამოც ორგანიზმი კარგად ითვისებს და გადაამუშავებს არ უჭირს.

იხილეთ გვ.20,21

„ნიჭიერი“ თუთიყუში

იხილეთ გვ.22

„მოკრთეთ თქვენი ნაპვის ხე საკუთარი ხელით დაგზავთ სთამბაქოებით“

იხილეთ გვ.21

მუხუდო როგ გაგაუდოთ....

საქართველოში მუხუდო ჯერჯერობით კვლავ მცირე რაოდენობით მოჰყავთ, თუმცა ქართული კულტურების აღორძინებით დაინტერესებულმა ორგანიზაციებმა ზოგიერთ რეგიონში, მათ შორის, ახალციხეში, მისი მოყვანა უკვე დიდ ფართობზე დაიწყეს. სოფელ ღრელში ლიბა თედორაძეს მშენიერი ნაკვეთი აქვს და კარგი მოსავალიც მოჰყავს.

— ლობიოს საწინააღმდეგო არაფერი მაქვს, მაგრამ ტრადიციული, ცილებითა და სხვა სასარგებლო ნივთიერებებით მდიდარი მუხუდოს, ცულისპირას თუ ოსპის ლობიოთი შეცვლამ ჩვენი სამზარეულო გააღარიბა, ჩვენი ჯანმრთელობა კი შეასუსტა. მაგრამ ვერც მოსახლეობას ვამტყუნებ — ყველაფერს აგიტაცია სჭირდება, მათ შორის ქართული კულტურების სასარგებლო თვისებებსაც. პროფესიით აგრონომი ვარ, მუხუდოს სასარგებლო თვისებების შესახებ ყველაფერი ვიცი და მისი მოყვანა ჩემთვის პრიორიტეტია, მით უფრო, რომ დიაბეტიანი მუღლე მყავს და ვიცი, ეს მისთვის აუცილებელია, თუმცა, მუხუდოს კერძებს ოჯახის სხვა წევრებიც მშვენივრად გეახლებით.

— **თესლი როგორ ინახება და რამდენი წლის მუხუდოს დათესვა შეიძლება?**

— ეს გამძლე ძლიერღერიანი მცენარეა, რომელიც მშვენივრად უძლებს გაზაფხულის ყინვებსა და გვალვებს. მისი თესლიც გამძლეა — სამი წლის მუხუდოს დათესვაც კი შეიძლება. კარგად აღმოცენდება და გაიხარებს.

რაც შეეხება შენახვას... ჩვენს კუთხეში, სადაც მკაცრი ზამთარია, მუხუდოს თესლს სულ იოლად ვინახავთ. მას აქ მკაცრი კლიმატის გამო მანებელი არ უჩნდება. ასე რომ, შეიძლება მომინანქრებულ ქვაბებშიც შევინახოთ. შენახვა ჩვენი ქვეყნის სხვა კუთხეებში უფრო ჭირს, რადგან მუხუდოს ლობიოს მანებელი, გრძელცხვირა ესევა და ხრავს. თუმცა მასთან ბრძოლაც შეიძლება. კახეთში, ლობიოს თესლს გრძელცხვირას ჭუპრი რომ არ გაუჩნდეს, მდულარე წყალში სწრაფად ავლებენ (ისე, რომ არ დალბეს), მერე კი გასაშრობად ფენენ.

აღმოსავლეთ საქართველოში მუხუდოს შემოდგამზეც თესავენ, რადგან იქ შედარებით თბილი ჰავაა, ჩვენ კი მას მარტში ვთესავთ, თუმცა წინასწარ მოხნულ ნიადაგში, რომელშიც შენარჩუნებულია ნესტი. ეს აუცილებელია, რომ მუხუდოს მარცვალის გაღვივდეს.

შემოდგომაზე მოხნულ ნიადაგში კი ნაკელიც უნდა შევიტანოთ. ამით მუხუდოს უფრო გავალადებთ. გვიან შემოდგომაზე

სხნადი სასუქების შეტანაც შეიძლება — გაზაფხულისთვის უკვე ნიადაგშია გადასული ნივთიერებების სახით. მაგრამ ეკოლოგიური სიჯანსაღისთვის, რასაკვირველია, ნაკელის შეტანა სჯობს.

და ერთიც: ხშირად ვეუბნები ჩვენი კუთხის მოსახლეობას, რომ ნაკელს ღიად ვყრით, ამ დროს კი მისი სასარგებლო ნივთიერებები წყლით ირეცება და ნაკვეთში უკვე გაღარიბებული ნაკელი შეგვაქვს. ვინც ნაკელს ხმარობს, უნდა ახსოვდეს — ყველაფერს მოვლა უნდა! ნაკელი უნდა ინახებოდეს ხის ან ბეტონის რეზერვუარებში, საიდანაც სასარგებლო ნივთიერებები არ გადაირეცება... ჩვენთან მარტში დათესილი (ითესება ლობიოს მსგავსად 2-3 მარცვალს. მწკრივებს შორის მანძილი 45 სანტიმეტრია, ნათესებს შორის კი — 6-7 სმ) მუხუდო აპრილში ამოიწვევება და დიდი მოვლაც არ სჭირდება. მორწყვა არ უნდა, გათონა კი შეი-

შემოდგომაზე მოხნულ ნიადაგში ნაკელი უნდა შევიტანოთ. ამით მუხუდოს უფრო გავალადებთ. გვიან შემოდგომაზე სხნადი სასუქების შეტანაც შეიძლება, მაგრამ ეკოლოგიური სიჯანსაღისთვის, რასაკვირველია, ნაკელის შეტანა სჯობს

ძლება ორჯერაც ეყოს, გააჩნია სარეველას რაოდენობას. მეორე გათონაზე შეიძლება მიწაც შემოვყაროთ.

— **მუხუდოს ასეთი გავლენაა, ალბათ იმითაც აიხსნება, რომ უხეში ღერო და პარკი აქვს.**

— დიახ. მუხუდო 80 სანტიმეტრამდე იზრდება და ღერო მართლაც უხეში აქვს. თუმცა, ალბის შემდეგ მაინც კარგი საკვებია ცხოველებისთვის. პირუტყვი ღეროს არ ჭამს, მაგრამ მუხუდოს ტოტები პირუტყვს საუკეთესო საკვებით ანაყრებს. სხვათა შორის, საქართველოში მუხუდოს სპეციალური ჯიშები არსებობდა, რომელთაც მხოლოდ პირუტყვის საკვებად იყენებდნენ. მუხუდოს 24 ჯიში იყო გავრცელებული: თეთრი მუხუდო, წითელი, გოგრა მუხუდო და სხვ.

— **რას მივიღებთ, მაგალითად, ერთი კოლონიაში მუხუდოს დათესვით?**

— პექტარზე დათესილი 80-100 კილოგრამი მუხუდოსგან შეიძლება მიიღო 4 ტონა მუხუდოს მოსავალი. მართალია, ეს ოდნავ ნაკლებია ლობიოს მოსავალზე, მაგრამ მუხუდომ სარგებლიანობით შესაძლოა ლობიოს გაუსწროს, ამიტომ

სწობილები „ყვავილების“

ვის რა მცენარე აქვს სახლში და როგორ უვლიან? ცნობილი ადამიანები ფლორასთან ურთიერთობის გამოცდილებას გაგვიზიარებენ.

„ყოველ წელს სხვადასხვა აჩემება მაქვს, წლეწანდელი ჩემი ფავორიტი კლიმატისია“

ტელეწამყვან ქეთი კეკელიას მცენარეები ბავშვობიდან უყვარს. სეზონური ყვავილები და ოთახის მცენარეები მისი სახლისა და ეზოს ინტერიერის განუყოფელი ნაწილია.

ქეთი კეკელია: — ზოგიერთი მცენარე, რომელიც 20 წლის წინ ვიყიდე, დღესაც ჩემთან არის, ასეთია, მაგალითად, ფინიკის პალმა. ძალიან პატარა იყო, როცა ვიყიდე და ჭერამდე გაიზარდა.

აგარაკიც მაქვს, სადაც ოთახის მცენარეები სეზონური მცენარეებით შევცვალე. ყოველ წელს სხვადასხვა აჩემება მაქვს. წლეწანდელი ჩემი ფავორიტი და აღმოჩენა არის კლიმატისი — გლიანას ტიპის მცენარე, რომელიც კედელზეა გართმული. ამ მცენარის უამრავი სხვადასხვა ჯიში არსებობს. ინტერნეტით ვეძებ, როგორ მოვუარო. მათ მოვლაში გამოცდილებაც მეხმარება.

„ჩინურ ვარდს დავემუქრე, მოგჭრი და გადაგადებ-მეთქი და მოვაჭკვიანე“

დალი ჩიტაძეს პრეტენზიული ჩინური ვარდი პერიოდულად ებუტება. როგორ უვლის სახლის ბინადარ ხეს და რატომ შეცვალა ინტერიერი, ამას თვითონ გვიამბობთ.

დალი ჩიტაძე: — 9 წელია, ჩინური ვარდის დიდი ხე მაქვს. ახლა ვაპირებ, იეპიც შევიძინო. ჯერ მხოლოდ ერთი ქოთანი მაქვს. ჩინური ვარდის ხეს იმხელა ადგილი უჭირავს, რომ სხვა მცენარეებისთვის ვერ მოვიცალე. ძალიან პრეტენზიულია და მთელ ენერგიას მის მოვლას ვახმარ. სახლში დეკორიც შევცვალე და მას მოვარგე, რომ თავი კომფორტულად ეგრძნო. ჩინურ ვარდს ყველა ახირებს ვუსრულებ. უყვარს ერთ ადგილას ყოფნა. თუ გადავადგილე, ბრაზობს და მებუტება, — ფოთლებს ყრის. ერთხელ კინაღამ გამიხმა; მერე რაღაცაზე გამებუტა და თავისი ლამაზი, წითელი ყვავილები არ გამოიხსა. დავემუქრე, მოგჭრი და გადაგადებ-მეთქი და მოვაჭკვიანე. ასეთი გოგოა. უყვარს ლაპარაკი და მეც სულ ველაპარაკები.

„ნიჭიერი“ თუთიყუში

თუთიყუში ჭკვიანი არსებაა, თუმცა არის გამორჩეული სახეობები, რომელთა წარმომადგენლებიც უფრო ადვილად სწავლობენ ლაპარაკს და სხვა უნარებსაც ამჟღავნებენ.

მწვანე თუთიყუში — ამაზონი უპრეტენზიოა და შესანიშნავად ამყარებს კონტაქტს ადამიანებთან. ფრინველი ძალიან ხმაურიანია, თუმცა კარგად იმასსოვრებს მუსიკალურ მელოდიებს, ასევე, იმასსოვრებს 100-მდე სიტყვასა და წინადადებას. მას შეიძლება ასწავლოთ საცირკო ტრიუკებიც კი. გარშემო მყოფთა წინაშე თავისი უნარების წარმოჩენას ამაზონი ადვილად და ძალდაუტანებლად მოახერხებს.

თუთიყუშ შაპოს ბუმბული რუხი შეფერილობისაა, თუმცა შესაძლებლობებით სხვა შინაურ თუთიყუშებს აღემატება. ჟაკოს ტვინი განვითარების მიხედვით შეიძლება 5 წლის ბავშვის ტვინს შევადაროთ. ამ ჭკვიან ფრინველს შეუძლია დაიმასსოვროს დაახლოებით 100 სიტყვა და გამოთქმა. მზრუნველი პატრონის ხელში ჟაკო შეიძლება საუკეთესო და კეთილი მეგობარი გახდეს.

ყველაზე დიდი შინაური თუთიყუშია არა. საეჭვოა, მისი მაღალი და გამჭოლი სმა ვინმეს მოეწონოს, მით უმეტეს, რომ თუთიყუშების ეს სახეობა არ ლაპარაკობს, მაგრამ შესანიშნავად თვინიერდება და შეუძლია, ცირკის მსახიობიც კი გახდეს

თუთიყუშის სახეობა, რომელიც ადამიანის ხმას ყველაზე კარგად ჰბაძავს, არის ლორი. მას შეუძლია დაიმასსოვროს 70-მდე სიტყვა, ადვილად თვინიერდება და ძალიან მეგობრულია. ოღონდ ლორი პრეტენზიულია ჭამის მხრივ. ამასთან, მისთვის აუცილებელია თბილი, განსაკუთრებული კლიმატის შექმნა, რასაც ყველა ვერ ახერხებს.

მეტად ჭკვიანი ფრინველია ჭაღსაბამიანი თუთიყუშიც, რომელიც მოვლის განსაკუთრებულ პირობებს არ მოითხოვს. მისი სიგრძე 40 სანტიმეტრს აღწევს. ყელსაბამიანი თუთიყუშის ფერი ძირითადად მწვანეა. ისინი მეგობრული არიან, ადვილად თვინიერდებიან, შეუძლიათ დაიმასსოვრონ 60 სიტყვა და პატრონს ესაუბრონ.

კითხვა-პასუხი

როგორ დავიცვათ მოყინვისგან ახალშენი მანდარინი?

ვახტანგ მამასახლისი, ვანი, სოფელი დიხაშო

არსებობს ორი ძირითადი გზა. ერთია შეფუთვა, რისთვის საჭირო სპეციალური შესაფუთი მასალაც იყიდება მაღაზიებში ან ბაზრობებზე. სხვა გზა არის შებოლება. უნდა ავიღოთ ჩალა ან თივა, დავანესტიანოთ, რათა რაც შეიძლება მეტრი ბოლი გაუშვას. სწორედ ის გადასცემს სითბოს. შებოლება შეიძლება მხოლოდ და მხოლოდ ყინვის დროს. ერთ სეზონზე რამდენჯერმე შებოლება ძნელია, ამიტომ ისევ შეფუთვა ჯობს — გაზაფხულამდე თავს დაიზღვევთ. ყინვა ერთი გრადუსიც რომ იყოს, შეფუთვა ჯობია. შესაფუთი მასალა მომდევნო წლებშიც გამოგადგება.

ასევე შეიძლება ნერგებს შემოეწყოს სი-

მინდის ფუჩეჩი და დაეფაროს ცელოფანი სითბოს შესანარჩუნებლად. გამოდგება ჭილოფი, ჯვალა... ყველაფერი, რაც სითბოს იჭერს, ოღონდ აუცილებლად უნდა დაეფაროს ცელოფანი, რათა არ დასველდეს. თუ დამატებული მასალა დასველდება, დაცვის ნაცვლად, ნერგებს უარესად მოყინავს.

რამდენჯერ არის რეკომენდებული ღვინის გადაღება და რა პერიოდში? ამბობენ, ხშირი გადაღება ღვინის „გალახვას“ იწვევს. მართალია?

ვახტანგ მამასახლისი, ვანი, სოფელი დიხაშო

— ღვინო რამდენჯერაც დაილექება, იმდენჯერ უნდა გადავიღოთ, რაც უნდა მცირე იყოს ნალექი. ის ღვინოს აფუჭებს. „გალახვა“ კი ის იქნება, ვისაც ღვინო გაუფუჭდება...

რამდენიმე წელიწადია, ბოსტანს ვერ ვამუშავებ, ვერ მომყავს ბოსტნეული. სანაცვლოდ დაფრგე მრავალწლიანი ხეხილის ნერგები ვაშლის, თხილის, ზეთისხილის. ნერგებმა გაიხარა, მაგრამ ახლა ენახე ბოსტანში უამრავი სფრელო მინაში და ზეთისხილის გამხმარი ნერგი. მითხრეს, მიწის თავგიაო (თუ ვირთხა), რომელიც არ ყოფილა არასდროს. მივაკითხე შსამეცნიერების მაღაზიას, მომცეს წამალი, რომელიც ჩავყარე თითოეულ სოროში, როგორც მითხრეს. მაგრამ არავითარი შედეგი არ არის. არც ერთ მეზობლის ადგილში არ არის მსგავსი სფრელები. გთხოვთ, გვიჩიოთ, როგორ გადავარჩინოთ ბალ-ბოსტანი.

ლ. ტურაშვილი, სიღნაღის რაიონის სოფელი საქობო

— აუცილებელია დადგენა, რომელი მავნებელია გავრცელებული თქვენს ნაკვეთში. დისტანციურად ამის გამოცნობა ძნელია და შესაძლოა, ვერც მაღაზიის გამყიდველი მიხვდეს. სპეციალისტმა უნდა ნახოს.

სხვათა შორის, სფრელების ზომაც მიანიშნებს, არის თუ არა შემოსეული რომელიმე ტიპის ვირთხა. მათ სათავურები უკეთ მოერევა, რადგან ვირთხა შხამებს არ ეკარება, მინდვრის თავი კი ხის ფესვებს არ ხრავს.

კითხვებს უპასუხებს სწავლული აგრონომი, ბიოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, ფიტოთერაპევტი ნიკოლოზ იოსებძე

მოგვწერეთ, დაგვიკავშირეთ!

ძვირფასო მკითხველო! თქვენი თანადგომის იმედი გვაქვს. მოგვწერეთ თქვენთვის საინტერესო კითხვები, რაზეც პროფესიონალები გაგცემენ პასუხს. დაგვირეკეთ და გაგვიზიარეთ თქვენი მოსაზრებები თუ რჩევები.

ჩვენთან დაკავშირება შეგიძლიათ: „კვირის პალიტრის“ (სიტყვა და საქმის) საფოსტო ყუთებით; „პალიტრაშედიის“ ცხელ ხაზზე: (95 32) 219-60-13; (95 32) 219-60-53; ელფოსტით: mamuldeduli@palitra.ge; tel.: 557 002737; 593 358819

„მამულ-დედული“ საკრედიტო კოლეგია

კონსულტანტები:

სწავლული აგრონომი, ბიოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, ფიტოთერაპევტი ნიკოლოზ იოსებძე

სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სურსათის დეპარტამენტის უფროსის მოადგილე მარიამ გელაშვილი

გელა გურგენიძე
ლალი ფაცია

თბილისის საილუმო პინისკეპეუთი

პეიძლება ბევრმა არ იცის, რომ ხილული თბილისის გარდა, საიდუმლო თბილისიც არსებობს — თავშესაფრებით, გვირაბებითა და ჯურღმულებით დაქსელილი, რის მოწყობაზეც საბჭოთა სახელმწიფო უზარმაზარ თანხებს ხარჯავდა. მოგვიანებით ამ ქსელს თბილისის მეტროს დაუმთავრებელი გვირაბებიც შეემატა, რომელმაც მინისქვეშა ლაბირინთი შეავსო... თბილისის მინისქვეშეთის პირველი დიგერები (მინისქვეშა მკვლევარები) 15 წლის წინ გამოჩნდნენ. ისინი სრულ უკუწეშთში ფარნებით ჩადიან, ესაა ამ ლაბირინთში მათი „არიადნეს ძაფი“ — იქ ფარნის ჩაქრობა სიკვდილს ნიშნავს — უკან ველარასოდეს დაბრუნდები.

ვაკო ნოზაძე-ნარეთელი, დიგერი: — მინისქვეშეთში ჩასვლა ბევრისთვის რაღაც დაფარულის შეცნობასთან ასოცირდება; ექსტრიმი ჩვენთვის განუყოფელი შეგრძნებაა... ვისაც ლამურების და ვირთხების ემინია, იქ ვერ მოხვდება. იქ გვიან ღამით ჩავდივართ და გამთენიამდე ვრჩებით.

— **შუალამისა რატომ ჩადიხართ?**
— იმიტომ, რომ ხშირად ეს ნებადართული არ არის და თან ვერიდებით, რომ ჩვენ შემდეგ იქ არ აღმოჩნდეს ცნობისმოყვარე და გამოუცდელი ადამიანი. ასეთისთვის მინის ქვეშ ჩასვლა შესაძლოა, სარისკო აღმოჩნდეს. მახსოვს, როცა შედარებით გამოუცდელი ვიყავით, ერთერთ გვირაბში მუხლამდე წყალში ვიარეთ, თურმე წყალში ჩაგდებულ მაღალი ძაბვის კაბელზე მივაბიჯებდით. კაბელი ოდნავ დაზიანებული რომ ყოფილიყო, ყველანი დავიხოცებოდით. მომდევნო გვირაბში კი, რომლის სიმაღლე 67 მეტრია, ერთ დიგერს კიბის საფეხური ჩაუტყდა და მის უკან რომ არ ყოფილიყავი, ჩავარდებოდა...

— **რისთვის სჭირდებოდათ 67-მეტრიანი გვირაბი?**

— ასეთი გვირაბებით ჩაჰქონდათ მასალები მინისქვეშა მშენებლობებისთვის.

— **მინისქვეშა მშენებლობებში ალბათ დაბომბვისაგან დამცავი თავშესაფრებიც იგულისხმება.**

— დიას. ამ თავშესაფრებში უნდა შეეხიზნათ ის ადამიანები, რომელთა სიცოცხლე სახელმწიფოს სჭირდებოდა — ძირითადად მთავრობა და მათი ოჯახები, დანარჩენი ხალხი განწირული იყო. მინის ქვეშ რამდენიმე ასეთი თავშესაფარი გვა-

ამ ფარნის ჩაქრობა სიკვდილს ნიშნავს

„ზოგიერთი მინისქვეშა ლაბირინთი 2 კილომეტრზეა გადაჭიმული და დაახლოებით 100 ოთახისაგან შედგება. ამ გვირაბებში დღემდეა შემორჩენილი ძველი სააგიტაციო პლაკატები და ბროშურები“

ქვს ნანახი, ზოგიერთი მინის ქვეშ 2 კილომეტრზეა გადაჭიმული და დაახლოებით 100 ოთახისაგან შედგება. ეს ოთახები მთავრობის წევრებს ეკუთვნოდათ, რათა აქედანაც კი ემართათ სიტუაცია. ხის სანოლებიც გვინახავს, ალბათ იმ შემთხვევებისთვის, თუკი თავშესაფრებში ყოფნა დიდხანს გაგრძელდებოდა. იმ გვირაბებში დღემდეა შემორჩენილი ძველი სააგიტაციო პლაკატები. ბროშურები, როგორ უნდა დაიცვან თავი საფრთხის შემთხვევაში... თავშესაფრები აქვს იმდროინდელი ცნობილი პირების სახლებსაც,

მაგალითად, გმირთა მოედანზე მდებარე კორპუსებს. თუმცა, იმ ადამიანების რაოდენობა, რომელთა სიცოცხლეს სახელმწიფოსთვის ფასი ჰქონდა, ქალაქის მოსახლეობის 1% თუ იქნებოდა.

— **ამბობენ, ყველაზე ცუდი აურა კრწანისის გვირაბს აქვს...**

— ეს ტყვე გერმანელების აშენებული გვირაბია. ამოსასვლელი ბეტონით ისეა დაფარული, რომ შეიძლება ჩაუარო და ვერ შეამჩნიო. ის კრწანისის რეზიდენციაში ამოღის. საგარეოდ, თუ კრწანისში მყოფ ხელისუფლებას ხალხი შეუტევ-

და, მთავრობა ამ გვირაბით გაიპარებოდა.

— **კიდევ რისი უნდა ეზინოდეს გვირაბში ჩასულ ადამიანს?**

— გარე სამყაროსგან მოწყვეტა ყოველთვის საშიშია — უცებ შეიძლება ამინდი შეიცვალოს და გვირაბებში იმხელა წყალი ჩადგეს, იქიდან ვერავინ ამოაღწიოს.

ყველაზე საშიში გვირაბში ფარნის ჩაქრობაა — წყვდიადიდან ვერასოდეს გამოაღწევ და ვერც ვერავინ გიპოვის, ცხადია, თუ არ იცინა, სად ხარ...

თეორ ერადე

დაიბრუნე ნივთის
საფასური სრულად

თიბისი ბანკი
TBC BANK

განვადების
აქცია

„ორი ქმარი მყავს... პირველი არ მანებებს თავს, შენი ქმარი ვერ და ასე მოჰკლავიო“

ბევრი მსმენია ისეთი კაცების შესახებ, რომელთაც ერთდროულად ცოლი ჰყავდა და საყვარელიც, მაგრამ ვერ წარმოემდგინა, რომ შეიძლებოდა, ერთ დღეს მენახა ქალი, რომელსაც ერთდროულად ორი ქმარი ჰყავდა და არც ერთი არ აპირებს მის დათმობას. ნანა 48 წლის არის, სამი შვილი და ორი ქმარი ჰყავს. უფროსი ორი შვილი პირველი ქმრისგან შეძენია, მესამე — მეორე, უცხოელი ქმრის შვილია.

ნანა: — წლების წინ, ბევრი ქალის მსგავსად, პატარა შვილები ქმრის და დედამთილის ანაბარად დავტოვე, რომ ბავშვები შიმშილით არ დამხოცოდა და უცხოეთში წავედი სამუშაოდ. მაშინ ჩემს ქმარს თითქმის არ გაუჩნ-

გშორდები, ბავშვების მეურვეობას კი ჩემს დას დავაკისრებ და ფულსაც მას გამოვუგზავნი-მეთქი. რა სიგიჟეა, მტრები გყავს, ვილაც შხამს განვეთებს, რომ ჩვენი ტკბილი ოჯახი დაინგრესო. ოჯახი, რომელიც აღარ არსებობ-

რევია, რომ თვითონ ეშოვა სამუშაო. არც ჩემს ნასვლაზე უთქვამს უარი. ძალიან მშვიდად დათანხმდა ერთი ახლობლის შემოთავაზებას, რომ 2.000 დოლარის სანაცვლოდ ავტობუსის საბარგულში, დიდ ჩემოდანში ჩამტვრალს გადამიყვანდა საბერძნეთში. ეს მოხდა 18 წლის წინ.

ჯერ საბერძნეთში ვიმუშავე, მერე იტალიაში, იქიდან შევდექი გადავდი, სადაც გავიცანი კაცი, რომელმაც გამომიცხადა — უშენოდ სიცოცხლე არ შემიძლიაო. ქვრივი იყო, მის შვილს ვუვლიდი — დედასთან ერთად მოჰყავდა ავტოკატასტროფაში და დამოუკიდებლად მოძრაობა არ შეეძლო. ბიჭს ისე შევუყვარდი, დედას მეძახდა.

— საქართველოში რომ ქმარი და შვილები გყავდათ, ახალი ოჯახის შექმნაში ხელს არ გიშლიდათ მათზე ფიქრი?

— შვილებს არაფერს ვაკლებდი, მაგრამ წარმოიდგინე, წლები ისე გადის, რომ ბავშვებს ვერ ნახულობ... ინტერნეტიც ხომ გვიან გაჩნდა. პირველად ბავშვები ეკრანზე რომ დავინახე, ვერ ვიცანი. სიხარულისგან ვბლაოდი, მერე გული ტკივილმა მომიწურა — შვილები უცხოეთში მელაპარაკებოდნენ. ქმარი კი ნამდვილი ნაძირალა აღმოჩნდა, რისი ეჭვიც წასვლის წინ გამიჩნდა. 2.000 დოლარი რომ მომიტანა, პროცენტიანი ვალი ავიღეო, მითხრა. ის პროცენტი კი რამდენიმე წელიწადს მას დევნიდა. თურმე მატყუებდა, არანაირი პროცენტი არ ჰქონდა გადასახდელი, ის ფული მის ჯიბეში ჩადიოდა. ეს რომ გავიგე, დავურეკე და ვუთხარი,

„პირველად ბავშვები ეკრანზე რომ დავინახე, ვერ ვიცანი. სიხარულისგან ვბლაოდი, მერე გული ტკივილმა მომიწურა — შვილები უცხოეთში მელაპარაკებოდნენ“

და, თურმე ტკბილიც იყო.

მასთან ხელი მოწერილი არ მქონდა, ამიტომაც იოლად დავქორწინდი. საქართველოში რომ ჩამოვედი, დამხვდნენ დაზრდილი შვილები, რომლებსაც ისთვისაც უცხოეთში. მათთვის გაჩნდი ყულაბა და დედის ფუნქცია დავკარგე. მოკვდებოდა, თურმე ტკბილიც იყო.

სახლი, სადაც ბავშვები და მათი მამა დავტოვე, ჩემი მშობლების ნაჩუქარი იყო. ჩემს ენ. ქმარს კი იქიდან ფეხის მოცვლა არ უნდა. მე შენი ქმარი ვარ და ასე მოგვადებო. ამას იმიტომ ამბობს, რომ ლოთი და უფარგისია და ბავშვებისთვის გამოგზავნილი ფულით დღემდე სეირობდა. გამოდის, ორი ქმარი მყავს...

— შვილები რას ამბობენ?

— არ მინდა, დავიჯერო, რომ შვილები სამუდამოდ დავკარგე. ასე მითხრეს, — შენ ხომ მაინც აქ არ იცხოვრებ და იყოს მამა აქ, რას გიშავებსო. ისინი ჩემს შვილებსაც კი აღარ აღიქვამენ თავს. ჩემმა შვედმა ქმარმა მითხრა, რომ ბიჭები ჩვენთან ნავიყვანოთ. ისინი უნდა დაიბრუნონ, რათა მიხვდნენ, რომ ყველაფერს მათთვის აკეთებდით. ასეც ვიზამ. ყოფილმა დედამთილმა შემომითვალა, ის ხომ კარგი იყო, შვილები რომ დაგიზარდეთ, ახლა აგდებ ჩემს შვილს სახლიდანო?

მოვუწოდებ ყველა ქალს, გაითვალისწინეთ ჩემი შეცდომა. თქვენი ქმარი უმუშევარი? ოჯახში შემოსავალი არ გაქვთ? ყველაფერი გაკეთეთ იმისათვის, რომ ის წავიდეს თუნდაც უცხოეთში, შვილები არ დატოვოთ, ან თუ ნახვალთ, ნაიყვანეთ.

სოფო გამრეკელი

8 მიზეზი, რის გამოც მამაკაცების უმრავლესობა ძლიერ ქალს ვერ უმკლავდება

რ

ით განსხვავდებიან ძლიერი ქალები დანარჩენებისგან? რა აძლიერებს ქალს? ბრძოლისუნარიანობა, მსხვერპლის გაღება და თავდადება. ძლიერი ქალი დამოუკიდებელი და მოსიყვარულეა, სრულებით არ ეშინია საკუთარი პატარა სისუსტეების ჩვენების. აი, რამდენიმე მიზეზი, რის გამოც მამაკაცთა უმრავლესობა მათ ვერ უმკლავდება:

ძლიერ ქალს არ სჭირდება მამაკაცი, რომელიც მისთვის იბრძოლებს

ძლიერი ქალი ორივეს ნაცვლად იბრძოლებს, ის თავად აგვარებს საკუთარ პრობლემებს. მსხვერპლით გულხელდაკრეფილი არ ზის და არ ელოდება მამაკაცს, რომელიც მის ნაცვლად ყველაფერს გააკეთებს.

ძლიერმა ქალმა იცის, რა სურს

და ისიც იცის, ამას როგორ მიაღწიოს. ძლიერი ქალი ურჩია და ზოგ მამაკაცს ამით ძალიან აშინებს. მას მთელი გულით უყვარს, თუმცა გზის გაგრძელება რჩეული მამაკაცის გარეშეც შეუძლია. ასეთი ქალი მხოლოდ ძალიან საიმედო მამაკაცს ენდობა.

ძლიერი ქალი გულახდილობას და სიწრფელეს მოითხოვს

ძლიერ ქალს წარსულის არ ეშინია. ის ძლიერ მამაკაცს ეძებს, რომელიც მასთან ერთად სრულად შეიმეცნებს ცხოვრებას. მამაკაცი გაურბის გულახდილობას, რადგან ეშინია, რომ სუსტად წარმოჩნდება.

ძლიერი ქალი ტყუილს გრძნობს

ასეთი ქალი გულწრფელია და ურთიერთობაშიც გულწრფელობას მოითხოვს პარტნიორისგან. იგი უმალ გრძნობს ტყუილს, რადგან ნამდვილი სიცრუის დეტექტორია. არ მოითმენს სიყალბესა და ანგარებას.

ძლიერი ქალი გაბედულებას და სიმამაცეს მოითხოვს

ძლიერ ქალს არ უყვარს გაუბედავი და ქარაფშუტა მამაკაცები. მან უნდა იცოდეს, რომ მისი რჩეული სიტყვის პატრონია. თუ ასეთი ქალი იგრძნობს, რომ პარტნიორი გაუუცხოვდა, იოლად მოიცლივს თავიდან. ასეთ ქალს არ უყვარს, როცა ეთამაშებიან. მას უპირობო სიყვარული სჭირდება.

ძლიერი ქალი დაძაბულია

ძლიერმა ქალმა უკიდურესი სიმძნელები და დაბრკოლებები გამოიარა, რამაც ის წარმოუდგენლად გააძლიერა. მან იცის, რომ ცხოვრებაში კიდევ ბევრი რამ მოხდება, ამიტომ დაძაბულია, მამაკაცს კი აშინებს მისი ემოციები და აზრები. ასეთი ქალი საიდუმლოდ არაფერს ინახავს და ამასვე მოითხოვს რჩეულისგან.

ძლიერი ქალი მამაკაცს არ დაელოდება

ასეთი ქალი ერთგულ მამაკაცს თუნდაც ჯოჯოხეთში გაჰყვება, თუმცა, თუ მამაკაცი უკან დაიხევს, დაუყოვნებლივ მოიშორებს თავიდან — არ დაელოდება, როდის გადანწყვეტს მამაკაცი, მასთან იყოს, თუ რომელიმე სხვა ქალთან. ძლიერი ქალი პატარა გოგონასავით არ თამაშობს. მამაკაცი ან მასთან უნდა იყოს, ან მის გარეშე. მართალია, გული ეტკინება, მაგრამ ჭრილობას მოიშუშებს და კვლავ ნამოდგება ახალ დაბრკოლებებთან საბრძოლველად.

ძლიერ ქალს უპირობოდ უყვარს

ძლიერი ქალი ერთგულია და თუ ამასვე გრძნობს პარტნიორისგან, ყველაფერს იღონებს, რომ იგი ბედნიერი იყოს. ყველაფერში მხარს დაუჭერს და მიზნების მიღწევაშიც დაეხმარება.

ზოგი მამაკაცი ვერ უმკლავდება ასეთ უპირობო სიყვარულს. უფრო ხშირად ამის გამო გაურბის ძლიერ ქალს და ისიც უშვებს...

„ჩემი უყვარებული სეკსა“

დევიდ ლევინი 21 წლის მოცეკვავეა, რომელიც ფართო აუდიტორიის წინაშე პირველად „ნიჭიერში“ გამოჩნდა, მოცეკვავეთა ჯგუფ „არტ პროექტში“. ამჯერად დევიდი იმედის ახალ პროექტში „შენ შეგიძლია ცეკვა“ მონაწილეობს.

„თავიდან ტატუებმა, ვარცხნილობამ და საყურემ მამაჩემი შოკში ჩააგდო, მაგრამ ცეკვა იმდენად მოეწონა, მითხრა, ასე თუ ცეკვავდი, თავიდანვე გეთქვა და არ მექნებოდა შენს სტილზე პრობლემა“

— დევიდ, როგორც ვიცი, ქართველი არა ხარ.

— ებრაელი ვარ. ბაბუაჩემმა დაძაბულობის პერიოდში გვარი გადაიკეთა, „ც“ მიაგაბა, გახდა ლევინი და თავი უკრაინელად გასაღა. ახლა, როცა სიტუაცია შეიცვალა, ვცდილობ, ნამდვილი გვარი დავიბრუნო.

— ოჯახზე მიახლო.

— დილით ადრე გავდივარ და ღამით გვიან ვბრუნდები, ამიტომ ოჯახთან მჭიდრო კავშირი არა მაქვს, მაგრამ ოჯახის წევრები ძალიან მიყვარს. დედა ინგლისური ენის ფილოლოგია, მამა — სამშენებლო კომპანიაში მუშაობს. მყავს 5 წლით უფროსი და, ქრისტიანე. 10 წლამდე ვჩხუბობდით, გვინდოდა, მშობლებს ერთ-ერთი ჩვენგანისთვის მეტი ყურადღება მიექცია და ვეჭვიანობდით. ახლა ჩემი საუკეთესო მეგობარია.

— ქართველი ბიჭის კვალობაზე განსხვავებული იმიჯი გაქვს. მამა ადვილად შეგეუა შენს სტილს?

— დედაჩემს ჩემი იმიჯი „ევასებოდა“, მამასთან კი თავიდან უთანხმოება მომივიდა, მაგრამ ერთმა შემთხვევამ ყველაფერი შეცვალა: ჩემს პირველ სოლო კონცერტზე არ ვიცოდი, მამაჩემი დასწრებას თუ აპირებდა. იმ დღეს სცენაზე პირველად მსახ. თავიდან ტატუებმა (ვერძი და „პინკ ფლოიდის“ ნიშანი), ვარცხნილობამ და საყურემ შოკში ჩააგდო, მაგრამ ცეკვა იმდენად მოეწონა, მითხრა, ასე თუ ცეკვავდი, თავიდანვე გეთქვა და არ მექნებოდა შენს სტილზე პრობლემა.

— ცეკვა როდის დაიწყო?

— 16 წლის ვიყავი, როცა

ცეკვით დაინტერესდი. დედამ ბავშვობაში გადაღებული ვიდეო მანახა — 2 წლის ვიყავი, თავზე დადგომას და დატრიალებას რომ ვცდილობდი. ცეკვა ბრეიქინგით დავიწყე, მერე სპორტულ აკრობატიკაზე გადავერთე, საბოლოოდ კონტექსტში შევარჩიე... ადრე ქართული ცეკვები არ მაინტერესებდა, ახლა ვხვდები, რომ თუ კარგ მოცეკვავეობაზე გაქვს პრეტენზია, ნაციონალური ცეკვის შესრულება უნდა შეგეძლოს.

— პროექტში „შენ შეგიძლია ცეკვა“, მონაწილეობა რატომ გადაწყვიტე?

— ეს პროექტი ბევრ ადამიანს ჩრდილიდან გამოიყვანს. მონაწილეობა იმიტომ მივიღე, რომ სტერეოტიპი დამენგრია, თითქოს მოცეკვავის ადგილი ბეჭშია. მოცეკვავეები მოძრაობებით ისტორიებს ჰყვებიან, მათ მთელი სცენის დაკავება შეუძლიათ.

— კასტინგზე, ალბათ, ძალიან ნერვიულდები...

— შოუში როცა მონაწილეობ, შენი თავის უნდა გჯეროდეს. ვლავადი, რამე არ შემეშალოს და თავი არასწორად არ წარმოვაჩინო-მეთქი. ჩემი იდეოლოგია ასეთია: „ან პირველი უნდა ვიყო, ან საერთოდ არ ვიყო“. თბილისში პირველი შესარჩევი ტურის პირველი მონაწილე ვიყავი, ფორეში ვისხედით, როცა ფურცლები შემოგვითანეს. ერთ-ერთი ავიღე და ხელი ამიკანკალდა, როცა მივხვდი,

კასტინგი უნდა გამეხსნა.

— რომელიმე ჟიურის წევრის შეფასების გეშინოდა?

— ზავი გამოცდილი მოცეკვავეა, მაგრამ კონტექსტში მისი პროფილი არ არის. სალომესა და ნათიასგან ველოდებოდი კომენტარებს. რა ვიცი, ცუდი არაფერი უთქვამთ.

— სად სწავლობ?

— ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის იურიდიულ ფაკულტეტზე. პროფესიული არჩევანის გაკეთებისას მშობლების აზრი გავითვალისწინე. ცეკვით თავის რჩენა რთულია. პროექტში მისვლის შემდეგ მივხვდი, რომ სწავლა, დროებით მაინც, უკანა პლანზე გადაინაცვლა. უნივერსიტეტში ჩაბარებისთანავე 8-10 სტუდენტი დავემგობრდი. მეორე კურსზე მივხვდი, რომ დაღუპვას უნდა შევეშუთა და მეცადინეობა დავინწყო.

— კლასიკურსა და მასწავლებლებთან როგორი ურთიერთობა გქონდა?

— მეთორმეტე კლასში სკოლა შევიცვალე და ახალმა დამრიგებელმა მითხრა, შეიძლება არ სწავლობდე, მაგრამ ხალხთან ურთიერთობა ისე კარგად გამოგდის, რომ წარმატებული იქნები. ახალ კლასელებს თავიდან დისკომფორტი შეექმნათ — გოგონების ყურადღება მივიქცეო და, ცოტა არ იყოს, ბიჭები გაღიზიანდნენ.

— დარწმუნებული ვარ, გოგონებს ანტერესებო, გაცხად თუ არა შეყვარებული.

— ჩემი შეყვარებული ცეკვაა. თავისუფალი დრო არა მაქვს. იღვიძებ, ცეკვავ, მთელი დღე ცეკვავ, და იძინებ ცეკვაზე ფიქრით.

— როგორი გოგონები მოგწონს?

— ფიზიკური სილამაზე წარმავალია. გოგონას თუ ხასიათით ვერ ეწყობი, არაფერს აქვს აზრი. იმისთვის, რომ ადამიანმა დამაინტერესოს, საკუთარი აზრი უნდა ჰქონდეს და კარგი მოსაუბრე იყოს. ასევე სასურველია, ჩემს დას მოეწონოს.

თათული ლვინაძე

რა პლიზიანებს FACEBOOK-ის თაობას?

ალბათ, ერთხელ მაინც გაუღიზიანებიათ სოციალურ ქსელში თქვენი მეგობრის ფოტოს, პოსტს ან კომენტარს. Facebook-მა, Instagram-მა და Twitter-მა საქართველოც მოიცვა. თინეიჯერები თავიანთი ცხოვრების პირადულ დეტალებსაც კი აქვეყნებენ. რეგულარულად უზიარებენ საზოგადოებას ყოველდღიურობის წერილობრივებს: სად დადიან, ვისთან ერთად და რას აკეთებენ კონკრეტულ მომენტში. გადაწყვეტილებით, გამოკითხვა ჩაგვეტარებინა და გაგვეჩვენო, რა პლიზიანებთ მოზარდებს სოციალურ ქსელებში.

„არ მიყვარს პირადი ცხოვრების გასაჯაროება“

თაპო მშვენიერიძე, 17 წლის: „ინტერნეტით ინფორმაციის მიღება მარტივია, შესაბამისად, დროთა განმავლობაში ეჩვევი და სოციალურ ქსელში ინტენსიურად შედიხარ. ამის მიუხედავად, ძალიან მაღიზიანებს პოსტები ყველაფერზე, არ მიყვარს პირადი ცხოვრების გასაჯაროება და არც სხვისი მაინტერესებს. ინტერნეტის ყველაზე დიდი მინუსი ის არის, რომ საყვარელ ადამიანებთან ერთად ყოფნის დროსაც კი მობილურებზე ან პლანშეტებზე ვართ გადართული“.

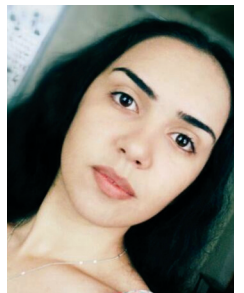
„Fake ექაუნტები მაღიზიანებს“

გიორგი ბაბიძე, 16 წლის: „სოციალურ ქსელს იმდენად დიდ დროს ვუთმობ, რომ ხანდახან სწავლაშიც კი მეშლება ხელი. მისი საშუალებით სიახლეებს ვიგებ, ჩემს პირად მოსაზრებებს ფართო აუდიტორიას ვაცნობ. ვიცი, რომ ინტერნეტდამოკიდებულებამ შეიძლება ფსიქიკა დაზიანოს. სოციალურ ქსელებში Fake ექაუნტები მაღიზიანებს. საკუთარი „მეს“ დამალვას ცდილობენ და სხვა ადამიანებად ასალებენ თავს. არ მომწონს, რომ მეგობრები ერთმანეთს ცხოვრებას Facebook-ის პოსტებით ასწავლიან. ინტერნეტისი ვრცეს უფრო დაცულს გავხდით, რომ იუზერებს სხვისი პირადი მასალების გასაჯაროება არ შეეძლოთ.“

„ძალიან მაღიზიანებს ყოველ ფეხის ნაბიჯზე ჩეკინგი“

მამა ტაყაიძე, 17 წლის: „თავიდან სოციალურ ქსელში გასართობად შევდიოდი, მაგრამ ახლა მის გარეშე ვეღარ ვძლებ. ინტერნეტით დიდხანს სარგებლობა მხედველობას აქვეითებს, ეს, ალბათ, ყველაზე დიდი მინუსია. ძალიან მაღიზიანებს ყოველ ფეხის ნაბიჯზე ჩეკინგი. ასევე უცხო ადამიანების დაწყვილება, ვინ ვის შეეფერება და ა.შ. ინტერნეტი კომპაქტურია, ამიტომ სოციალური ქსელი რეალურ ურთიერთობებს აღრმავებს“.

„მაღიზიანებს იუზერების უაზრო პოსტები“

ლარი დათიშაშვილი, 19 წლის: „სოციალურ ქსელს კაიფი უნდა დაუჭირო, მაგრამ ამბარზენი არ უნდა გახდეს. მონიტორთან ჯდომის უარყოფითი მხარე საკუთარ თავზე გამოიქვამება, თუმცა ხერხების გამარჯვება არაფერია სულიერ მდგომარეობასთან შედარებით. მაღიზიანებს იუზერების უაზრო პოსტები, რომლითაც ხალხის ემოციებზე თამაშობენ. ამას ემატება სულელური ჯგუფები... არ მომწონს რელიგიური პოსტები და მასზე ფანატიკური განხილვა. ვირტუალური ურთიერთობები ხანდახან უფრო რეალურია, ვიდრე პირადი შეხვედრები. ინტერნეტში ადამიანი გახსნილია და უკეთესად იგებ, ვისთან გაქვს საქმე“.

www.abdiibrahim.com.tr

უფუთნათ „ხაითრის ინფაჰსიები“ თაჰანი ოჯახის პრემიული მეგობრების დახმარებით

ბენეტი ბენეტი პლიუსი

ორალური სპრეი ორალური სპრეი

ყალის ტიპილისა და პირ-ხახის ინფაჰსიურ-ანთიბიოტი დაავადებების ეფაჰსური, სნრაჰი და უსაჰრთხო გჰურნალობა

- ▶ სნრაჰად ხსნის ტიპილისა და დისკომფორტს
- ▶ უზრუნველყოფს ხანგრძლივ გაუტყუარებას
- ▶ აუზოგახებას დაჰვისა და ყლაჰვის ფუნესიებს
- ▶ გააოიყანება ყვალა ასაოგრივ ჯგუფი: ბავშვებში, მოზარდობაში და ხანდაზოგულებში

ბენეტი სპრეის გამოყენება შეიძლება 6 წლამდე ასაკის ბავშვებში, ხოლო ბენეტი პლიუსი ბავშვებში ინიშნება 6 წლის ასაკიდან.

გამოყენებისას გაეცანით ინსტრუქციას. გვერდითი მოვლენების შესახებ დეტალური ინფორმაციის მისაღებად მიმართეთ ექიმს.

საპარტეზო. თბილისი 0112. დ. აღმაშენებლის გამზ. 148/III

PSP №1

ABDIIBRAHIM

ბენეტი ბენეტი პლიუსი

ბენეტი პლიუსი ბენეტი პლიუსი/ქლორპეჰსილინი

ბიბლუსი

Books

ნაძვის ხე (დათვლილი)

სიმაღლე 180სმ; დიამეტრი 124 სმ

699.00 ლ

წიგნები და საახალწლო აქსესუარები ბიბლუსი გალერეაში

ქ.თბილისი / ჭავჭავაძის N7 | ქ. ბათუმი / მ.აბაშიძის N52

სანთლები

**1.20 ლ-დან -
22.00 ლ-მდე**

სასანთლო ლამპიონი

**11.50 ლ-დან -
25.95 ლ-მდე**

ხის სათამაშო

**5.90 ლ-დან -
35.00 ლ-მდე**

ჭადოსნური საშობაო
ამბავი

16.95 ლ

საახალწლო წიგნები

**2.50 ლ-დან -
35.00 ლ-მდე**

მინის სათამაშო

**2.25 ლ-დან -
18.00 ლ-მდე**

თქვენი წიგნის მაღაზია, გილოცავთ დამდეგ შობა-ახალ წელს!

„სიფრულ ერაში მწერლობას საფრთხე ემუქრება“

პასულ კვირას საქართველოს ამერიკელი იურისტი და მწერალი, ათამდე ბესტსელერის ავტორი სკოტ თაროუ ეწვია. მისი პირველი წიგნი — „უდა-ნაშაულოდ მიჩნეული“ 1987 წელს გამოიცა, 1990 წელს კი რეჟისორმა ალან ჯეი პაკულამ ამავე სახელწოდებით გადაიღო ფილმი, რომელშიც მთავარ როლს ჰარისონ ფორდი ასრულებს. სკოტ თაროუ ცნობილი ადვოკატია. საქართველოში ის აშშ-ის საელჩოს მონვევით ჩამოვიდა. ვიზიტის ფარგლებში შეხვდა ქართველ სტუდენტებს, ასევე გაეცნო ნაფიცი მსაჯულების ინსტიტუტს.

— ბატონო თაროუ, ეს თქვენი პირველი ვიზიტია საქართველოში. რა იცოდით ჩვენი ქვეყნის შესახებ და როგორია თქვენი შთაბეჭდილება?

— აქ ჩამოსვლამდე სა-ქართველოს პოლიტიკაზე უფრო ბევრი მსმენოდა — შევარდნაძე, „ვარდების რევოლუცია“, ბოლოდროინდელი ცვლილებები ხელისუფლებაში, დემოკრატიზმი მიღწეული პროგრესი. მეორე მხრივ, ვიცოდი, რომ სამხარეულო და ღვინო გქონდათ განსაკუთრებული. რამდენიმე თვის წინ ვიყავი სანქტ-პეტერბურგში, სადაც ქართულ რესტორანში დაგვგაბიყეს და შესანიშნავი სალამო მოგვინყვეს. მანამდე გვითხრეს, რომ რუსეთის ემბარგოს გამო ქართულ ღვინოს ვერ დავაგემოვნებდით. თუმცა, ჩემდა გასაოცრად, ქართული ღვინო მაინც მოგვიტანეს. გაცემულმა ვიკითხე, საიდან-მეთქი? ჩვენმა მასპინძელმა მითხრა, ჩემი მანქანის საბარგულიდანო. სულ ეს არის ჩემი ცოდნა საქართველოზე.

— როდის გადაწყვიტეთ წიგნების წერა?

— წერა ჯერ კიდევ თინეიჯერობაში დავიწყე. კოლეჯის დასრულების შემდეგ სტენფორდის უნივერსიტეტში ჩავაბარე, თან წერას ვაგრძელებდი. სტენფორდის დამთავრების შემდეგ მივხვდი, რომ მხოლოდ უნივერსიტეტის ლექტორობა არ მინდოდა. ამიტომაც იურიდიულ ფაკულტეტზე ჩავაბარე და ამან დიდი გარდატეხა მოახდინა ჩემს სამწერლო ცხოვრებაში — სამართალზე დავიწყე წერა და პირველი წიგნი სწორედ ამ თემაზე გამოვეშვი.

— რამდენად ხშირად იყენებთ წიგნებში ისტორიებს თქვენი ადვოკატიდან?

„მივესალმები საქართველოში ნაფიცი მსაჯულების ინსტიტუტის შემოღებას“

— მე არ ვწერ ჩემს კლიენტებზე, კოლეგებზე, რადგან როდესაც პირველი წიგნი გამოვეშვი სამართლის სკოლაზე, პროფესორები გამინაწყენდნენ. ჩიკაგოში კორუფციაში ბრალდებული მოსამართლეების საქმეში ბრალმდებელი ვიყავი და მოგვიანებით დავეწერე ნოველა მართლმსაჯულებაში არსებული კორუფციის საქმის გამოძიების შესახებ, მაგრამ ეს არ იყო იურისტის თვალთშეწავლით დანახული საქმე, არამედ იმ ადამიანის, რომელიც მთავრობას ამხელს. დიდი გამოცდილება მაქვს სიკვდილით დასჯის საქმეებზე მუშაობაშიც და ამ თემაზეც დავწერე წიგნი.

— ხშირად გაკრთიკებდნენ საავტორო უფლებების მკაცრი დაცვისთვის და ელექტრონული წიგნების წინააღმდეგ გალაშქრებისთვის.

— ელექტრონული წიგნების წინააღმდეგი სულაც არა ვარ. მე მხოლოდ იმ საფრთხეებზე მივუთითებ, რომელიც მწერლობას ემუქრება ციფრულ ერაში. საფრთხე კი სხვადასხვა წყაროდან მოდის. ავტორების ხარჯზე ცდილობენ დამკვიდრებას ციფრულ სამყაროში. ეს, რა თქმა უნდა, არ ეხება ბესტსელერის ავტორებს. ლაპარაკია იმ ავტორებზე, რომლებსაც თავის გადარჩენა უწევთ როგორც მწერლებს. საფრთხეა წიგნების მეკობრეობა, რის გამოც წიგნები ელექტრონული გზით უფასოდ ვრცელდება, ამას ოფშორებში რეგისტრირებული მეკობრეული ორგანიზაციები აკეთებენ. მაგალითისთვის ავიღოთ „ჰაფინგტონ პოსტი“, სადაც ავტორებს უფასოდ უწევთ თავიანთი მასალის გამოქვეყნება. არიან ჰაფინგტონმა კი, კომპანიის მფლობელმა, ცოტა ხნის

წინ კომპანია მილიარდ დოლარად გაყიდა. არადა, არაფერი გადაუხდია მათთვის, ვინც ამ გამოცემისთვის წერდა. სამაგიეროდ, მყიდველმა ვებგვერდი იყიდა სწორედ იმ ავტორების გამო, რომლებმაც შექმნეს ხარისხიანი ვებგვერდი.

მწერლობისთვის საფრთხეა ბიზანტი კორუპციაშიც, რომლებიც აკონტროლებენ ინტერნეტს. აშშ-ში ნიგნების ბიზნესს „ამაზონი“ აკონტროლებს. ის ბამოცაბელს უფრო მეტს უხდის თითოეული გაყიდული ელექტრონული წიგნის სანაცვლოდ, ვიდრე მკითხველი იხდის. ამის გამო 3 თუ 4 ათასი წიგნის მაღაზია დაიხურა. ახლა კი „ამაზონი“ თავად ხსნის წიგნის მაღაზიებს, როგორც ამას მე და სხვა ჩემი თანამოაზრეები ვწინასწარმეტყველებდით.

2004 წლიდან „გუგლმა“ დაიწყო წიგნების კოპირება, რომლის საავტორო უფლებებიც დაცული იყო და მკითხველსა და მომხმარებელს წიგნიდან ამონარიდებს სთავაზობდა. შესანიშნავი სერვისია, თუმცა „გუგლი“ შემოსავალს იღებს ამ გვერდებზე განთავსე-

ბული რეკლამიდან, მაგრამ უარს ამბობს, ამ შემოსავლის მწერლებისთვის განაწილებაზე. ეს საავტორო უფლებების დარღვევაა.

— როგორც იურისტი, როგორ შეაფასებთ აშშ-ის საკანონმდებლო სისტემას?

— ვამაყობ აშშ-ის ძლიერი საკანონმდებლო სისტემით. ადამიანის უფლებების დაცვა, ქალთა თანასწორობის საკითხები, სამომხმარებლო საკითხები — ეს ყველაფერი იურისტებმა შემოიღეს აშშ-ში. ეს არ ნიშნავს, რომ ჩვენს საკანონმდებლო სისტემას არა აქვს ხარვეზები, მათ შორის ერთ-ერთი მთავარი არის უთანასწორობა ფულიან და უფულო ხალხს შორის. კიდევ ერთი დიდი პრობლემა — სიკვდილით დასჯა. თქვენ ვერ ნახავთ მდიდარს, რომელსაც სიკვდილით დასჯიან. მათ ჰყავთ საუკეთესო ადვოკატები, რომლებიც ახერხებენ მოსამართლეებისა და ნაფიცი მსაჯულების დარწმუნებას, შეინაცვლონ ისინი მაშინაც კი, როცა სასტიკი დანაშაული აქვთ ჩადენილი. მაგალითად, ცოტა ხნის წინ გამართლეს ძმები მენდენსები, რომელთაც მშობლები დახოცეს. მრავალი წლის განმავლობაში ამერიკის იურისტთა ასოციაცია ადვოკატებს სთავაზობდა, რომ დროის 3% ღარიბების მომსახურებას მოხმარებოდა, თუმცა არცთუ ისე ბევრმა იურისტმა მოინდომა ეს.

— თქვენ გაეცანით ჩვენი ნაფიცი მსაჯულების ინსტიტუტის მუშაობას, რომელიც აშშ-ისგან განსხვავებით „ახალგაზრდაა“.

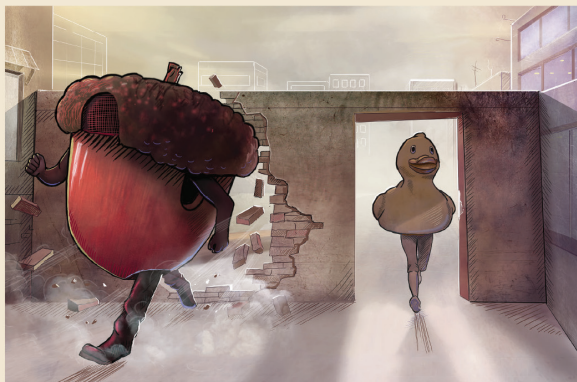
— ნაფიცი მსაჯულების სისტემა ყველაზე საიმედო საშუალებაა, თავი დავიცვათ ისეთი დესპოტური მთავრობებისგან, რომლებსაც სურთ სისხლის სამართალწარმოების გამოყენება, რათა დააპატიმრონ პოლიტიკური ოპონენტები. ასეთ სიტუაციაში საჭიროა, გადაწყვეტილება ნაფიცმა მსაჯულებმა მიიღონ, რადგან ნაფიც მსაჯულებს ხელისუფლება ვერ აკონტროლებს. მივესალმები საქართველოში ნაფიცი მსაჯულების ინსტიტუტის შემოღებას.

მარი ჯავახიშვილი

ბანკი რესპუბლიკა
BANK REPUBLIC

მონასწარი

სანამ დროა

იპოთეკური სესხი
სამომხმარებლო სესხი
ბიზნესსესხი განვადება

იპოთეკური სესხი
სამომხმარებლო სესხი
ბიზნესსესხი განვადება

იპოთეკური სესხი
სამომხმარებლო სესხი
ბიზნესსესხი განვადება

იპოთეკური სესხი
სამომხმარებლო სესხი
ბიზნესსესხი განვადება

ბიზნესსესხი
უპეითესი
პირობებით

19 დეკემბერი —
ნიკოლოზობა

გილოცავთ საქართველოს
მფარველი წმინდანის ხსენების
დღეს!

გთავაზობთ რამდენიმე
სასწაულს საკვირველმოქმედი
წმინდანის ცხოვრებიდან.

გულსაკიდი ხატი

დიდი რწმენა ჰქონდა წმინ-
და ნიკოლოზისა მამა გაბრიელს
(ურგებაძე).

ერთხელ კაცთა ცილისწამე-
ბით შეწუხებულმა ბერმა ჩამოი-
კიდა გულზე წმინდა ნიკოლოზის
ხატი და ბათუმში ზღვაში შევი-
და — უფალო, თუ სათნოა შენთ-
ვის ჩემი ცხოვრება, გადაამარჩი-
ნეო. იმ დროს ზღვის ახლოს სა-
მხედრო ნაწილი იდგა, ჯარისკა-
ცებთან მოხუცი, თეთრწვერა, მე-
ლოტი კაცი მივიდა და უთხრა, —
ზღვაში კაცი იხრჩობა და გამოი-
ყვანეთო. როცა ჯარისკაცებმა გა-
ბრიელი ზღვიდან გამოიყვანეს და
გულზე ჩამოკიდებული ხატი უნა-
ხეს, ერთმა მათგანმა წმინდა ნიკო-
ლოზის ხატში სწორედ წელანდე-
ლი ბერიკაცი შეიცნო — რუსეთ-
ში შინ მაქვს მისი ხატი, ნამდვი-
ლად წმინდა ნიკოლოზი იყოო.

გემის

გადარჩენის ამბავი

ერთხელ მლოცველთა ჯგუ-
ფი წმინდა ნიკოლოზის წმინ-
და ნაწილთა თაყვანისსაცე-
მად მიემგზავრებოდა, მირო-
ნისკენ მიმავალ გემთან მივი-
და ქალი და სთხოვა მგზავრე-
ბს, მისი ზეთი წაეღოთ წმინდა
ნიკოლოზის კანდელში ჩასასხ-
მელად. მგზავრებმა სიამოვნე-
ბით გამოართვეს ქალს ბოთ-
ლი და გზას გაუდგნენ. ქალის
სახე კი ეშმაკს მიეღო, რადგან
მლოცველთა დაღუპვა სურდა.
მეორე დღეს ამოვარდა საშინე-
ლი ქარიშხალი და ნაფოტივით
ათამაშებდა ხომალდს. ასე გა-
გრძელდა კარგა ხანს. მგზავრე-
ბმა უკან დაბრუნება გადაწყვი-

პატრიარქის გადარჩენა

ხალიჩის ამბავი

ტეს, მაგრამ უეცრად ზღვაში
დაინახეს წმინდა ნიკოლოზი,
რომელიც პატარა ნავით მშვი-
დად მიცურავდა მათკენ. გემს
მიუახლოვდა, დაიძახა: — გადა-
აგდეთ ზღვაში ზეთიანი ბოთ-
ლი. იმ ქალის ხელით ეშმაკმა
ჯადო შემოგატყუათო.

მაშინვე შეასრულეს წმინდა-
ნის ნება. ბოთლიდან ამოვარ-
და საშინელი ალი და აუტანელ-
მა სუნმა აავსო ჰაერი, ზღვიდან
კი ამოხეთქა მღუღარე წყალმა.
ზღვაოსნები შეშინდნენ, მაგრამ
წმინდანმა გაამხნევა ისინი. მალე
ზღვა ჩანყნარდა და ხომალდი
ზურგის ქარმა დაუბრკოლე-
ბლად მიაყენა ლუკიის ნაპირე-
ბს. სასწაულებრივად გადარჩე-
ნილმა მოგზაურებმა მადლობა
და დიდება შესწირეს წმინდანს.

ერთი კონსტანტინოპოლელ-
ლი პატიოსანი ხელოსანი წმინ-
და ნიკოლოზისადმი საოცარი
სიყვარულით იყო გამსჭვალული
და ყოველწლიურად აღნიშნავ-
და მისი ხსენების დღეს. მოხუ-
ცებულობაში ძალიან დაძაბუნ-
და და სილატაკეში ჩავარდა. ერ-
თხელ, წმინდა ნიკოლოზის ხსენე-
ბის დღის მოახლოებისას, მოხუც-
მა შესჩვილა მეუღლეს, — ახლო-
ვდება ჩვენი საყვარელი წმინდა-
ნის ხსენების დღე. ჩვენ კი არა-
ფერი გვაქვს ამის აღსანიშნავადო.

— შევიღებოც არა გვყავს. ამი-
ტომ არც ეს ხალიჩა გვჭირდება.
მოდით, გავეყიდოთ და ალბულის
თანხით აღვნიშნოთ ეს დღე, —
ურჩია ცოლმა.

მოხუცმა ხალიჩა წაიღო გა-

საყიდად. გზად წმინდა ნიკოლო-
ზი შემოხვდა დიდებული მოხუ-
ცის სახით და ჰკითხა:

— საით მიდიხარ, მეგობარო?
— ხალიჩა უნდა გავყიდო.
— როგორ ყიდი? — ჰკითხა
მოხუცმა.

— ადრე 8 ოქრო მაინც ელი-
რებოდა. შენ კი, რაც გინდა, ის
მიბოძე, — უთხრა ხელოსანმა.

წმინდანმა ხელოსანს 6 ოქრო
მისცა, გამოართვა ხალიჩა და წა-
ვიდა. ამასობაში ხალხი შემოესვია
ხელოსანს და დაცინვა დაუწყო:
— შენ რა, საკუთარ თავს ელა-
პარავებიო?!

— ვერ დაინახეთ, როგორ
იყიდა ჩემი ხალიჩა მოხუცმა?
არავინ დაუჯერა, რადგან მათ
მართლაც არავინ დაუნახავთ.

ამასობაში წმინდა ნიკოლოზი
მოხუცის ცოლთან მივიდა, დაუ-
ბრუნა ხალიჩა და უთხრა: შენს
ქმარს დიდი ხანია ვიცნობ. გზა-
ში შემხვდა და მთხოვა, ეს ხალი-
ჩა შენთვის მომეტანა — შემინა-
ხოსო, და ქალს გაშორდა.

ხელოსნის ცოლს ეგონა, ქმარს
დაუნანა ხალიჩის გაყიდვა და შინ
დაბრუნებულს უსაყვედურა, —
წმინდა ნიკოლოზისათვის მიცემუ-
ლი ალბუმი როგორ დაარღვიეო.

— ვინ მოგიტანა ეს ხალიჩა?
— ჰკითხა დაბნეულმა ცოლს. მა-
ნაც დაწვრილებით აუწერა მოხუ-
ცი. ხელოსანმა სიხარულით შეს-
ძახა, — წმინდა ნიკოლოზს უყი-
დია ჩემგან ხალიჩაო.

ორივემ მუხლმოდრეკით მად-
ლობა შესწირა ღმერთს და წმინ-
და ნიკოლოზს, რომელიც მსწრა-
ფლ შეწევვა ხოლმე მის თაყვა-
ნისმცემლებს.

„შეგცოდნენ წმინდაო,
შემინდე“

ერთ კონსტანტინეპოლელ
ღვთის მოშიშ, მოგზაურობის მო-
ყვარულ მოწყალე ადამიანს, თეო-
ფილეს, გამოეცხადა წმინდა ნიკო-
ლოზი და უთხრა, ვინმეს დაანე-

რინე მაცხოვრის, ღვთისმშობლი-
სა და წმინდა ნიკოლოზის ხატე-
ბი და პატრიარქ ათანასეს აჩე-
ნეო. თეოფილე ასეც მოიქცა. პა-
ტრიარქი მოვიდა, ჯერ მაცხოვრის
ხატს ეთაყვანა, მერე — ღვთისმ-
შობლისას, წმინდა ნიკოლოზის
ხატის დანახვაზე უკმაყოფილოდ
თქვა, — მირონლუკიელი ნიკო-
ლოზი დაბალი ფენის წარმომად-
გენელი იყო და განა შესაძლებე-
ლია მისი ამათ გვერდით ყოფნაო
და ბრძანა, გაეტანათ ხატი, ფერ-
მწერს კი აუკრძალა ხატების წერა.
მერე მიუჯდა ტრაპეზს და შეეცა.
თეოფანემ ნახა, რომ ღვთისმ-
შობლიდან გვიან იყო და ველარსად
იმოვიდა. გავიდა იმ ოთახში, სა-
დაც გაიტანეს წმინდა ნიკოლოზის
ხატი და შესთხოვა, ესხნა ამ უხერ-
ხულობისგან. უკან შესულს ღვთის-
მწერს სახე დახვდა. მიართვა
ღვთისმშობლის პატრიარქს. იგი ძალიან
ეგვირგეწათ სტუმრებს.

მეორე დღეს კუნძულ გერდე-
ლადან მომავალ პატრიარქს ქა-
რიშხალმა მოუწერო და მორევ-
ში გადააგდო. გაახსენდა წმინდა
ნიკოლოზი და შესძახა, — ვცოდნე
შენს წინაშე, წმინდაო ნიკოლოზ,
მაპატიე და მისხენი სიკვდილისა-
განო. უმალ გამოეცხადა წმინდა-
ნი, ხელი ჩაავლო და უთხრა, —
განა დაბალი წარმომავლობისა
არა ვარ?! რატომ მიხმობო?

— შემინდე შეცოდება და
ამიერიდან სულ გადიდებ, რო-
გორც გაჭირვებულის მსწრაფლ-
შემწეს, — მიუგო პატრიარქმა.

— საყვარელო ძმაო, ღმერთმა
ჩემი ხელით გიხსნა დახრჩობისა-
გან. იარე მშვიდობით და მწყემ-
სე ქრისტეს სამწყსო, — უთხრა
წმინდანმა.

გადარჩენილმა პატრიარქმა
გამოითხოვა თეოფანესაგან წმინ-
დანის ხატი, საზეიმო ლოცვით
დააბრძანა სოფიას ტაძარში. მერე
მონასტერი და ეკლესიაც ააშენა
მის სახელზე და იქ გადააბრძანა
მღვდელმთავრის ხატი.

მოაზრდა მანანა ჯანელიძე

ჩვენ გრუენით წიგნებს

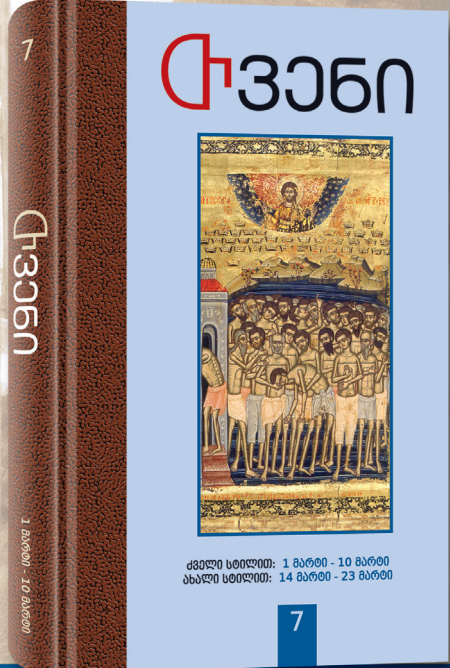

გამოიწერე **ქვირის კალიტრა**
ერთი წლით, ცხრილში მოცემულ რომელიმე გამოცემატან
ერთად და მიიღე საჩუქრად სასურველი წიგნი

გამოცემა	1 წელი ფასი	რაოდენობა
კვირის პალიტრა	78 ლარი	52
ლელო	260 ლარი	260
სიტყვა და საქმე	234 ლარი	156
კარუსელი	52 ლარი	52
გზა	78 ლარი	52
კარიბჭე	26 ლარი	26
ოჯახის მეურნეობა	36 ლარი	12
სიტყვა და საქმე კატალოგი	156 ლარი	52
გემოვნები	48 ლარი	12
ისტორიანი	36 ლარი	12
არსენალი	36 ლარი	12
ავტობიოდი	36 ლარი	12
ბიოლოგი	60 ლარი	12
შინ	32 ლარი	4

მართლმადიდებელი ეკლესიის მატრიარქი

ჩვენი

ტომი 7

მოიცავს პერიოდს
1-დან 10 მარტამდე

გაეცანით
კალენდარული
თანამიმდევრობით
დალაგებულ
წმინდანთა ცხოვრებას

წიგნის ფასი
6 ლარი
შურობლთან ერთად
7 ლარი

15-დან 29 დეკემბრამდე
შურნალ „კარიბჭესთან“ ერთად

შეაბროვით 36 წიგნი და გახდით უნიკალური
საეკლესიო ბიბლიოთეკის მფლობელი

იკითხეთ წიგნის მაღაზიებში და პრესის გავრცელების ჰიხურებში ან დარეკეთ: 0(32) 238 26 73;
0(32) 238 26 74 და www.elva.ge ადგილზე მოგართმევთ www.palitra.ge Palitra.L.Publishing

ტელ.: 0(32) 238 26 73; 0(32) 238 26 74 www.elva.ge elva@elva.ge ადგილზე უფასო მიტანა

ანგელა მერკელის საყვარელი ქართველი ბალერინა

როგორ მოხვდა 18 წლის ქართველი გოგონა ბერლინის სახელმწიფო ოპერისა და ბალეტის თეატრის სცენაზე და რატომ პატივდნენ მხოლოდ მას ანგელა მერკელის მიერ გამართულ წვეულებებზე, თავად ქართველი ბალერინა თბილისში გაიმბობთ.

„ბერლინის ოპერაში შური და გაუტანლობა ხშირად მიგრძნია. მაგრამ ეს დიდ კონფლიქტში არ გადაზრდილა, არც პუანტები დაუშალავს ვინმეს ჩემთვის და არც კაბა დაუჭრია, რადგან მზად ვიყავი სირთულეებისთვის – ძალიან მონდომებული გახლდით და ამ ფაქტორმა პატივისცემა გამოიწვია. გავლენიანი ნაცნობების ხარჯზე წინსვლას ყველგან ცდილობენ, თუმცა შრომისმოყვარეობა და ნიჭი გერმანიაში ცალსახად ფასდება...“

გასეირნება ბერლინში

გერმანიაში რომ ჩავდეთ, 14 წლის ვიყავი. გაიმართლა და ახლოებულმა შემოთავაზა საბალეტო სკოლის დასთან ერთად მევარჯინა... უცებ გავარდა ხმა, — ქართველი გოგონა ჩამოსული, ძალიან კარგი საბალეტო მონაცემებითო. „ჟიზელი“ იდგმებოდა და შემოთავაზეს ცეკვა. ძალიან პატარა ვიყავი, ცოტა შევშინდი, როგორ მეცხოვრა უცხო ქვეყანაში და უარი ვთქვი... გავიდა ნახევარი წელიწადი და გამომიგზავნეს წერილი — მიწვევდნენ ბერლინის საბალეტო სკოლაში, ყველაფერს მიფინანსებდნენ, სტიპენდიას მინიშნავდნენ და თან თეატრალურ უნივერსიტეტში ჩაბარებასაც მთავაზობდნენ. რა თქმა უნდა, დავთანხმდი. ასე დაიწყო ჩემი ბერლინური ცხოვრება.

პირველი სოლო

საბალეტო სკოლაში პირველი სოლოს შემდეგ გზა გამუხსნა და მიმინვიეს „შტაც ოპერაში“ ანუ ბერლინის სახელმწიფო ოპერისა და ბალეტის თეატრში. მე ვიყავი პირველი ქართველი მოცეკვავე, ვინც იქ მოხვდა. შევშინდი, მაგრამ თბილად მიმიღეს. თანდათან მეც დავიწყე დიდი ოპერის საბალეტო ცხოვრება. მალე მომცეს სოლო მოდერნ ბალეტში „ზაფხულის ღამის სიზმარი“, რო-

მელსაც ცნობილმა გამოცემამ „შტარს ვონ ორგენ“ სტატიაც მიუძღვნა კრიტიკოსების კომენტარით: „ტიტანის როლში თათა ჯაშის შესრულება, მიუხედავად ტექნიკური სირთულისა, ძალიან დასვენილი იყო. მან საოცარი არტისტიზმით გადმოსცა პერსონაჟის ცვალებადი ხასიათი. თათა იყო მიზიდველი და თან ბავშვური“.

სისხლიანი პუანტები

გადახეხილი თითები, კოჭრები, სისხლდენა — ეს ბალერინის ყოველდღიურობაა. დასისხლიანებული ფეხებითაც მიცეკვია ისე, რომ პუანტებში სისხლი ჟონავდა, მაგრამ არ გავჩერებულვარ. ყველას უკვირს, ამდენი ტანჯვის შემდეგ რა-

„ეს ცნობილი ფოტო ბალერინას ცხოვრებას ასახავს — გადახეხილი თითები, კოჭრები, სისხლდენა... დასისხლიანებული ფეხებითაც მიცეკვია ისე, რომ პუანტებში სისხლი ჟონავდა, მაგრამ არ გავჩერებულვარ“

„ანგელას ბალერინა“

ერთხელ გაიმართა სამთავრობო წვეულება სასახლე ბელევიუში, სადაც ყველა სფეროდან თითო ხელოვანი მიიწვიეს. ბალეტიდან მე დამიძახეს, მომავლადი გედის როლი უნდა შემესრულებინა. გრანდიოზული ღონისძიება იყო და ესწრებოდნენ გერმანიის პრეზიდენტი, კანცლერი, მინისტრები, მთავრობა სრული შემადგენლობით. „გედების ტბიდან“ ჩემმა პარტიამ დიდი მოწონება დაიმსახურა, ფეხზეც კი წამოდგა დარბაზი. მაშინ შემამჩნია ანგელა მერკელა და ღონისძიების შემდეგ პირადად გავიცანი. ამ დღის მერე, სადაც კი გერმანიის კანცლერის ღონისძიება იმართებოდა, გალუბიდან მხოლოდ მე მიწვევდნენ, ასე გამიპარდა „ანგელას საყვარელი ბალერინის“ სახელი...

დღეს თბილისის ოპერისა და ბალეტის თეატრში ვცეკვავ. აქ ვარჩიე ყოფნა, ოჯახთან ახლოს. ჩვენი თეატრი მსოფლიო დონის თეატრებს არ ჩამოუვარდება.

ნინო წიფურია

ვანო ჩხარტიშვილის პრესამესახური პაპარაკაშვილების ოჯახის განცხადებას პასუხობს

ამ დღეებში საზოგადოებას ვაცნობთ, რომ მიმდინარე წლის 9 დეკემბერს ლონდონის სააპელაციო სასამართლომ დაუშვებლად ცნო პატარაკაციშვილების კომპანიების სარჩელი ვანო ჩხარტიშვილის წინააღმდეგ და უარი თქვა მის განხილვაზე. საბასუხოდ 12 და 16 დეკემბერს გავრცელდა პატარაკაციშვილების ოჯახის განცხადებები.

ლონდონის სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება არის საბოლოო და ვერ გასაჩივრდება სასამართლოსეუ გადაწყვეტილებით, რადგან ზემდგომ უზენაეს სასამართლოში მხოლოდ ისეთი სამართლებრივი თემები განიხილება, რომლებიც ინგლისისთვის განსაკუთრებულ საჯარო ინტერესს წარმოადგენს ან სამართლებრივად არ გააჩნია პრეცედენტი. ამ შემთხვევაში კი ორი კერძო პირის დავა არათუ ინგლისის, არამედ ქართველი საზოგადოების საჯარო ინტერესსაც კი არ წარმოადგენს და ამ თემაზე ზედმეტი ხმაურით, დარწმუნებულები ვართ, გადავალათ საზოგადოება. თუმცა, ეს ჩვენი არჩევანი არასოდეს ყოფილა. მედია-

სივრცეში დავა ყოველთვის პატარაკაციშვილების მხარეს გადააქვს, რადგან არ აქვს სასამართლოში გამარჯვების იმედი. ბევრი რამ გვინახავს, მაგრამ ნაგებული საქმის მოგებულად გამოცხადება რაღაც ახალია. დაუჯერონ არა სასამართლოს გადაწყვეტილებებს, არამედ იცხოვრონ საკუთარი ადვოკატების ინტერპრეტაციებში, ეს პატარაკაციშვილების უფლებაა, მაგრამ გაითვალისწინონ ელემენტარული ჭეშმარიტება, რომ სასამართლო ფულის გადახდას აკისრებს ნაგებულს და არა მოგებულს. ამიტომ, ჟურნეტ პატარაკაციშვილების ოჯახს, დროზე გადაიხადოს დიდი ბრიტანეთის ვირჯინიისა და ლონდონის სააპელაციო სასამართლოების მიერ

მათთვის დაკისრებული თანხები და ნუ გაირთულებენ საქმეს სასამართლოს დადგენილებების შეუსრულებლობით.

ჩვენ ბოლომდე მივიყვანთ ყველა დანაშაულს საქმეს, მით უფრო, რომ ვანო ჩხარტიშვილმა მოუგო ყველა სასამართლო დავა პატარაკაციშვილების ოჯახს, როგორც საქართველოში, ისე უცხოეთში: დიდი ბრიტანეთის ვირჯინიის სასამართლოში, საქართველოში პირველი და მეორე ინსტანციების სასამართლოებში და ამა წლის 9 დეკემბერს ლონდონის სააპელაციო სასამართლოში. ჩვენ მოვიგეთ და მოუვცებთ პატარაკაციშვილების ოჯახს ნებისმიერ დავას ნებისმიერი ქვეყნის სასამართლოში, რადგან მართლები ვართ.

ვანო ჩხარტიშვილის პრესამესახური

აქვე გთავაზობთ ამონარიდებს ლონდონის სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებებიდან, რომლიდანაც კარგად ჩანს, თუ ვინ მოიგო და აქვს თუ არა ამ საქმეს პერსპექტივა ლონდონის სამართლებრივ სივრცეში. სრული ვერსია დაინტერესებულ პირებს შეუძლიათ, იხილონ ლონდონის სააპელაციო სასამართლოს ვებგვერდზე.

ლორდი მოსამართლე პენდერსონი: „რადგან (1) და (2) საკითხები ვანოს სასარგებლოდ გადაწყვეტიტე, გამოდის (თუ ლედი მოსამართლე არდენი გაიზიარებს), რომ მოსამართლეს არ ჰქონდა პირდაპირი მოთხოვნის დაყენებაზე შუამდგომლობის დაკმაყოფილების უფლებამოსილება და დისკრეციული უფლებამოსილების საკითხი არ დგება. რადგან ეს საკითხი არ დგება, მასზე არაფერს ვიტყვი. მსგავსად ამისა, ზედმეტი ჩემი მხრიდან მხარეთა შორის სარეზოლუციო ნაწილის მე-1 პუნქტის ფორმულირებასთან დაკავშირებით უმნიშვნელო დავაზე გადაწყვეტილების მიღება. მოთხოვნა დაკმაყოფილდა მხოლოდ პირდაპირი მოთხოვნის წარმოდგენის შესახებ, გამოდის, რომ სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარი უნდა ითქვას“.

ლედი მოსამართლე არდენი: „ვიზიარებ ლორდი მოსამართლე პენდერსონის გადაწყვეტილებას და კერძოდ მის ანალიზს, რომელიც მისი გადაწყვეტილების 45-71 პუნქტებშია ასახული“.

„ბოლოს, ჩვენ უარს ვუთხვებით

მოპასუხეებს, რათა მათ მიეცეთ უფლება გაასაჩივრონ გადაწყვეტილება უზენაეს სასამართლოში. ჩვენ არ მიგვაჩნია, რომ აპელაციის დროს წამოიჭრა კანონის რომელიმე სადავო არგუმენტი ან საზოგადოებრივი მნიშვნელობის მქონე რაიმე საკითხი; მოცემული საქმე ეხება საქართველოს კანონმდებლობის ფარგლებში მტკიცებულებასთან დაკავშირებულ საკითხს და აგრეთვე მყარად დამკვიდრებულ ინგლისის პროცედურულ სამართალს“.

„გამომდინარე იქიდან, რომ სააპელაციო სარჩელი დაკმაყოფილებული იქნა და საქმე არ იქნა განხილული, ჩვენ მიგვაჩნია, რომ მოსარჩელის ანგარიშზე მოსამართლის დადგენილების მე-1 პარაგრაფის შესაბამისად განხორციელებული შუალედური გადახდა 1.000.000 (ერთი მილიონი ფუნტ-სტერლინგი) ყველა შემთხვევაში უნდა აუნაზღაურდეს მოსარჩელეს სასამართლო გადაწყვეტილების შესაბამისად დადგენილი პროცენტის ჩათვლით 2016 წლის 23 დეკემბრის 16:00 საათამდე, წინამდებარე გადაწყვეტილების საწყის ნაწილში ჩამოთვლილი ვალდებულებების შესაბამისად“.

R

სამხედრო თემაზე

ოპოზიციისა და უპოზიციო მოქალაქეების ოფიციალური პოლიტიკა

თავდაცვის სამინისტრო ახალგაზრდა ოფიცრების კარიერული ზრდის მიზნით მათ სანდაზმულ კოლეგებს საინტერესო წინადადებას სთავაზობს...

პოლკოვნიკს — 28, ვიცე-პოლკოვნიკს — 23, მაიორს — 18 ათასი ლარის ერთჯერადი კომპენსაცია, თუკი ისინი უახლოეს დღეებში დასთანხმდებიან თანამდებობის დატოვებას და შეიარაღებული ძალებიდან დათხოვნას.

ეს თანხები (დაბეგვრის გარეშე) მართლაც შთაბეჭდილად ჩანს იმ ოფიცრის ოჯახის ბიუჯეტისთვის, რომელსაც შეიარაღებულ ძალებში ორ ათეულ წელზე მეტი უმსახურია, მაგრამ თანამდებობის დატოვება არ სურს, რად-

გება მოუწევს.

თავდაცვის მინისტრის თქმით, უფროსი ოფიცრების გადაჭარბებული რაოდენობა ქვედა რგოლის ოფიცრების დანაშაულებას აფერხებს, რაც საზღვარგარეთ განათლებამიღებული ახალგაზრდა ოფიცრების არმიიდან საკუთარი სურვილით წასვლის ფაქტებს ამრავლებს, ეს კი უარყოფითად აისახება ქართული არმიის ბრძოლისუნარიანობაზე.

რამდენიმე ათეულათასიანი კომპენსაციის მიღების მსურ-

გან ზღვრული ასაკი ჯერ არ შესრულებია.

კომპენსაცია, საფარუდოდ, არ იქნება გათვალისწინებული იმ ოფიცრებისთვის, ვისაც რამდენიმე თვეში ისედაც უსრულდება თანამდებობაზე ყოფნის ზღვრული ასაკი და მაინც უნევს შეიარაღებული ძალებიდან დათხოვნა. კანონის თანახმად, არმიაში პოლკოვნიკმა შეიძლება 55 წლამდე იმსახუროს, ვიცე-პოლკოვნიკმა და მაიორმა — 50 წლამდე, ხოლო კაპიტანმა — 45 წლამდე. ბუნებრივია, თითქმის ყველა მათგანი ცდილობს, ზღვრულ ასაკამდე იმსახუროს, მაგრამ ეს უარყოფითად აისახება იმ ახალგაზრდა ოფიცრებზე, რომელთა კარიერული წინსვლა შეფერხებულია, რადგან ყველა ზემდგომი სამხედრო ერთეული შევსებულია. არადა, ახალგაზრდა ოფიცრს, რომლის საზღვარგარეთ სწავლა საკმაოდ ძვირი გახლდათ, სამხედრო კარიერის უპერსპექტივობა არმიის დატოვებისკენ უბიძგებს.

თავდაცვის მინისტრმა ლევან იზორიამ სამხედრო-ანალიტიკურ ჟურნალ „არსენალთან“ ექსკლუზიურ ინტერვიუში განაცხადა, რომ საკადრო ოპტიმიზაციის მიზნით 266 პოლკოვნიკის სამხედრო კატეგორია 100-მდე შემცირდება და დღეს შეიარაღებულ ძალებში თანამდებობაზე მყოფი 155 პოლკოვნიკიდან, ალბათ, 55-ს არმიის დატო-

ვინც თანამდებობას დატოვებს და ახალგაზრდა ოფიცრებს კარიერული ზრდის საშუალებას მისცემს, მას თავდაცვის სამინისტრო ერთჯერად სოლიდურ ფულად კომპენსაციას ჰპირდება...

ველთა რიცხვი იმაზე მეტი აღმოჩნდა, ვიდრე ივარაუდებოდა, აქედან გამომდინარე, კომპენსაციით ჯარებიდან დათხოვნა შეიძლება ყველას არც შეეხოს. ამას თავდაცვის სამინისტროსა და გენშტაბის კომისიები განსაზღვრავენ.

ადრე, განსაკუთრებით წინა ხელისუფლების დროს, ასობით პოლკოვნიკს და ვიცე-პოლკოვნიკს არმიიდან ისე ათავისუფლებდნენ (არადა, ბევრ მათგანს თვეებიღა რჩებოდა 20-წლიანი სამხედრო სტაჟის შესასრულებლად), მათ არათუ კომპენსაციის მიღების პრეტენზია ჰქონდათ, არამედ უმცაო ფილების გამოხატვის შემთხვევაში დაჭერისაც კი ემინოდათ.

თავდაცვის სამინისტროსა და შეიარაღებულ ძალებში ოპტიმიზაციის პროცესი დაიწყო (ისევე, როგორც სხვა ძალოვან სტრუქტურებში), რომლის ძირითადი მიზანია საკადრო პოლიტიკის მოწესრიგება და ოფიცრებისთვის კარიერული წინსვლის პრინციპის ამუშავება. რამდენად ობიექტურად და უმტკივნეულოდ ჩაივლის ეს რთული პროცესი, ძნელი სათქმელია. ცხადია, ყველა კმაყოფილი ვერ დარჩება, თუმცა სანდამდებული ოფიცრებისთვის თანამდებობის სანაცვლოდ ერთჯერადი კომპენსაციების გაცემა ნამდვილად ჯობს იმ მანკიერ პრაქტიკას, როდესაც მათ ყოველგვარი ახსნა-განმარტების გარეშე უშვებდნენ არმიიდან.

გაბრუნებული ალექსი და დაკარგული პალეო

საკითხავია, ვისი უფრო ემინოდან ალექსი ბავშვებს — „ისლამური სახელმწიფოს“ წევრებიანი მეტროპოლისისა თუ მაღლა ცაში მფრენი რუსული ბომბდამშენების პილოტებისა...

სირიაში „ომი ყველა ყველას წინააღმდეგ“ ახალ ფაზაში გადადის...

მოცულობით-დეტონირებადი რუსული საავიაციო ბომბები სარდაფებში თავშეფარებულ ალექსიანებსაც კი არ უტოვებდნენ გადარჩენის შანსს

ერთი კვირის განმავლობაში ომის ქარცეცხლში გახვეულ სირიაში ორი მნიშვნელოვანი მოვლენა მოხდა — ნახევარწლიანი ბრძოლების შედეგად სირიის პრეზიდენტ ბაშარ ასადის არმიამ ირანელების, ლიბანური „ჰეზბოლას“ და რუსეთის ავიაციის დახმარებით, ბოლოს და ბოლოს, კონტროლი დაამყარა ერთ-ერთ ყველაზე სტრატეგიულ რაიონზე — ქალაქ ალეპოზე, თუმცა ამასთან, ოთხიოდე დღეში დათმო არანაკლებ მნიშვნელოვანი პალმირა, საიდანაც „ისლამური სახელმწიფოს“ მოულოდნელ შეტევებს კუდამოძუებული გამოექცნენ ასადისტებიც და რუსი სპეცრაზმელებიც.

ვისაც 2008 წლის აგვისტოს ომის დროს კოდორის ხეობაში და ცხინვალთან ზოგიერთი ქართული დანაყოფის მიტოვებული სამხედრო ტექნიკა და დაყრილი ავტომატები უნახავს, მათთვის შევბად შეიძლება იქცეს ის სურათები, რომლებზეც პალმირიდან „ისლამური სახელმწიფოს“ შეტევას პანკურად გაქცეული სირიელი და რუსი სამხედროების (არანაკლებ 120 რუსი სპეცრაზმელი) მიერ მიტოვებული ტანკები და ცეცხლსასროლი იარაღი ალბეჭდები.

ა.ნ. მარტის ბოლოს პალმირის აღება რუსულმა სახელმწიფო პროპაგანდამ განსაკუთრებულ-

ლი ზარ-ზეიმით აღნიშნა და მის ნანგრევებში ვალერი გერგიევის სიმფონიური ორკესტრის კონცერტიც მოაწყო სწორედ ისე, როგორც აგვისტოს ომის შემდეგ — ცხინვალში.

ასადისტებმა და რუსმა სამხედროებმა მარტში აღებული პალმირა დეკემბერში დაკარგეს. დეკემბერში აღებულ ალეპოს რამდენი ხანი შეინარჩუნებენ, ძნელი სათქმელია, რადგან „ისლამური სახელმწიფოს“ მეტროპოლისიდან განსხვავებით, პრეზიდენტ ასადის არმია საბრძოლო სულისკვეთებით არ გამოირჩევა, სირიელი ჯარისკაცების ნაცვლად რადიკალური ისლამისტებისთვის თავის შეკვლას კი არც ირანელები, არც პალესტინელები და არც, მით უმეტეს, რუსი სამხედროები აპირებენ.

ალექსიანების მიმდინარე ნახევარწლიანი აქტიური საბრძოლო მოქმედებების დროს განსაკუთრებულად გამოჩნდა ასადისტებისა და რუსი გენერლების მოქმედების ტაქტიკის სისასტიკე. ისედაც ნანგრევებად ქცეულ ალეპოს საცხოვრებელ უბნებს თითქმის ყოველდღიურად სასტიკად ბომბავდნენ სირიელი და რუსული საბრძოლო თვითმფრინავები და შვეულმფრენები ბუნკერსანაღმდეგო და მოცულობით-დეტონირებადი საავიაციო ბომბებითაც კი და

გადარჩენის შანსს არ უტოვებდნენ სარდაფებში თავშეფარებულ მოსახლეობას.

ყველაზე საინტერესო კი ის არის, რომ ალეპოში ასადის ხელისუფლების წინააღმდეგ მეტროპოლისიდან ლომის წილს თავის თავზე „ისლამური სახელმწიფოს“ რაზმები კი არა, ე.წ. ზომიერი ოპოზიცია იღებდა, ანუ ის ძალა, რომელსაც ბაშარ ასადის ჩამოსაგდებად წლების განმავლობაში წვრთნიდნენ და აიარალებდნენ დასავლეთის სპეცსამსახურები.

რუსეთი სირიაში ღიად გასული წლის სექტემბრის ბოლოდან გამოჩნდა და ყველაფერი გააკეთა ასადის ხელისუფლების შესანარჩუნებლად. რუსული ბომბდამშენები „ისლამურ სახელმწიფოზე“ მეტად სწორედ პროდასავლურ ზომიერი ოპოზიციას ანადგურებდნენ, რითაც ევროპელ და ამერიკელ პოლიტიკოსებს ასადის ჩამოგდების იმედი გადაუწურეს.

ალექსიანების სირიაში ომი არ მთავრდება, პირიქით, ის უფრო აქტიურ ფაზაში შედის, რადგან აქ არაერთი გავლენიანი პოლიტიკური ძალისა და სახელმწიფოს სტრატეგიული ინტერესები იკვეთება.

რუბრიკა მოამზადა ირაკლი ალადაშვილმა

„ოშის დანაშაული“

ალექსის დაბრუნება განსაკუთრებით ინტენსიური ბოლო დღეებში გახდა. რუსეთის ბომბდამშენებმა ქალაქის უბნები დაბომბეს, რის შედეგადაც უამრავი ადამიანი დაიღუპა და დაიჭრა. ნანგრევებზე ასობით ადამიანი მოყოლილი, მათ გამოსახსნელად მაშველებს ადგილობრივებიც ეხმარებიან.

ევროკავშირმა მკაცრად დაგმო რუსეთის საჰაერო ძალების მიერ ალექსოზე იერიში. მათი განცხადებით, ამ ოპერაციას შესაძლოა „ოშის დანაშაულის“ შეფასება მიეცეს.

ევროკავშირის 28 წევრის მიერ მიღებულ განცხადებაში ნათქვამია, რომ ბაშარ ალ-ასადის რეჟიმისა და რუსეთის მიერ წამოწყებული საჰაერო ოპერაციის ინტენსივობა და მასშტაბი აშკარად არაპროპორციული იყო. იერიშები მიჰქონდათ სამოქალაქო ობიექტებზე, სამედიცინო დაწესებულებებზე, სკოლებსა და სხვა მნიშვნელოვან ობიექტებზე. ამასთან, გამოყენებული იყო კასრული და კასეტური ბომბები და ქიმიური იარაღი.

საჰაერო ძალები უმოწყალოდ ბომბავდნენ ქალაქსა და მშვიდობიან მოსახლეობას, მათ შორის, ბავშვებსა და მოხუცებს... ამჟამად ქალაქში კატასტროფული მდგომარეობაა — დანგრეულია პურის საცხობები და სამედიცინო დაწესებულებები, მოსახლეობა შიმშილისა და სიკვდილის ზღვარზეა

მაშველები ნანგრევებში მოყოლილი ბავშვის გადარჩენას ცდილობენ

გირივის ქერქის მედიცინა — სიმსივნის საპროფილაქტიკო საშუალება

ტირიფის ქერქის ექსტრაქტი დაბერების პროცესს საგრძნობლად აფერხებს. კონკორდიის უნივერსიტეტისა და კომპანია Idunn Technologies-ის მეცნიერთა ჯგუფმა დაადგინა, რომ მცენარეული ექსტრაქტების (გამონაწილების) შემადგენლობაში შემავალი გარკვეული ქიმიური შენაერთები ახალგაზრდობას და სიცოცხლეს ახანგრძლივებს. სპეციალისტებმა ექსტრაქტებიდან ენ. ასაკის სანიშნაობა მოლეკულების 6 ჯგუფი გამოიყვეს.

თუმცა დაბერების პროცესს განსაკუთრებულად აფერხებს და სიცოცხლის ხანგრძლივობას საგრძნობლად ზრდის ტირიფის ქერქის ექსტრაქტი (გამონაწილი). საყურადღებოა, რომ ტირიფის ქერქს ფართოდ იყენებდნენ ჯერ კიდევ შიშოკრატეს დროს. კერძოდ, იმ პერიოდში ადა-

მიანები ამ მცენარით ტკივილსა და ცხელებას ებრძოდნენ.

სპეციალისტებმა საფუარებზე 10 000-ზე მეტი ცდა ჩატარეს. როგორც მკვლევარები იუწყებიან, დაბერების პროცესი (უჯრედულ დონეზე მიმდინარე) ადამიანებთან და საფუარებთან მსგავსია. ტირიფის ქერქის ექსტრაქტი საფუარების სიცოცხლის საშუალო და მაქსიმალურ ხანგრძლივობას, შესაბამისად, 47% და 369%-ით ზრდიდა. ის უფრო ეფექტური აღმოჩნდა, ვიდრე რაპამიცინი და მეტფორმინი — გაახალგაზრდავების ეფექტის მქონე ცნობილი პრეპარატები.

მეცნიერები იმასაც აღნიშნავენ, რომ ტირიფის ქერქი არა მხოლოდ დაბერების პროცესს აფერხებს, არამედ შესაძლოა ბევრი დაავადების, მათ შორის სიმსივნის საპროფილაქტიკო საშუალებაც აღმოჩნდეს.

როგორ შევაჩიროთ გრივი

არსებობს გრივის პროფილაქტიკის რამდენიმე საშუალება, მათ შორის: ვაქცინაცია, ქიმიოპროფილაქტიკა (ანტივირუსული პრეპარატები) და პირადი და საზოგადოებრივი ჰიგიენის დაცვა. გრივის ნებისმიერი ეპიდემიისას ვაქცინაცია ყველაზე საიმედო დაცვაა.

გრივის ვირუსი ადამიანიდან ადამიანზე ვრცელდება ჰაერ-წვეთების გზით, ხველებისა და ცემინებისას, ნერწყვის წვეთების საშუალებით. დაავადებული ადამიანი ვირუსის გასავრცელებლად განსაკუთრებით საშიშია დაავადების პირველი ოთხი დღის განმავლობაში. გრივის ვირუსის გავრცელების შესაჩერებლად საჭიროა ჰიგიენური წესების დაცვა:

- მოერიდეთ გრივით დაავადებულთან კონტაქტს;
- შეეცადეთ, დაავადებულს არ მიუახლოვდეთ 1 მეტრზე ახლო მანძილზე;
- დაავადებულთან კონტაქტისას გაიკეთეთ ნიღბი;
- ინფექციის გავრცელების თავიდან ასაცილებლად ხელები რაც შეიძლება ხშირად დაიბანეთ საპნით;
- ხველისა და ცემინებისას პირზე მიიფარეთ ერთჯერადი ცხვირსახოცი;
- მოერიდეთ ხალხმრავალ ადგილებს;
- რეგულარულად გაანიავეთ შენობა;
- ჭუჭყიანი ხელებით ნუ შეეხებით თვალებს, ცხვირსა და პირს;
- რაც შეიძლება მეტი იარეთ სუფ-

თა ჰაერზე, მიირთვით ახალი ხილი და ბოსტნეული.

- თუ მაინც დაავადდით, მაშინ:
- დარჩით შინ, რომ არ გადასდეთ სხვებს და თავიდან აიცილოთ გართულებები;
- დაიცავით წოლითი რეჟიმი;
- შეძლებისდაგვარად მოერიდეთ ოჯახის წევრებს;
- ისარგებლეთ ერთჯერადი ცხვირსახოცებით, რომლებიც გამოყენების შემდეგ უნდა გადაყაროთ;
- მიიღეთ რაც შეიძლება მეტი სითხე;
- დაავადების პირველივე სიმპტომებისთანავე გამოიძახეთ ექიმი;
- ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუარესებისთანავე მიმართეთ სამედიცინო დაწესებულებებს.

— **გთხოვთ მირჩიოთ, როგორ მოვიშორო ეპილეფსიის შემდგომ დატოვებული ლაქები?**

— **ანა გ.** რა მეთოდსაც უნდა იყენებდეთ თმის მოსაშორებლად, გაითვალისწინეთ, რომ კანს ყურადღება უნდა მიექცეს არა მხოლოდ ეპილეფსიის შემდეგ, არამედ ეპილეფსიამდე. თმის მოშორებამდე შესაბამისი ადგილი კარგად უნდა დარბილდეს (დაიბანოს თბილი წყლით); შხაპის ყოველი მიღების შემდეგ პრობლემური ადგილები დაიმუშავეთ ღრუბლით. შემდეგ გაისაპნეთ და გაიპარსეთ. გაპარსვამდე და გაპარსვის შემდეგაც გამოიყენეთ ღრუბელი ან სკრაბი ჩაბრუნებული თმის ამოსაბრუნებლად (საუკეთესო საშუალებაა). თმის მოშორების შემდეგ დეზინფიცირებისთვის წალკით დაიბანეთ სპირტით.

თმის მოშორების შემდეგ აუცილებლად წალკით დამატინიანებული კრემი (რაც უფრო ელასტიკურია კანი, მით ნაკლებად ჩაბრუნდება თმა ზრდის დროს), ეპილეფსიის შემდეგ გამოიყენეთ თუ ძალიან ხშირია, უნდა იხმართოთ სპეციალური ეპილეფსიის შემდგომი გელი ან, თუ ვერ ახერხებთ ამას — თუთიის შემცველი მალამო მაინც.

თუ კანის გაღიზიანება თმის ჩაბრუნებას უკავშირდება, უპირველესად შეამოწმეთ, თქვენი აპარატი (ეპილატორი) გამართულად მუშაობს თუ არა. პიგმენტური ლაქების მოსაშორებლად გამოიყენება მყავების შემცველი მალამოები, მაგალითად, უნიტონი, ნეოტონი ან სხვა ამ თვისებების კრემი, შერჩევაში ფარმაცევტები დაგეხმარებიან.

ვირუსებს ორგანიზმი თვითონ ებრძვის

— გრივი კი არ მაქვს, გაცივებული ვარ, არ გადავადებ, — ეს მოსაზრება მცდარია. გაცივება მოიცავს ზედა სასუნთქი გზების 200-მდე სხვადასხვა ვირუსით გამოწვეულ დაავადებას. ამ ვირუსებს ძალიან მაღალი დასნებოვნების უნარი ანუ კონტაგიოზურობა ახასიათებს.

სექტემბრის დასაწყისში ინფექციების მატებას რამდენიმე მიზეზი აქვს: სკოლებში, საბავშვო ბაღებსა და უმაღლეს სასწავლებლებში იწყება სწავლა, მოსახლეობა ბრუნდება შვეტულებიდან, ტრანსპორტსა და საზოგადოებრივი თავშესაფრის ადგილებში იზრდება ხალხის რაოდენობა, რაც ინფექციის გავრცელების ხარისხს ზრდის. ამას სეზონის ცვლილებაც ემატება: ჰაერის ტემპერატურა იკლებს, ცივი და მშრალი ჰაერი აღიზიანებს ცხვირის, პირის და თვალის ლორწოვან გარსებს და იზრდება მათში ვირუსების შეღწევალობა.

როგორ ვრცელდება ვირუსები

ჰაერ-წვეთოვანი გზით: ცემინების, ხველების და ლაპარაკის დროს ავადმყოფი ჰაერის ნაკადთან ერთად გარემოში გამოისვრის ვირუსებს, რომლებიც, შეიძლება, ახლომხლო მყოფ ადამიანებს ცხვირის, პირის ღრუს და თვალების ლორწოვანზე მოხვდეს. ჯანმრთელი ადამიანის სასუნთქი გზების ლორწოვანზე შეიძლება მოხვდეს ჰაერში შეტივტივებული ვირუსებიც.

დაავადებული ადამიანის ხელიდან ვირუსები ხშირად ხვდება საერთო მოხმარების საგნებზე: კარების, ონკანების სახელურები, ტელეფონი და სხვა; აქედან კი ჯერ ჯანმრთელი ადამიანის ხელზე, შემდეგ კი პირის, ცხვირის ან თვალის ლორწოვანზე შეიძლება მოხვდეს.

სურდო: ცხვირით სუნთქვის გაძნელება-გაჩეხვა. გამოწვევით და ცემინება ცხვირის ლორწოვანის შეშუპების და მის მიერ სითხის გამოყოფის შედეგია, რაც ლორწოვანში ჩაბუდებული ვირუსების გამოსაღვანადაა მიმართული;

ყელის ტკივილი, ჩახეხილი ყელი, ხველა, ცრემლდენა, თვალების წვა — ხახის, ხორხის, თვალის ლორწოვანი გარსების პასუხია ვირუსით ინფიცირებაზე და ვი-

თუ მაღალი ტემპერატურა გვაქვს

ამირან ბამყრელიძე, დაავადებათა კონტროლის ეროვნული ცენტრის ხელმძღვანელი: „*იქვეყანაში საკმაოდ არის მედიკამენტების მარაგი. თუ შეატყობთ, რომ გაქვთ მაღალი ტემპერატურა, თავის ტკივილი, აუცილებლად უნდა დარჩეთ სახლში და მიიღოთ მედიკამენტები. თუ ამას არ ექნა შედეგი, ექიმმა უნდა გადაწყვიტოს, საჭიროა თუ არა სპეციალური ანტივირუსული პრეპარატის მიღება. განსაკუთრებით უნდა გაფრთხილდნენ ბავშვები და ის ადამიანები, ვისაც დაბალი იმუნური სისტემა აქვს. მოეწონებთ მშობლებს, რომ სიცხიანი ბავშვი არ გაუშვან სკოლაში.*“

ვიპატიოთ ექიმს თუ:

- თქვენი გაცივებული ან გრივიანი ბავშვი სამ თვემდე ასაკისაა;
- აქვს 39°C და უფრო მაღალი სიცხე;
- ცხელება გრძელდება 5 დღეზე მეტხანს;
- ცხელების ფონზე აქვს თავის ძლიერი ტკივილი, კისრის გაშუშება, კისრის და ილიის ჯირკვლების გადიდება, ცნობიერების დაბნელება.

მივიღოთ თუ არა ანტიბიოტიკები?

უბრალო გაცივების და თუნდაც გრივის შემთხვევაში თავიდან ექიმი არ დაგინიშნავთ ანტიბიოტიკს. ნუ გგონიათ, რომ მას ეს დაავიწყდა, ან საამისოდ ცოდნა არ ეყო. ის სწორად მოიქცა, რადგან:

ანტიბიოტიკი არ ხოცავს ვირუსებს. ისინი ბაქტერიებთან და ბაქტერიის მსგავს მიკრობებთან ბრძოლის სპეციფიკური საშუალებებია, ანუ: გარკვეულ ბაქტერიებზე გარკვეული ანტიბიოტიკები მოქმედებს, თანაც ისინი საკმარისი დოზით და ხანგრძლივად უნდა დაინიშნოს.

დანიშნული ანტიბიოტიკი უეფექტოა — შემდგომში სხვა ინფექციებთან ბრძოლაშიც გვიშლის ხელს — შეიძლება განვითარდეს ბაქტერიების მაღალი გამძლეობა არასწორად გამოყენებული ანტიბიოტიკების მიმართ.

წინასწარ დანიშნა პროფილაქტიკის მიზნით გაუმართლებელია, რადგან ის თავიდან ვერ აგაცილებთ მეორადი ბაქტერიული ინფექციის ზედდებას.

სისტემის ვირუსული დაავადების ფონზე ანტიბიოტიკები მხოლოდ ბაქტერიული ინფექციით გართულების დროს ინიშნება. მისი შერჩევა მხოლოდ ექიმს შეუძლია სპეციალურ გამოკვლევებზე დაყრდნობით.

ნუ მისცემთ ავადმყოფს ანტიბიოტიკს ექიმის კონსულტაციის გარეშე. ამითი მას შეიძლება მხოლოდ ზიანი მოუტანოთ!

თარდება ანთების, შეშუპების და ლორწოს გაძლიერებული გამოყოფის შედეგად.

ცხელება ანუ სიცხე: თუ ვირუსმა ორგანიზმში ღრმად შეაღწია, იმუნური სისტემა ძალიან აქტიურდება ვირუსების გასანადგურებლად, რაც სხეულის ტემპერატურის მატებით, ანუ ცხელებით გამოიხატება. ორგანიზმის ამ ბუნებრივ რეაქციას ხელი გაუმართლებლად და უხეშად არ უნდა შევუშალოთ.

ზოგადი ინტოქსიკაციის ნიშნები: თავის ტკივილი, საერთო სისუსტე, უმადობა, ზოგჯერ ღებინება, ოფლიანობა, კუნთების და სახსრების ტკივილი.

გაცივების სიმპტომები 2-დან 14 დღემდე შეიძლება გაგრძელდეს. შემთხვევითა 2/3-ში დაავადების ხანგრძლივობა 5-7 დღეა. თუ სიმპტომები 2 კვირაზე მეტხანს გაგრძელდა, საუარესოდ სხვა, ბაქტერიული ინფექციის ზედდება ან ეს შეიძლება სეზონური, ალერგიული სურდოს გამოვლინება იყოს.

ვირუსებს ორგანიზმი თვითონ ებრძვის, ჩვენ მას ამ ბრძოლაში ხელი უნდა შევუწყოთ. უპირველესად საჭიროა ორგანიზმის ბრძოლის უნარის ამაღლება, სასურველია სიმშვიდე, წოლა და საკმარისი ძილი — დღე-ღამეში 8-10 საათი მაინც.

ეცადეთ, არ მოაცდინოთ ვირუსთან ბრძოლით დაკავებული ორგანიზმი ზედმეტი ნამძღვრების და საკვების მოწოდებით. ნუ დააძალებთ ჭამას, მიეცით მხოლოდ აუცილებელი საკვები, ძირითადად ცილოვანი და ნახშირწყლოვანი პროდუქტები: რძის ნაწარმი, ბულიონი, ხილი, ბოსტნეული და სხვა. ამ დროს მადის დაკარგვა ორგანიზმის ბუნებრივი რეაქციაა.

აუცილებელია ბლომად თბილი სითხის მიღება — 1-3 ლიტრი დღეში ასაკის, წონის და ფონური ჯანმრთელობის გათვალისწინებით. გასოვდეთ, რომ საჭიროა მაღალი სიცხის და ოფლიანობის შედეგად დაკარგული სითხის შევსება. გარდა ამისა, შარდვის გაძლიერება ორგანიზმს ვირუსის ნამოქმედარის შედეგად დაგროვებული შხამების გამოტანაში ეხმარება.

შეგიძლიათ გამოიყენოთ ეგრეთ წოდებული ალტერნატიული სამკურნალო საშუალებები: ნივრის შემცველი აბები, ნივრის წვენი როგორც დასაღვეად, ისე ცხვირში ჩასანვეთებლად.

C ვიტამინი და მისი შემცველი პროდუქტები: ხილი, ბოსტნეული. C ვიტამინის დიდი დოზებით და დიდხანს მიღება არაა გამართლებული, საკმარისია შევასრულოთ დღიური ნორმა: 600-800 მგ/დღეში.

ნანა ჩარკვიანი

მსოფლიო სპორტი 2016

96

აფხულის ოლიმპიური თამაშები და ევროპის ჩემპიონატი ფეხბურთში — ერთი წლისთვის ეს ორი უდიდესი სპორტული მოვლენაც საქმარისი იქნებოდა, მაგრამ 2016 წელს მსოფლიო სპორტში სხვა არანაკლებ საინტერესო ამბებიც მოხდა. დღევანდელ ფოტოკოლაჟში სწორედ მათ გავისწავნებთ, ქართული სპორტის მნიშვნელოვან მოვლენებს კი გაზეთის მომდევნო ნომერში — „წლის პალიტრაში“ გადავავლოთ თვალი. მანამდე „მსოფლიო სპორტი 2016“:

„რიო 2016“

რიო-დე-ჟანეიროს ზაფხულის ოლიმპიური თამაშები პირველი ოლიმპიადია, რომელსაც სამხრეთ ამერიკამ უმასპინძლა. „რიო-2016“ ბრაზილიის უდიდეს ქალაქში 5-21 აგვისტოს გაიმართა დევიზით: „Um mundo novo“ („ახალი მსოფლიო“) და მასში 205 ქვეყნის 11500-ზე მეტი სპორტსმენი მონაწილეობდა. დამყარდა ოცდაშვიდი მსოფლიო და ოთხმოცდათერთმეტი ოლიმპიური რეკორდი!

„ლესტერის“ სენსაცია

საკლუბო ფეხბურთის მთავარ სენსაციად გასულ სეზონში ინგლისური „ლესტერ-სიტი“ იქცა, რომელმაც 132-წლიანი ისტორიის განმავლობაში პირველად მოახერხა პრემიერლიგის მოგება, თანაც, მოგებაც არის და მოგებაც — „მელიები“ (ლესტერელთა მეტსახელია. — ავტ.) სატურნირო ცხრილს იანვარში ჩაუდგნენ სათავეში და სეზონის ბოლომდე აღარავინ გაიკარეს! არადა, ლაპარაკია კლუბზე, რომელიც სულ რაღაც რამდენიმე წლის წინ ინგლისის რანგით მესამე დივიზიონში ყურყურებდა, პრემიერლიგაში კი მერვე ადგილზე ზემოთ არასდროს წასულა.

ყველა დროის ფელსი

რიოს ოლიმპიადებზე ხუთი ოქროს მედალი მოიპოვა ლეგენდარულმა ამერიკელმა მოცურავე მაიკლ ფელსმა და ჯამში, 23 (!) ოლიმპიურ ოქროს მოუყარა თავი. „ბალტიმორელ ტყვიას“ (ფელსის ერთ-ერთი მეტსახელია. — ავტ.) ხუთ ოლიმპიურ თამაშებში სულ 28 მედალი მოუპოვებია, რაც ყველა დროის საუკეთესო შედეგია სპორტის ყველა სახეობაში.

პორტუგალია ევროპისთვის

სენსაციებით დაზუნდული გამოდგა საფრანგეთში გამართული ევროპის საფეხბურთო ჩემპიონატი: კონტინენტის ჩემპიონი პირველად გახდა პორტუგალიის ნაკრები, ყველა სათავეს მოულოდნელად ჯგუფიდან გავიდა ისლანდია, რომელმაც მერვედფინალში ინგლისს აჯობა, მეოთხედფინალში კი მასპინძელ ფრანგებთან 2:5 წააგო. ტურნირის კიდევ ერთმა სიურპრიზმა — უელსის ნაკრებმა კი სულაც ნახევარფინალამდე მიაღწია.

ჩაფერფლილი ალი

3 ივნისს 74 წლის ასაკში გარდაიცვალა ისტორიაში ერთ-ერთი უდიდესი მოკრივე, ლეგენდარული მუჰამედ ალი — ოლიმპიური და მსოფლიოს მრავალგზის ჩემპიონი ნახევრად მძიმე და მძიმე წონაში. ოცდაათ წელიწადზე მეტია, ალი პარკინსონის დაავადებით იტანჯებოდა, 2016 წლის ივნისის დასაწყისში კი, სკოტსდეილის კლინიკაში მოხვდა სასუნთქი გზების უკმარისობის დიაგნოზით და იქვე გარდაიცვალა.

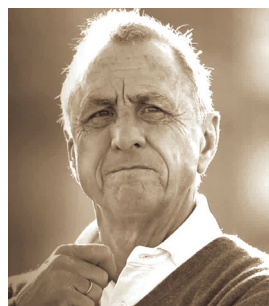
პირველად... 111-წლიან ისტორიაში!

რაგბი ლოგიკური თამაშია, სადაც სენსაცია იშვიათად ხდება. თუმცა ნოემბრის ტესტების დროს მაინც გავხდით მოულოდნელი შედეგის მონაწილე: ჩიკაგოში გამართულ ტესტმატჩში, ირლანდიის ნაკრებმა უკანასკნელი 111 წლის განმავლობაში პირველად მოუგო პლანეტის უძლიერეს გუნდს — ახალი ზელანდიის ნაკრებს. ირლანდიელმა „სამყურებმა“ 40:29 იმარჯვეს და „ოლ ბლექსის“ 18-მატჩიანი წაუგებელი სერია შეწყვიტეს.

გაფრენილი ჰოლანდიელი

მუჰამედ ალისთან ერთად, მსოფლიო სპორტმა კიდევ ერთი ლეგენდა დაკარგა — იოჰან კრუიფი. 2016 წლის 24 მარტამდე „მფრინავი ჰოლანდიელი“ ერქვა, ამიერიდან კი ქვესათაურად გამოტანილი ფრაზა უფრო შეეფერება. „სამოთხეს ახალი ფლეიმიქერი ჰყავს“, — დაწერა „სანმა“. სამოთხის მატებისა რა გითხრათ და, ფეხბურთს კი ნამდვილად დააკლდება „ოქროს ბურთის“ სამგზის მფლობელი, ლეგენდარული იოჰან კრუიფი, რომელმაც კარიერის განმავლობაში ნათამაშებ 752 მატჩში 425 გოლი გაიტანა!

მარეის წელი

საუცხოო წელი გამოდგა ბრიტანეთის პირველი ჩოგნის, ენდი მარეისთვის. რიოს ოლიმპიადასა და „უიმბლდონზე“ გამარჯვების გარდა, ბრიტანელმა ითამაშა საფრანგეთისა და ავსტრალიის ღია პირველობების ფინალში, ნოემბერში კი კარიერაში პირველად მოიპოვა პლანეტის პირველი ჩოგნის სტატუსი. პირველობა შემთხვევითი რომ არ ყოფილა, მარეიმ წლის შემჯავებულ ტურნირზეც დაამტკიცა — ფინალში უშუალო კონკურენტ ნოვაკ ჯოკოვიჩს აჯობა და რეიტინგლიდერობა შეინარჩუნა.

ისტორიული ლებრონი

„კლივლენდ კავალიერსი“ პირველად გახდა ეროვნული საკალაბურთო ასოციაციის ჩემპიონი, თანაც ამ გამარჯვებით რეკორდიც დაამყარა: NBA-ს ისტორიაში პირველი გუნდია, ვინც ფინალურ სერიაში 1:3 ჩამორჩენის შემდეგ ზედიზედ სამი მატჩის მოგება და ჩემპიონობა მოახერხა! კლივლენდელთა წარმატებაში მთავარი როლი ლებრონ ჯეიმზს ეკუთვნის — წინა მატჩების მსგავსად, „მეფემ“ ფინალური სერიის მეშვიდე შეხვედრაშიც მეფურად ითამაშა და სამმაგი დუბლი შეასრულა — 27 ქულა, 11 პასი, 11 მოხსნა, 3 ბლოკი, 2 ჩაჭრა! გარდა ამისა, სერიის 7 თამაშის განმავლობაში ორივე გუნდიდან ყველაზე მეტი ქულა, მოხსნა, პასი, ჩაჭრა და დაფარება მოაგროვა, რაც ასევე უნიკალური შედეგია!

გვერდი მოამზადა რატი შელეგამ

მასშავლი

პროფესიონალი გიტარისტი და მომღერალი სახელმწიფო საესტრადო სასწავლებლის ყოფილი პედაგოგი შევასწავლი გიტარაზე და ფანდურზე დაკრას და სიმღერას ხმის დამუშავებით (მათ შორის, დაბალი სიხშირით მონაცემების მსურველებსაც – რეალური შედეგით), კარგი მონაცემების შემთხვევაში საინტერესო პერსპექტივით – სცენასთან დაკავშირებით. მიმდინარეობს შევსება, ასაკი შეუზღუდავია. ტელ: 599 72-00-42; 558 35-39-60; 279-07-72

ავტობიზნის ტარებას ა/მ „შოლდო“. ტელ: 597 61-09-06

მეურნალობა

მკერდის გაზრდა-გამკვერთება-ფორმირება ქირურგიული ჩარევის გარეშე, დარღვეული აუტის გასწორება, ჩინური წერტილოვანი მასაჟით და ბოთლოვანი ემპურნალობა ანთებით პროცესებს, უმჯობესდება სიმკვრივე, მკვეთრობა, იმუნდობა ორგანიზმში, ვადებინებ სიგარეტს, იკურნება რადიკულიტი, სამწვერა და საჯდომი ნერვი, ხერხემლის დეფორმაცია, მარილების დაგროვება, გახლდება, ნევროზები, უნებლო შარდვა, იმუნდობა თირკმელები, სწორდება სახის ნაკვები, აქვია ბოთლოვანი მკურნალობის კურსები. მის: უზნაძის ქუჩა 78 კაბინეტი 310 (მდებარეობს წინასწარ ჩაწერით). ტელ: 577458755, 2729934 ლაქია (სადავოს)

კუჭ-ნაწლავის ნებისმიერი პრობლემის მკურნალობა: ქრონიკული და მწვავე გასტრიტი, მშრალი და სველი კოლიტი, ენტერიტი, დისბაქტერიოზი, დიარეა, ბუასილი. ასევე სახეზე გამოხატული + ასაკობრივი და პათოლოგიური, ნაღვლისა და ღვიძლის ქრონიკული დაავადებების მკურნალობა, ქრება უსამოვნო გემო. მკურნალობა ტარდება მცენარეული პრეპარატებით – ყველა საჭირო გამოკვლევით, შედეგი 100%-იანი. მის: აღმაშენებლის 154 „მწვანე ოფისი“ (10-18სთ-მდე). ტელ: 218-46-08, 558 15-63-33 ექიმი ქანი ნახა

ძვლის პრობლემების – ოსტეოქონდროზის, ოსტეოპოროზის, ოსტეოართროზის, კოქსართროზის, რევმატოიდი ართროზის, პოდაგროზი ართროზის, დისკოზოიდი ოსტეოპოროზის მკურნალობა. დაზიანებული ხრტილისა და ძვლის შეცვლილი სტრუქტურის აღდგენა, ტკივილის სინდრომის მოხსნა, მკურნალობა ტარდება ნაოპერაციებ სახსარზე. უნიკალური მცენარეული პრეპარატებით 100%-იანი გარანტია უკუჩვენების გარეშე. მის: აღმაშენებლის 154 „მწვანე ოფისი“ (10-18სთ-მდე). ტელ: 599 96-44-94; 218-46-08 ექიმი ქანი სალომე

სიმაღლეში სწრაფად და ეფექტურად ზრდა, თვეში 3-5სმ-ის მომატება 25 წლამდე, ძვლის მკვებავი მინერალების და ვიტამინების ნაკლებობით + ვარჯიშები, უნებლო შარდვის (ენერჯის) მკურნალობა ბავშვებშიც და მოზრდილებშიც, ასევე გახლდება თვეში 7-20კგ-მდე უნებლად, მძიმეული შედეგის შენარჩუნება, ცხიბების აქტიური წვა, მადის რეგულირება, მკურნალობა მცენარეული საშუალებით უკუჩვენების გარეშე 100%-ის გარანტია. მის: აღმაშენებლის 154 „მწვანე ოფისი“ (10-18სთ-მდე). ტელ: 218-46-08, 599 96-44-94. ექიმი ქანი სალომე

სამკურნალო დიაგნოსტიკური ცენტრი „ეკლ-პი“ გთავაზობთ მკურნალობას, მამაკაცებისთვის: პოტენციის დაქვეითება, პროსტატიტი, ადენომა, შარდის პრობლემები (ხშირი შარდვა, შარდის შეკავება-შეუკავებლობა, წვა, ტკივილი, ქავილი), უნებლო შარდვის (ენერჯის) მკურნალობა ბავშვებში და მოზრდილებში, ვენერიული დაავადებები, მიკრობული და ვირუსული დაინფიცირება, ორგანიზმის გაწმენდა უჯრედულ დონეზე, რეპროდუქციული ფუნქციების აღდგენა-შენარჩუნება-მკურნალობა მცენარეული პრეპარატებით, უკუჩვენების გარეშე 100%-იანი შედეგებით. მის: აღმაშენებლის 154 „მწვანე ოფისი“ (10-18სთ-მდე). ტელ: 595 29-32-99, 218-14-90 (ოფისი), 555 60-67-29 ექიმი დეკა

გახლდება-გასუქება აკრძალვის გარეშე 5-15კგ თვეში, მადის დარეგულირება, ცხიბების აქტიური წვა ნივთიერების ცვლის მოწესრიგება, მირებული წონის სტაბილურად შენარჩუნება, ასევე სიმაღლეში ზრდა სწრაფად და ეფექტურად 5-დან 25 წლამდე, 3-5სმ-ის მომატება

კურსით, ძვლის მკვებავი მინერალების და ვიტამინების კომპლექტით + ვარჯიშები, ეფექტურია გენეტიკური სიღატაკის დროსაც. უკუჩვენების გარეშე, 100%-იანი შედეგებით. მის: აღმაშენებლის 154 „მწვანე ოფისი“ (10-18სთ-მდე). ტელ: 593 44-58-65, 599 96-44-94 (სადავოს) ექიმი დეკა

სამკურნალო დიაგნოსტიკური ცენტრი „ეკლ-პი“ გთავაზობთ მკურნალობას, ალკოჰოლიზმისა და ნარკომანიისგან გათავისუფლებას, დამოკიდებულების სწრაფი მოხსნა, ღვიძლის უჯრედული ფუნქციის აღდგენა-შენარჩუნება, ნერვული სისტემის მოწესრიგება (უძილობა, შიშები, აგრესია, დეპრესია, ავიატორული აზრები). კუჭ-ნაწლავის ნებისმიერი პრობლემის მოწესრიგება (გასტრიტი, კოლიტი, მეტეორიზმი, შეტეილობა, დისბაქტერიოზი, შეკრულობა, ბუასილი). სისხლის გაწმენდა უჯრედულ დონეზე, იმუნიტეტის გაძლიერება, მცენარეული პრეპარატებით, უკუჩვენების გარეშე, შედეგი გარანტირებულია 100%-ით. მის: აღმაშენებლის 154 „მწვანე ოფისი“ (10-18სთ-მდე). ტელ: 218-48-99, 599 25-44-14, 790 25-44-14 ექიმი ქანი მზია

„ალკოჰოლიზმი“ და თამბაქოს მწვეწკლავისგან განთავისუფლება ფიზიოთერაპიული კომპანია „კარაბაინისგან“ უნიკალური მცენარეული, გარანტირებული უსაფრთხო საშუალებებით. ალკოჰოლიზმის სამკურნალო პროდუქტია შეგიძლიათ შეურიოთ საკვებში (ფარულადაც), აგრეთვე გთავაზობთ „პანმედიის“, „ზაიოს“ დამოკიდებულების მოხსნას. ანტი თამბაქო სისხლის დამოკიდებულებას, წმენდს ფილტვებს. ტელ: 555 45-13-45, 599 45-88-66, 320-80-68

ტუბერკულოზი, თავის ტვინის სისხლძარღვების სკლეროზი, პიპერტინია, ნერვული აღზნებულობა, პანკრეატიტი, ნაღვლების ტუბერკულოზი, ვენების ვარიკოზი, რევმატიზმი, პოდაგრა, ტროფიკული წყლული, შეუზოცებული ჭრილობები, ეგზემა, სტრუპტოდერმი, სოკოვანი დაავადება, ფსორიაზი. მკურნალობა ხდება მცენარეული და ფიტოტერაპიის ძირითადი პროდუქტებით. ტელ: 230-86-08, 599 45-88-66, 555 45-13-45

სახალეო!!! ახალი ციფრული სატელეფონო ანტენა „კომბი“, იღებს ქართულ, რუსულ, ევროპულ არხებს, ასევე მსოფლიოს ნებისმიერ არხს, აჩვენებს ყველგან, არავითარი გადასახადი. თ + სრული პაკეტის ჩართვა, ასევე შეძენილი კომპლექტის დამონტაჟება და დაპროგრამება. ტელ: 557 67-40-50, 593 91-48-22

ჩვენი წინაპრები ხერხემალზე ოპერაციას არ აკეთებდნენ. თუ გაწუხებთ რადიკულიტი, ნერვის ანთება, ოსტეოქონდროზი, ართროზები, ართროზები, პოდაგრები, ოსტეოპოროზი, მარილები, ხერხემლის თიაქარი, პროტრუზია, პროლაგია, დისკოპათია და განკურნების იმედი გადგეწურათ მაიათხეთი ნუგზარ თაბუნიშვილს. გადგაგრჩეთ ოპერაციას. მის: ქ. ბათუმი ნიკა თაბუნიშვილი 568031103 მეზღაურების კლინიკა) და ქ. თბილისი ვაკე წყნეთის ქ. კორპ 3, მე-2-სად, I-სართული.. ტელ: 599221166

მამაკაცების გაჯანსაღების ცენტრი: სქესობრივი უძლეურობა, პროსტატიტი, ადენომა, შარდის ყველანაირი პრობლემა,ვირუსებისგან და მიკრობებისგან გაწმენდა. ალკოჰოლიზმისა და ნარკომანიისგან სამუდამოდ სწრაფად განთავისუფლება, დამოკიდებულების მოხსნა, ნევროზების, დეპრესიის, უძილობის, შიშების, ავიატების, აგრესიულობის, ტვინში სისლმომარაგების მოშლის მკურნალობა. ღვიძლის გაწმენდა, ფუნქციის აღდგენა, კუჭ-ნაწლავის გაჯანსაღება. (საჭირო გამოკვლევები უახლესი აპარატურით, ანონიმურობის დაცვით). მის: წყნეთის 142 I-სართ. კაბინეტი №6. ტელ: 599905478, 322340238 ქანი ქეთევანი

მხოლოდ აქ! თამარ მეფის 27-ში, პლანტა – ჩიფი (კანადა-კოსტოზურიც), პლანტა-გლანდა – ჩირქოვანი გლანდები, ხერხემა, გრძივი პროფილაქტიკა; პლანტა+ – მას-ტოპათია (კანადა), პოლიკისტოზი, ფიბრომა, უნაყოფოება; პლანტა-7 – წყლული, ჰეპატიტი, პროსტატიტი, ადენომა. ხეობი აღნიშნულ სერტიფიცირებულ სიროფებს გააჩნიათ ანტი-სიმსივნური თვისებები. ტელ: 558595982

კუჭ-ნაწლავის დაავადებების მკურნალობა: ქრონიკული და მწვავე გასტრიტი, სველი და მშრალი კოლიტი, ენტერიტი, დისბაქტერიოზი, დიარეა, კრონი, ბუასილი, მწვავე ყაზბობა, გამონაყარი სახეს და ტანზე, ასაკობრივი და პარაზიტული, ნაღვლისა და ღვიძლის გაწმენდა ტოქსინებისგან უჯრედულ დონეზე. პირიდან უსამოვნო სუნის გაქრობა. მკურნალობა უნიკალური მცენარეული საშუალებებით, ყველა საჭირო გამოკვლევებით. შედეგები საუკეთესო. მის: წყნეთის 142 I-სართ. კაბინეტი №6. ტელ: 599905478, 322475883 ქანი მარიამი გახლდება 5-დან 18 კგმდე თვეში, გასუქება 2-დან 5კგმდე თვეში. მარტოვად და უსაფრთხოდ, დიეტების, რეგულაციისა და აკრძალვების გარეშე. რეგულირდება მადი, ქრება უსამოვნო სუნი პირიდან, წესრიგდება ნივთიერებათა ცვლა და კუჭნაწლავი. ხდება ორგანიზმის გაწმენდა შლაკებისგან და ქოლესტერინისგან. ძლიერდება იმუნიტეტი, ღვებით სასურველ წონაზე და სტაბილურად ინარჩუნებთ. სიმაღლეში ზრდა ინდივიდუალურად შედეგადი მეთოდით, ძვლის კვებავი ვიტამინებით და ვარჯიშებით, 2-5სმ-მდე 25წლამდე. მის: წყნეთის 142 I-სართ. კაბინეტი №6. ტელ: 577293741, 322340238 მარიამი

ქართული ფლორის მცენარეებითა და ფიტოკრის (აბიოთერაპიის) პროდუქტებით უპირატესოდ გემურნალობ ჩიფს, კისტას, ფიბრომას, მიომას, მასტოპათიას, ბუასილს, ნაღვლის ბუშტისა და თირკმლის კენჭოვან დაავადებას, ასევე ნევროზს, ეპილეფსიას, ენერჯის, დიაბეტს, სიმსუქნეს, ჰეპატიტს, კოლიტს, დისბაქტერიოზს, ასევე ტარდება სიმსივნით დაავადებულთა ეფექტური, უკუჩვეული მკურნალობა, მეტასტაზირების პროცესის შეჩერების მიზნით. ექიმი ანასტასია (ტასი) გლიზბარაშვილი. ტელ: 599742369, 790707802, 790707803

ალკოჰოლიზმისა და ნარკომანიისგან სწრაფად განთავისუფლება, ნევროზების, დეპრესიის, უძილობის, შიშების, ავიატების, აგრესიულობის, ტვინში სისხლის მიმოქცევის მოშლის, მეხსიერების დაზიანება-დაქვეითების მკურნალობა. პოტენციის და იმუნიტეტის გაძლიერება. ღვიძლის გაწმენდა, კუჭ-ნაწლავის გაჯანსაღება. შარდვის პრობლემები, ენერჯი. მკურნალობა მცენარეული საშუალებებით. (ფარულადაც) გამოკვლევები უახლესი აპარატურით, 100%-იანი შედეგით, მის: წყნეთის 142 I-სართ. კაბინეტი №6. ტელ: 599913765, 322475883, 571720311 ქანი ქეთევანი

გასახლდით ყავა!!! მაღალხარისხიანი ნაღველიანი ყავის 3-კომპონენტური კუპაჟი, მოქმედებს ორმაგი ანტილიპიდური ეფექტით (სახალეო)!!! 1. შენელებული ნივთიერებათა ცვლის დაჩქარება, 2. ცხიბების წვა. 750 მლ-იან ქალაში – 1 თვის საკმარი – 18 ლარი. მის: თამარ მეფის 27 (რ. სადგურთან). ტელ: 577 52-88-41; 558 59-59-82

ძვალ-სახსართა პრობლემების: კოქსართროზის, ოსტეოქონდროზის, ოსტეოპოროზის, ოსტეოართროზის, რევმატოიდული ართროზის, პოდაგროზი ართროზის, პოლიარტროზის მკურნალობა, დაზიანებული ხრტილისა და გაცვეთილი ძვლის სტრუქტურის აღდგენა, სითხის დაბალანსება სახსარში, ტკივილების მოხსნა, ნერვული სისტემისა და ძვლის მოწესრიგება, მკურნალობა საოპერაციო და ნაოპერაციო სახსრებზე ძვლის მკვებავი მინერალებით, მცენარეული პრეპარატებით, წონის დარეგულირება, შლაკებისგან და ქოლესტერინისგან გაწმენდა. მის: წყნეთის 142 I-სართ. კაბინეტი №6. ტელ: 599913765, 322475883 ქანი ქეთევანი

მკურნალობა კარგი შედეგებით: ჩირქოვანი პროცესების, წითელი ქარის რეციდივს; განგრეზოვული პროცესის (ფეხებზე) მაქსიმალური შექცეობა. ტელ: 597 73-98-07

სწორი აღნაგობა. სიმაღლეში ზრდა სწრაფად და ეფექტურად კურსით 3-5სმ მომატებით 2-დან 25წლამდე ძვლისა და ხრტილოვანი ქოხილის მკვებავი მინერალებისა და ვიტამინების ნაკლებობა+ვარჯისებით, ზრდის ზონების გააქტიურებით, ეფექტურია გენეტიკური სიღატაკის დროსაც. დანიშნულება-ინდივიდუალ-

ურია მკურნალობა შესაძლებელია სასურველ შედეგამდე. ასევე გახლდება, გასუქება უსაფრთხოდ, ცხიბების წვა, მადის დარეგულირება, კუჭ-ნაწლავის მოწესრიგებით. მის: მ დიდუბე“ სამთო ქიმა I-სართ. კაბინეტი №6. ტელ: 599905478, 577293741, 322340238 ქანი ქეთევანი

დაქვეითებული გაქვს სმენა? გაინტერესებს, როგორია თანამედროვე ციფრული სმენის აპარატები/ ტექნოლოგიები? სმენის ცენტრში ამერიკელი ექსპერტებისგან სერტიფიცირებული სპეციალისტები აქციის ფარგლებში მოგვსახეობიან უფასოდ და სასიხარულო მოგვარებთ აპარატებს. P.S. აპარატები არ გაიცემა უფასოდ! ჩაეწერეთ წინასწარ. ტელ: 598 25-81-56 ან 599 99-71-05

იმიღება

160 კგმ კომპერციული ფართი თელავში, პრესტიჟულ ადგილზე, გუბერნიასთან ახლოს-კრეკლეს ქუჩაზე-ტელ: 595644474

კომპერციული ფართი ცენტრალურ ქუჩაზე, ქ. ფოთში, ბაზარიდან ახლოს ფარნავაზ მეფის ქუჩაზე-ტელ: 595644474

სმენის აპარატები (სმენადაქვეითებულთათვის) დიდი არჩევანი, I-წლიანი გარანტიით, სრული კომპლექტით, 6 ცალი ჩასართით, 24 ცალი ელემენტი. ასევე იყიდება აპარატების კომფორტული მოხმარებისათვის სხვადასხვა აქსესუარები. ძირითადი აპარატები ფირმა rionet (იაპონური წარმოების) და ფირმა siemens (გერმანული). ადგილზე მუშაობა, მოვება და კონსულტაცია უფასო. ასევე წარმოებს სარემონტო სერვისი. ტელ: 272-95-11; 597 99-15-19

2-ოთხიანი ყალბაშვილის პროექტის ბინა, 10(16), ჩოლოყაშვილის ქუჩის დასაწყისში, ხელით მოედანზე, ძველი რემონტით, ჩამუშავებული კარაფებით, 2 რკინის კარი, მეტალოპლასტმასის კარ-ფანჯრით, 2 ლიფტით. საერთო ფართი 72 კვმ. მზიანი მხარე. ფასი: 42000\$. ტელ: 597049789

რბილი და მასიური ავეჯი ჰოლანდიდან (ახალი და მორადი), საძინებლები, სამეულები (ნაჭრის და ტყავის), მაგიდები, სკამები, ორთოპედული ლეიბები, კარაფები, მოწვეული ავეჯი, დეკორატიული აქსესუარები, ჭალები. მის: ვაზისუბნის დასახლება, X კორპ. ტელ: 2 18-35-31; 568-83-48-52

მირაპლზა

2-ოთხიანი ახალგაქმონებული ბინა, 70კვმ, 5(5), დიდუბეში, ბათუმის ქუჩაზე, მუშტაღის ბაღთან, გათბობით, ავეჯით და ტექნიკით. ფასი 380\$. ტელ: 599-53-96-89 მარინა

1-ოთხიანი ჩეხური პროექტის სუფთა ბინა 9(9), 3/4-იანი, რკინის კარი, გაზის კალონკით, ვარკეილის IVმრ-ში. ლიფტი მუშაობს. ფასი 300 ლარი. ტელ: 595-90-99-48

შეშობი

გრძელ თმას უმაღლეს ფასად. ტელ: 595 58-30-50

სასწრაფოდ! შევიძენ 40სმ-ზე გრძელ თმას, ჩამბარებლები დასაწყებლებთან ტელ: 595 58-30-50, 592 13-01-80

მაღაზია შეიძენს საოჯახო ნივთებს: ავეჯს, ჭურჭელს, წიგნებს, ხალიჩებს, ჭალებს და სხვა ნივთებს ნაღდი ანგარიშსწორებით. ტელ: 595 10-00-03

სხვადასხვა

„მათ ვისაც შეიძლება ეხებოდეს“ 1998 წლის 1 ივლისს გარდაიცვალა ნადეჟდა ზოვანოვა (დაბადებული 1931 წლის 20 აგვისტოს, რეგისტრირებული მისამართზე: ქ. რუსთავი, I მიკრორაიონი, №16, ბინა 111). მის დანაშაულებზე, როგორც უმკვიდრო ქონებაზე, სახელმწიფოს სასარგებლოდ სამკვიდრო ქონების გაცემის შესახებ ნოტარიუსს განცხადებით მიმართა სსიპ სახელმწიფო ქონების მართვის სააგენტომ. აღნიშნულ უძრავ ქონებაზე პრეტენზიის ქონის შემთხვევაში, გთხოვთ მაიათხეთი ნოტარიუსს მაია მეტრეველს. სანოტარო ბიუროს მისამართი: ქალაქი რუსთავი, შარტავის გამზარი 5-100.

შპს „ელვა მარკეტი“ აცხადებს ვაკანსიას ქ. თბილისში ჯიხუბრი გაყიდვების პოზიციაზე

ძირითადი მოთხოვნები:

- გაყიდვების მიმართულებით მუშაობის გამოცდილება;
- კომპიუტერის სამომხმარებლო დონეზე ცოდნა.

ასაკი შეზღუდული არ არის.

ანაზღაურება: ფიქსირებული ხელფასი 350-დან 500 ლარამდე + ბონუსი.

დაინტერესებული პირები დაგვიკავშირდით ნომერზე:

591949186

გამომცემლობა „პალიტრა L“ მუშაობს სასკოლო სახელმძღვანელოებზე და ინვესტორთა ავტორთა ჯგუფებს

ახალი სასკოლო სახელმძღვანელოების შემუშავების პროცესში ჩასართავად გამოცემლობა „პალიტრა L“ იწვევს დაინტერესებულ ჯგუფებს. თუ დაწყებული გაქვთ 1-6 კლასის სახელმძღვანელოებზე მუშაობა, მაგრამ არ იცით, როგორ და სად მოახერხოთ მათი რედაქტირება, ილუსტრირება და აწყობა, „პალიტრა L“ მზად არის ხელი შეუწყოს ახალი სახელმძღვანელოების შექმნას. თუ ჩამოყალიბებული გყავთ გუნდი, შემუშავებული გაქვთ სტრუქტურა, გაქვთ გამოცდილება და ხედვა, როგორი უნდა იყოს მომავალი სასკოლო სახელმძღვანელოები, დაგვიკავშირდით და ერთად შევიტანოთ ცვლილებები სასკოლო ცხოვრებაში.

დეტალური ინფორმაციისთვის დარეკეთ ნომერზე: 599 12 10 55

პავლე, სანდრო და ნატო ქიქელაძეები სა-
მხმარის უცხადებენ შიდა, გოგი და მოთიკო
ტაბატაძეებს შვილის და მისი **განო ტაბატა-**
ძის უდროოდ გარდაცვალების გამო.

მერაბ გრიგოლიას მონატრება

გადის წლები, გაუნელე-
ბელი ტკივილი გულის
მწველია. მტკივნეული
ყოფილა ნაცნობის-
ვის ქვეყნის ერთ-ერთი
ღირსეული შვილის მერ-
აბ თამაზის ძე გრიგო-
ლიას გარდაცვალება. გას-
ვენების დღე და უკანასკნელ გზაზე მისი გა-
ცემა ერთი აუწყრელი, სულისშემძვრელი და
მტკივნეული იყო. როგორ ჭირდებოდა მისი სი-
ცოცხლე საზოგადოებას, მის გარშემო მყოფ
ადამიანებს, მშობლებს, ძმას, ბებიას, ნათესავებს,
სამეგობროს თუ სამეზობლოს, პატიოსანი და
მოყვასის დამფასებელი მშობლების თამაზის და
მზევინარის შვილი სიცოცხლეს ღირსეულად
ატარებდა დამწუხრებული ძმა ცეხარი. კეთი-
ლის მოსაგონარ მერაბის ოჯახში სიცოცხლეს
ალამაზებენ და მწუხარებას აწვდენ პატარა
საყვარელი ძმისშვილები ნანა, ანა და ძვირფა-
ნი ბიძის სენია, ოჯახის მომავალი პატარა
მერაბი. ამ სახელის მინიჭებით უკვლავ იქნე-
ბა მისი თანამედროვეებში ღირსეული ადამი-
ანის ხსოვნა. ვესურვებთ წინსვლას, წარმატე-
ბას მისი შთამომავლობას.
ღმერთმა სასუფეველი დაუმკვიდროს მერაბ
გრიგოლიას უკვლავ ხსოვნას.

მალხაზ გრიგოლია

როინ მიგინეშვილის სსოვნა

სამი წელი სრულდე-
ბა 20 დეკემბერს, რაც
ჩვენთან არ ხარ, ჩვენი
საყვარელი ადამიანი. ეს
დრო დიდია ჩვენთან არ
ყოფნისთვის, მაგრამ მც-
ირე ტკივილის და მონა-
ტრების დასაძლევად. ძნელია მოვიძიოთ სი-
ტყეები ამ გრძნობის გამოსახატად, რასაც
შენი ოჯახი და ახლობლები განვიცდიდით შენი
ჩვენთან არყოფნით. გვინდა შევეცუოთ ყოვე-
ლივეს, მაგრამ არა, ეს უბრალოდ შეუძლებე-
ლი მდგომარეობაა. დღესაც ყველაზე გეტყბო-
ბა, გაკავშირებთ ნივთებთან, მოგონებებთან, სხ-
ვადასწავა ისტორიებთან. დრო გადის, მაგრამ
ერთი ნამდვილად ცხადია, ის სრულყოფილე-
ბა, რაც ჩვენ, ყველას ერთად ყოფნას ახლდა,
არასოდეს იქნება.

ცხოვრება გრძელდება, გაგრძელდება ყოვე-
ლი შენი საქმე, რათა იმ ქვეყნად იამყო შენი
დანატოვარით. დღესაც გაფასებენ როგორც
ცოცხალს, ამისთვის მართალი ცხოვრება იყო
საჭირო, შენ ეს შეძელი.
14 იანვარი ხომ შენი დაბადების დღეა. გი-
ლოცავთ... ეს დღე სიხარულიცაა და ტკი-
ვილიანაც. ღმერთმა ნათელში აყვავოს შენი
სული. მაღლიდა უფალს, რომ ასეთი გვყავ-
დი. ყოველმა დანთუხლმა სანთელმა გაგინა-
თოს ცათა სასუფეველი.

შენი ოჯახი

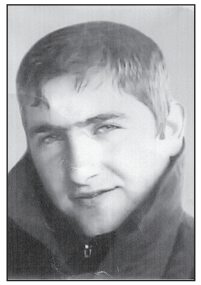

მანანა ჩხარტიშვილი- ლომაძის მონატრება

საყვარელი მანანა, ნეტავ
როგორ ენატრები შენს
ოჯახს, ჩემს ოჯახს, მიუ-
ღბანს, პირადად მე. რამ-
დენი სიკეთე და სიყვარუ-
ლი გითესია. გაჭირვების
ტალღებსი იყავი, მანჩო.
უზომოდ შეგყვარებული იყავი სიცოცხლეზე. რა
არ გაგიკეთა შენმა ოჯახმა, მაგრამ ვერ და-
მარცხეს უბედური სენი.

15 დეკემბერი შენი დაბადების დღეა. შარ-
მან სახლში მოგლოცე. წელს სასაფლაოზე
გავალთ. დარჩი მონატრებად და ტკილ მო-
გონებად.

შენი მეგობარი ნანული გაბელაძე-გუნიაძე

მიხო ლაშაბიძის ცრემლიანი მოგონება

ძნელი ყოფილა სიტყვებს
მოუყარო თავი და წერო
ადამიანზე, რომლის გვერ-
დითაც ლამაზი იყო სი-
ცოცხლე და უკურნებელ-
მა სენმა არ დაცალა 19
წლის მიხოს ეცოცხლა
ჩვენს გვერდით.

მიხო იყო ადამიანი, რომლის დაკარგვით გა-
ჩენილი სიცარიელე ვერაფერსა რომ ვერ
ამოავსო. ძალიან ძნელი ყოფილა უბნისთვის
უშენობა, გვერტებზე, ჩვენი ლამაზი, ბუთხ-
უზა მეზობელი. 5 წელია უშენოდ ვხვდებით

შენს დაბადების დღეს, 23 დეკემბერს. სველი
და ტკივილით გისხნებთ ცისფერთვალა, ჩუმ
და მოკრძალებული ოქობითი სავე კეთილი
გულის მქონე პატარა მიხო. არ გასულა არც
ერთი დღე, რომ არ გავისხნოთ, ჩვენი ფუს-
ფუსა, სელმარჯვე ოსტატო ბიჭუნა.
გპირდებით! შენს საფლავზე მუდამ იკამაშ-
ებს სანთელი, რომელიც გაგინათებს მარადი-
ული სასუფეველისკენ მაგალ გზას.

მეზობლები

ციცინო გორგაძე- ყარანაშვილის გახსენება

ციცი, ჩვენი საყვარელი,
რვა წელი გახდა, რაც შენმა
სულმა გადაინაცვლა სამუ-
დამო სასუფეველში. რო-
გორ იბრძოდი და გვე-
როდა, რომ დაამარცხებდი
ავადმყოფობას, შენთან ერ-
თად ჩვენც ყველა ვიბრძოდით, მაგრამ სამწუ-
ხროდ ასე არ მოხდა და 17 დეკემბერს, ბარ-
ბარობას გამოგვეცალე ხელიდან. დღეა ყოვე-
ლთვის სჭირდებათ შვილებს, მაგრამ შენი
ნინო და ქეთევანი ისეთ ასაკში იყვნენ, ორ-
მაგად სჭირდებოდა. თამაზად შეგვიძლია ვთქ-
ვათ, რომ ძალიან კარგი ბავშვები არიან, რაც
შენი დამსახურებაა.

ოთხი თვის წინ ხომ შენი საყვარელი აწვრი-
ლი (ფაცო) ძაქ შენთან წამოვიდა. ღმერთმა ნა-
თელში გამოყოფილი და ილოცეთ თქვენი ოჯახ-
ისთვის და მათთვის, ვინც გიყვარდათ.

მშობლები, და, მეუღლე, შვილები

ქართული პოლიტიკური ემიგრაციის ყველაზე გამოჩენილი მოღვაწე

23 დეკემბერს დაიბადა მიხეილ (მიხაკო) წერეთელი

„მარტო ის, რომ 1878 წელს, იმერეთში, ცხრუკვეთში დაბადებული კაცი 1965 წელს
გერმანიაში, მიუნხენში გარდაიცვალა, ნათლად მეტყველებს რა ბედი ერგო მიხეილ
წერეთელს. ნახევარი ცხოვრება სამშობლოში გაატარა, მეორე ნახევარი უცხოეთ-
ში. აქაც და იქაც მეცნიერებას ემსახურებოდა. დიდი შემოქმედება დაგვიტოვა. ჩვენ
მიხეილ წერეთლის მეცნიერულ შემოქმედებაზე დღესდღეობით ზერეულ წარმოდგენა
გვაქვს. აქომამდე ყველა კარი დაკუთვლილი იყო, არ ვიცით, რას აკეთებდნენ ქართველი
სწავლულები ემიგრაციაში. ახლა ვითარება შეიცვალა. დაფანტულ სულს სამშობლო-
ში დაბრუნების უფლება მიეცათ. ყველაფერი შესწავლილი იქნება. ყოველი მოღვაწე
საქართველოს ისტორიაში იმ ადგილს დაიჭერს, რაც მათ სამართლიანად დაიმსახუ-
რეს. ამის ერთი მოწმობა ისიც არის, რომ ამჟამად მიხეილ წერეთლის „ერი და კა-
ცობრიობა“ ისევ იბეჭდება და მკითხველთა ახალი თაობა გაეცნობა მას.“

აკაკი ბაქრაძე

ქართული პოლიტიკური ემიგრაციის
ერთ-ერთი ყველაზე გამოჩენილი მოღ-
ვაწე მიხეილ (მიხაკო) წერეთელი გახლ-
დათ მსოფლიო მასშტაბის მეცნიერი ძვე-
ლი აღმოსავლეთის ისტორიის დარგში.
მიხაკო წერეთელი დაიბადა 1878 წლის
23 დეკემბერს, შორაპნის მაზრის სო-
ფელ ცხრუკვეთში. იგი იმერეთის სამე-
ფო ტახტის აზნაურის, იმერთა მეფე-
ების — ალექსანდრე V-ის და სოლომონ
I-ის კარის მოძღვრის სვიმონ წერეთლი-
სა და იმერეთის მეფის დავით II-ის პირ-
დაპირი შთამომავალი იყო. წერეთლე-
ბის ოჯახში მნიშვნელოვანი გარემო სუ-
ფევდა. მამა გიორგი წერეთელი თავისი
დროისთვის უაღრესად განათლებული
პიროვნება და ბრწყინვალე კალიგრაფი
იყო, შესანიშნავად იცოდა ქართული სა-
სულიერო და საერო მწერლობა. დედა
— მაია იაშვილი მოწინავე არისტოკრა-
ტიული ოჯახის წარმომადგენელი, ცნო-
ბილი იყო როგორც ჭკვიანი და დარ-
ბაისელი ქალი. კულტურისა და სულიერ-
ების გარემო, რომელიც ოჯახში სუ-
ფევდა, განსაკუთრებული როლი ითამაშა
მიხაკო წერეთლის პიროვნების ჩამოყალი-
ბებაში. მიხეილ წერეთელმა 1898 წელს
დაამთავრა ქუთაისის კლასიკური გიმნა-
ზია. იმავე წელს ჩაირიცხა კიევის უნი-
ვერსიტეტში, საიდანაც აქტიური პოლი-
ტიკური მოღვაწეობისათვის 1899 წელს
გარიცხეს, შემდეგ სწავლობდა სორბო-
ნის და ჟენევის უნივერსიტეტებში. 1912
წელს დაამთავრა ჰაიდელბერგის (გერმა-
ნია) უნივერსიტეტის ისტორია-ფილოლო-
გიის ფაკულტეტი ძველი აღმოსავლეთის
ისტორიის განხრით.

1900-1907 წლებში ცხოვრობდა და
მოღვაწეობდა საფრანგეთსა და შვეიცა-
რიაში. აქტიურად იყო ჩაბმული ანარ-
ქისტულ საქმიანობაში. ამასთან, ეწეოდა
ნაყოფიერ პუბლიცისტურ მოღვაწეობას.

1904 წელს იგი შეუერთდა ქართველ სო-
ციალ-დემოკრატიულ ჯგუფს გიორგი
დევანოზიშვილის ხელმძღვანელობით. ეს
ჯგუფი მოღვაწეობდა პარიზში. აქ გამო-
დიოდა მათი გაზეთები საქართველო
და La Georgie. იმავე წელს წერეთელ-
მა მონაწილეობა მიიღო რუსეთის იმპე-
რიის რევოლუციური ჯგუფების ინტერ-
პარტიულ კონფერენციაში, რომელიც პა-
რიზში გაიმართა.

1907 წელს მიხაკო წერეთელი სა-
ქართველოში დაბრუნდა. მცირე ხნის შემ-
დეგ, იმავე წლის 30 აგვისტოს, საქართვე-
ლოში უდიდესი ტრაგედია დატრიალ-
და — წინამართან ვერაფელად მოკლეს
დიდი ილია ჭავჭავაძე. გაზეთ „ისარში“
გამოქვეყნდა მიხაკო წერეთლის ცნობილი
წერილი „კაცია დამიანი?!“ სიტყვა, რო-
მელიც მან წარმოთქვა ილიას დაკრძალ-
ვაზე, იმავე წლის დამლევს გამოქვეყნდა
მემორიალურ კრებულში „ილია ჭავჭავა-
ძის სიკვდილი და დასაფლავება“.

1910 წელს თბილისში გამოიცა მიხაკო
წერეთლის მნიშვნელოვანი სოციოლო-
გიური გამოკვლევა „ერი და კაცო-
ბრიობა“, რომელიც წარმოადგენს ქარ-
თულ ენაზე გამოცემულ პირველ სოციო-
ლოგიურ მონოგრაფიულ გამოკვლევას.
1912 წელს კი გამოაქვეყნა თავისი ცნო-
ბილი ნაშრომი „შუმერული და ქართუ-
ლი“, რომელიც მოგვიანებით ინგლისურ
და ფრანგულ ენებზე გამოიცა. 1914 წელს
მიხეილ წერეთელმა მოიპოვა ჰაიდელბერ-
გის უნივერსიტეტის დოქტორის ხარისხი
ასირიოლოგიაში.

1913-1916 წლებში დიდი ბრიტანეთი-
სა და ირლანდიის სამეფო სააზიო საზო-
გადოების შრომების რამდენიმე ნომერში
გამოქვეყნდა მ. წერეთლის ნაშრომი „შუ-
მერები და ქართველები“. არჩეული იყო
აღნიშნული საზოგადოების ნამდვილ წე-
ვრად. 1918-1919 წლებში იგი იყო სა-

„დაფანტულ სულს სამშობლოში დაბრუნების უფლება მიეცათ“

ქართველოს დემოკრატიული რესპუბლი-
კის დიპლომატიური მისიების ხელმძღვა-
ნელი გერმანიასა და სკანდინავიის ქვეყ-
ნებში. 1919-1920 წლებში მიხეილ წერე-
თელი იყო თბილისის სახელმწიფო უნი-
ვერსიტეტის პროფესორი ასირიოლოგია-
სა და ძველი აღმოსავლეთის ისტორიაში.
1921 წლის თებერვალ-მარტში ბოლ-
შევიკურმა რუსეთმა მოახდინა საქართვე-
ლოს ოკუპაცია და მიხაკო წერეთელი
იძულებული იყო სამუდამოდ დაეტოვე-
ბინა სამშობლო.

1922-1945 წლებში იგი იყო ჯერ
ბრიუსელის უნივერსიტეტის, შემდეგ კი
ბერლინის ჰუმბოლდტის სახელობის უნი-
ვერსიტეტის პროფესორი.

1920-იანი წლების პირველ ნახევარ-
ში სტამბოლის (კონსტანტინოპოლი)
ქართველ კათოლიკეთა საგანგებო არ-
სებულმა გამომცემლობამ გამოსცა მის
მიერ ნათარგმნი გილგამეშის და

მისი მონოგრაფიული გამოკვლევა „ხე-
თის ქვეყანა“.

1926 წლიდან 1940-იანი წლების და-
მლევამდე იგი იყო ქართული პატრიოტუ-
ლი პოლიტიკური ორგანიზაციის „თეთრი
გიორგის“ ერთ-ერთი ლიდერი.

1929 წელს ჰაიდელბერგის უნივერსი-
ტეტმა გერმანულ ენაზე გამოსცა წერეთ-
ლის მონოგრაფია „ახლადამოქმენილი
ქალდეური წარწერები“.

1933-1953 წლებში საერთაშორისო სა-
მეცნიერო ჟურნალის reviu d'asiriologi (გელ-
გია) ნომერებში გამოქვეყნდა მისი სტა-
ტიების სერია ურარტუს ისტორიის სა-
კითხებზე. მ. წერეთელი არჩეული იყო ამ
ჟურნალის სარედაქციო საბჭოს წევრად.

1933 წელს ბერლინში გამოიცა
სულხან-საბა ორბელიანის ცნობილი თხ-
ზულების „სიბრძნე სიცრუისა“ მიხეილ
წერეთლისეული გერმანული თარგმანი.

მეორე მსოფლიო ომის წლებში მ. წე-
რეთელი იყო გერმანიაში მოქმედი ქარ-
თული სამოკავშირეო კომიტეტის ერთ-
ერთი ხელმძღვანელი. ამ კომიტეტის ძა-
ლისხმევით გერმანიის საკონცენტრაციო
ბანაკებიდან გათავისუფლდა ასობით
ქართველი სამხედრო ტყვე. გარდა ამი-
სა, 1942 წელს იგი იყო ერთ-ერთი მოთა-
ვე ქართული პატრიოტული პოლიტიკუ-
რი ორგანიზაციის „ქართველ ტრადი-
ციონალისტთა კავშირის“ დაფუძნებისა.

1963 წელს პარიზში გამოიცა „ვეფხის-
ტყაოსნის“ მის მიერ აღდგენილი და დად-
გენილი ტექსტი, ხოლო 1975 წელს პოე-
მის წერეთლისეული გერმანული პრო-
ზაული თარგმანი.

1945 წლიდან იგი ცხოვრობდა და
მოღვაწეობდა მიუნხენში. 1945 წელს სახე-
ლოვანი მამულშიველის პირად ცხოვრე-
ბაში ტრაგედია დატრიალდა: ბრმა შე-
მსხვევამ იმსხვერპლა მისი ერთადერთი
ვაჟი — ქართული პოლიტიკური ემი-
გრაციის თვალსაჩინო მოღვაწე ოთარ
წერეთელი.

მიხეილ წერეთელი იყო ქართული ემი-
გრანტული პერიოდული პრესის აქტიუ-
რი თანამშრომელი. მისი უშუალო მო-
ნაწილეობით პარიზში დაარსდა სამეც-
ნიერო ჟურნალი „ბედი ქართლისა“, რო-
მელშიც გამოქვეყნებულია მისი არაერ-
თი საყურადღებო წერილი. გარდა ამი-
სა, მისი სტატიები ქვეყნდება ინგლი-
სურენოვანი სამეცნიერო ჟურნალის Geor-
gica (ლონდონი) ფურცლებზე.

იგი გარდაიცვალა 87 წლის ასაკში.
მოგვიანებით მისი ნეშტი მიუნხენიდან გა-
დასვენებული იქნა საფრანგეთში, ლევი-
ლის ქართველთა სასაფლაოზე.

№51(1055) საპროტესტო გამოსვლა-კრიტიკა

თემა №51(1055) — მათი ჩვევა

თქვენი აზრით, რომელია ყველაზე მათი ჩვევა (წამოთვლილთაგან)? დაუწერეთ მას 9 ქულა, მომდევნო — 8 და ა.შ. 1-ის ჩათვლით.

№	თემა №51(1055)	ქულა	პროტესტის რეიტინგი
1	სიბერის მოწვევა		დასახელები 2016 წლის ადამიანი საქართველოში
2	ტყუილი		
3	ალკოჰოლიზმი		
4	არაპატივცემულობა		☒ _____
5	ინტერნეტდამოკიდებულება		
6	ბილნისტყუარობა		
7	ფორმობა		
8	სწრაფი სიყვარულობა		
9	ლუდომანია (აზარტულ თამაშებზე დამოკიდებულება)		თქვენი სახელი, გვარი _____ ქალაქი (რაიონი) _____ ასაკი _____ ტელეფონი _____

„ქვირის პალიტრა“ მკითხველებისთვის აწყობს გამოკითხვებს სხვადასხვა საინტერესო საკითხზე, რაც საშუალებას გვაძლევს გავიგოთ საზოგადოების აზრი ამა თუ იმ მოვლენაზე, ფაქტზე... გარდა ამისა, გამოკითხვა-რეიტინგები საპროტესტო, საპროტესტო ფონით —

200 ლარი

თქვენ მიერ შედგენილი რეიტინგებით დგება ერთი საერთო საშუალო რეიტინგი, რომელიც გამოქვეყნდება მომდევნო ნომერში გამარჯვებულის ვინაობასთან ერთად. პრიზს მიიღებს ის მონაწილე, ვისი შედგენილი და გამოგზავნილი რეიტინგიც დაემთხვევა საშუალოს. საპროტესტო გამოკითხვაში შემოთავაზებული თემების თითოეული გრაფისათვის თქვენ მიერ დაწერილი ქულები ჯამდება და იყოფა მონაწილეთა რაოდენობაზე, რაც გვაძლევს ამ გრაფის საშუალო ქულას. რამდენიმე გამარჯვებულის შემთხვევაში, საპროტესტო ფონით მათ შორის განაწილდება, ხოლო თუ არც ერთი მკითხველის რეიტინგი არ დაემთხვა საშუალოს, პრიზს მიიღებს მასთან ყველაზე მიახლოებული ვარიანტის ავტორი. იმ შემთხვევაში, თუ მიახლოებული ვარიანტიც არ იქნება, თანხა ემატება შემდეგი რეიტინგის საპროტესტო ფონით.

გამოკითხვაში მონაწილეობის მიღება SMS-ის საშუალებითაც შეგიძლიათ. უნდა აკრიფოთ ქულების ისეთივე კომბინაცია, როგორც რეიტინგის ქვითარს შევსებდით. მაგალითად: 734561829, სადაც 7 — „სიბერის მოწვევის“ მიკუთვნებული ქულაა, 3 — „ტყუილისთვის“, 4 — „ალკოჰოლიზმისთვის“ და ა.შ. შემდეგ დააფიქსირეთ დამატებითი კითხვის პასუხი, სახელი, გვარი, ასაკი, ქალაქი (რაიონი) და გამოგზავნეთ ნომერზე 93945. ერთი ტელეფონიდან მხოლოდ ერთი SMS-ის გამოგზავნა შეგიძლიათ. SMS-ის ღირებულებაა 50 თეთრი. გამოგზავნის ბოლო ვადა — ხუთშაბათის, 22 დეკემბრის 20:00 სთ. №51(1055) საპროტესტო გამოკითხვა-რეიტინგის ბარათი რაიონებში განთავსებული „ქვირის პალიტრის“ საფოსტო ყუთებში მოათავსეთ ოთხშაბათის, 21 დეკემბრის 10:00 სთ-მდე, თბილისში — ხუთშაბათის, 22 დეკემბრის 13:00 სთ-მდე.

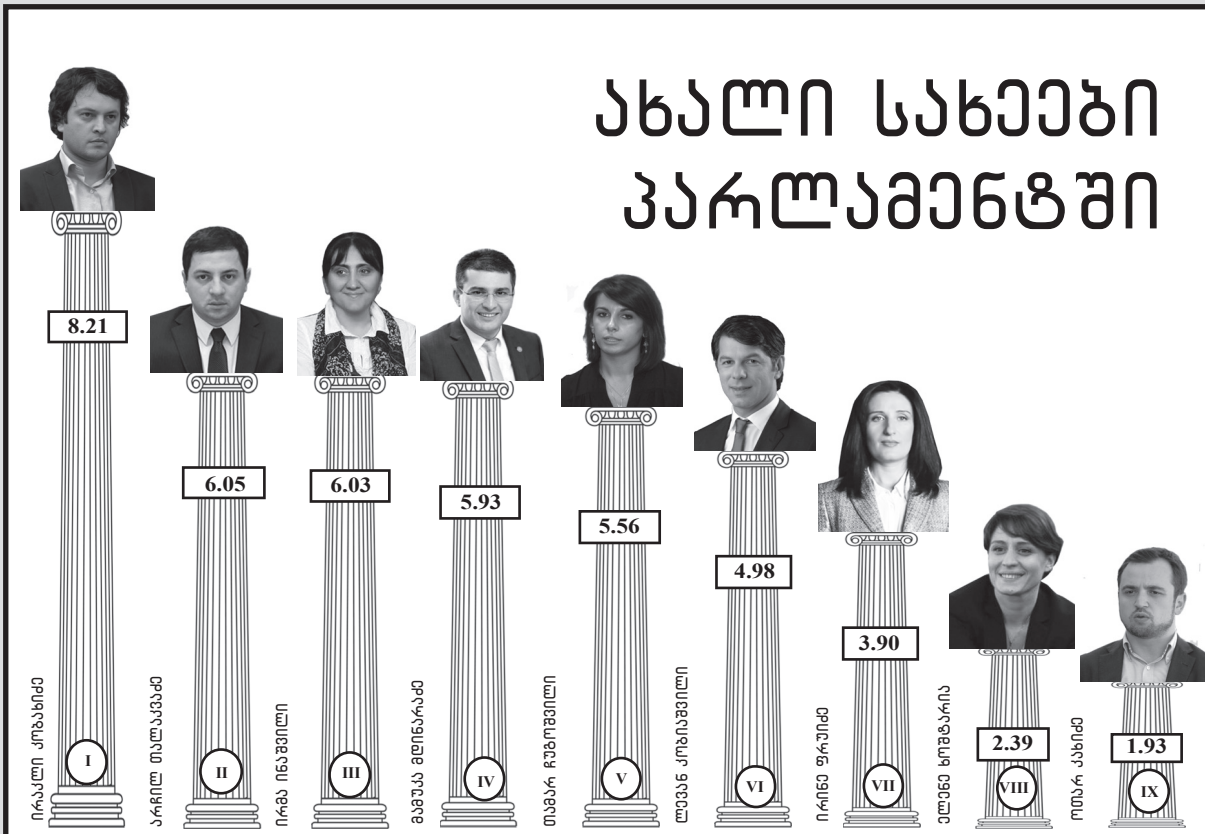
ყურადღება! იცვლება „რეიტინგში“ მოგებული თანხის გაცემის წესი. გამარჯვებულებმა თანხის მისაღებად პირადობის მოწმობასთან ერთად უნდა წარმოადგინონ საბანკო ანგარიშის ნომერი. მოგებული თანხა ჩაერიცხებათ მხოლოდ საბანკო ანგარიშზე.

© თბილისი

№50(1054) საპროტესტო გამოსვლა-კრიტიკის შედეგები

საპროტესტო გამოკითხვა-რეიტინგის თემას — „ახალი სახეები პარლამენტში“ — 441 რესპონდენტი გამოეხმაურა. 2 ბარათი არასწორად იყო შევსებული. კონკურსში 241 მამაკაცისა და 198 ქალბატონის მიერ შევსებული ბარათი (SMS) მონაწილეობდა. კითხვა ასეთი იყო: „ვინ იმსახურებს თქვენს კათილგანწყობას ყველაზე მეტად?“

ლაპარაკითი კითხვის შედეგები

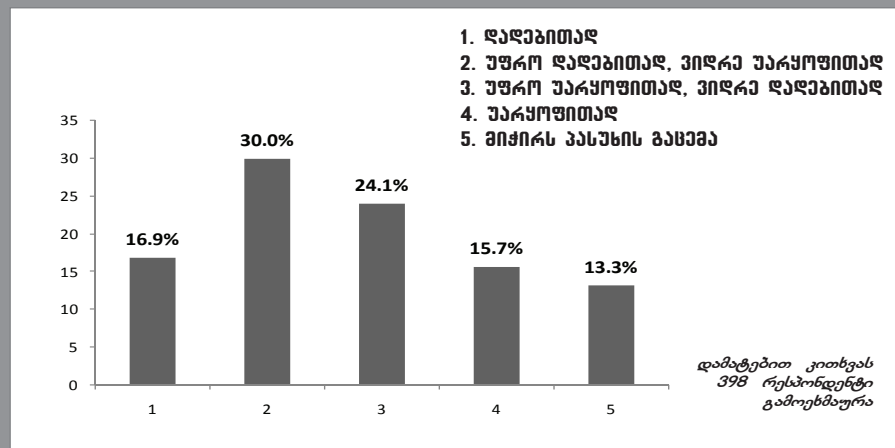

საპროტესტო ზუსტად მხოლოდ ერთი ბარათი რეიტინგი დაემთხვა.

ჩვენი გამარჯვებული თბილისელი, 67 წლის იური ჯანაშია.

გამარჯვებულს ვულოცავთ და პირადობის მოწმობისა და საბანკო ანგარიშის ნომრის წარმოსადგენად ველით რედაქციაში ოთხშაბათს, 21 დეკემბერს 17 საათზე.

როგორ აფასებთ ხელისუფლების საკადრო პოლიტიკას?

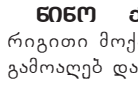

სწრაფი აზრით:

გიორგი თარაბაშვილი: — უფრო უარყოფითად, ვიდრე დადებითად.

მიზეზი ქვეყანაში არსებული ეკონომიკური მდგომარეობაა. რაც უნდა დიდი სიმატითა გამოჩნდეს ცალკეული ადამიანების მიმართ, როგორც აღმასრულებელ, ისე საკანონმდებლო ხელისუფლებაში, ეს საერთო სურათს ვერ შეცვლის. პრობლემა მართვის სისტემასა და პასუხისმგებლობის გრძნობაშია. ხელისუფლება ადეკვატურად ვერ ითვალისწინებს ხალხის განწყობას და საჭიროებებს.

ნინო ქედიძე: — უფრო უარყოფითად, ვიდრე დადებითად.

რიგითი მოქალაქეებისთვის მარტივად არის ყველაფერი — მაცივარს რომ გამოაღებ და წინასახალწლოდ ცარიელია, სულ არ გაინტერესებს, საკადრო პოლიტიკის ბრალია თუ უბრალოდ, არასწორი პოლიტიკის.

ირაკლი კაკაბაძე: — მიჭირს პასუხის გაცემა. ერთი წელი არ ვიყოფიყობდი საქართველოში. მართალია, ქვეყანაში მიმდინარე პროცესებს კი ვადევნებდი თვალს, მაგრამ, მთავრობის კადრების შეფასებისთვის მეტის ცოდნა საჭირო.

ყურადღება! „ქვირის პალიტრის“ და „სიტყვა და საქმის“ საფოსტო ყუთებზე საავტორო უფლება დაცულია კანონით ©

51 უფასო განცხადების ქმითარი

განცხადების ტექსტი

გთხოვთ, ტექსტი გარკვევით დაწეროთ: სიტყვათა მაქსიმალური რაოდენობა — 30 (მისამართის და ტელეფონის ნომრის ჩათვლით) გაურკვევლად ნაწერი განცხადება არ გამოიქვეყნდება

სიტყვა და საქმა

ყურადღება: საპროტესტო გამოკითხვა-რეიტინგის ბარათის შევსებისას, აუცილებელია, მონაწილეობა მიიღოთ „მკითხველის რეიტინგში“ („დამატებითი კითხვაში“).

თუ საპროტესტო გამოკითხვა-რეიტინგში მონაწილეობის მისაღებად რამდენიმე ბარათს ავსებთ, გთხოვთ, „მკითხველის რეიტინგში“ („დამატებითი კითხვაში“) მხოლოდ ერთხელ (ერთ ბარათში) დააფიქსიროთ თქვენი აზრი.

„ქვირის პალიტრის“ („სიტყვა და საქმის“) საფოსტო ყუთებში მითითებულ დროზე გვიან მოთავსებული ბარათები კონკურსში არ მონაწილეობს!

ყველაზე მიახლოებული ვარიანტის გამოვლენა ასე ხდება: მიახლოებულად ითვლება ის ვარიანტი, სადაც განსხვავება ბოლო ადგილებზე გასულ გრაფებშია (მაგ. თუ ადგილები აქვთ შეცვლილი 1 და 2 ქულას (IX-VIII ადგილებს), თუ ასეთი ბარათი არ აღმოჩნდება, მოგების შემდეგი პრეტენდენტია ბარათი, სადაც ადგილები აქვთ შეცვლილი 2-სა და 3 ქულას (VIII-VII ადგილებს), შემდეგ — 3-სა და 4 ქულას (VII-VI ადგილებს), 4-სა და 5-ს (VI-V ადგილებს) და ა. შ. 8-9-მდე (II-I ადგილებამდე). თუ არ არსებობს ასეთი ბარათები (სადაც განსხვავება გვერდიგვერდ მდებარე გრაფებს შორისაა), შემდეგ ხდება გადამოწმება ერთის გამოტოვებით. მაგალითად 1 და 3 (IX და VII ადგილები), 2 და 4 (VIII და VI ადგილები) და ასე შემდეგ. საგულისხმოა, რომ მიახლოებულის გამოვლენა იწყება ბოლო ადგილებიდან.

„კარაბისები სოლი იოლი ასაბანი არ არის“

იქნებ ბევრმა არ იცის, რომ ქართველ ქალებს კარატეს ერთ-ერთ ურთულეს სახეობაში (კიოკუშინკაი) ბადალი არ ჰყავთ. მაკა ქებურია ევროპის ჩემპიონის ტიტულებს არ სჯერდება და მსოფლიო ჩემპიონობისთვის იბრძვის. რა გზა გამოიარა, რამდენად საინტერესოდ ცხოვრობს და როგორ რჩება ფიზიკურად ვარჯიშის დრო პანია, ცელქი ტყუპის დედას, მამა ძმებთან გვესაუბრება.

— ბავშვობიდან მინდოდა, რომ კარატისტი გაემხდარიყავი, თუმცა კარატეს ამ სახეობაზე — კიოკუშინკაი კარატეზე (იაპონურად ნიშნავს „გზას შორეული ჭეშმარიტებისკენ“) არაფერი ვიცოდი.

— ალბათ იმ დროის პოპულარული ფილმი „ლედი კარატე“ გქონდა ნანახი...

— არ მინახავს. მინდოდა, ფიზიკურად ძლიერი ვყოფილიყავი, საჭიროებისას დამეცვა სხვაც და საკუთარი თავიც. ვიყავი ძალიან ცელქი და ამის გამო მშობლებმა კარატეში ვარჯიში დამიშალეს — თავს რამე არ ავნოსო... სკოლა ჩხორონწყუს რაიონის სოფელ კირცხში დავამთავრე, მერე ჩამოვედი თბილისში და ერთ მშვენიერ დღეს აღმოვჩნდი იქ, სადაც ყოფნა მინდოდა. ჩემი მწვრთნელი გულმოდგინედ მავარჯიშებდა კიოკუშინკაი კარატეში, მეც თავს არ ვზოგავდი. ერთ წელიწადში საქართველოს ჩემპიონი გახდი სპორტის ამ სახეობაში, ოთხ წელიწადში მოვიპოვე შავი ქაშარი, რასაც ჩემი მწვრთნელი ძალიან ძნელად გასცემს...

— კიდევ რა სპორტული მიღწევები გაქვს?

— გახვდი ხუთგზის საქართველოს ჩემპიონი, ევროპის პრიზიორი მძიმე წონაში (მეორე ადგილით), ორჯერ გახვდი ევროპის ჩემპიონი (2011 და 2013 წელს). მსოფლიო ჩემპიონობა დამრჩა და იმედი მაქვს, რომ ამ სურვილსაც შევისრულებ.

— შენს დანახვაზე მამაკაცს შიშის ჟრუანტელი ნამდვილად არ დაუფლის, თუკი არ იცის, ვინ ხარ და რა შეგიძლია...

— ეს იმიტომ, რომ სპორტის ამ სახეობას პატარა კუნთები და დიდი ძალა უნდა.

— კიოკუშინკაი კარატეს სხვა სახეობებთან რით განსხვავდება?

„მსოფლიო ჩემპიონობა დამრჩა და იმედი მაქვს, რომ ამ სურვილსაც შევისრულებ“

— ეს ქუჩის ჩხუბს ჰგავს, სადაც დაშვებულია უფრო მეტი სირთულის ფიზიკური დარტყმა, ამტანობაც მეტია საჭირო დარტყმების გასაძლებად და საპასუხო დარტყმებისთვის, თან ხელზე დამცავი არ გიკეთია...

— ერთი წელი არ გივარჯიშია...

— ოჯახი შევექმენი და ტყუპი გავაჩინე. ამ პერიოდში ფიზიკურ დატვირთვას ვერიდებოდი, თუმცა ვარჯიში მალევე დავიწყე... ჩემი მარიამი და მედეა უკვე წლისანი არიან.

— ერთადერთი ქალი ხარ, ვინც სპორტის ამ სახეობაში გამართულ ჩემპიონატებში გათხოვების შემდეგაც მონაწილეობს...

— ასეა. სპორტის ამ სახეობაში მეტბრძოლი ქალები ისედაც ცოტანი არიან და

გათხოვებისთანავე თავს ანებებენ ყველაფერს. ხშირად ამისკენ ოჯახის წევრებიც უბიძგებენ. მე კი ოჯახმა ახალი ძალა შემამატა. ჩემი მეუღლე, ნუგზარ კაჭარავა კარატეს ამავე სახეობას მისდევს. ერთმანეთს სპორტმა დაგვავაჟიერა. ჩვენში კარატისტი ცოლი მთლად იოლი ასაბანი არ არის, ამიტომ ქმარიც ისეთი ავირჩიე, ვისაც ამის კომპლექსი არ აქვს.

— ორი ბავშვის დედას ეს არ გიჭირს?

— ჩემს შვილებს რომ მოეუფლი, მერე ვვარჯიშობ. ხან მათთან დედამთილი რჩება. კიდევ კარგი, რომ სავარჯიშო მოწყობილობა შინ მაქვს.

— შვილებიც მშობლების გზას რომ გაჰყვნენ, რას იტყვი?

— არ დავუშლი, პირიქით, ხელს შევეუნყობ... არა უშავს, თუ მთლად ისე ვერ გააგრძელებენ კარიერას, როგორც ეს დედამ და მამამ შეძლეს. მთავარია, ივარჯიშონ!

— ახლახან იაპონიაში მსოფლიო ჩემპიონატში მონაწილეობდი. მიზნის მიღწევაში ერთწლიანმა პაუზამ სიმ არ შეგიშალათ ხელი?

— ფიზიკურად კარგად მომზადებული ვიყავი, მაგრამ არაკვალიფიციური მსაჯის გადაწყვეტილებით ბრძოლას გამოვეთიშე... ეს ნიშნავს, რომ მომავალში გამარჯვებისთვის მეტი მოტივაცია მაქვს.

— ოდესმე თუ დაგჭირვებიათ ან გამოგიყენებიათ ფიზიკური ძალა?

— ერთადერთხელ. ქუჩაში ნასვამი მამაკაცი მომიხლოვდა და საათი მკითხა. არ მაქვს-მეთქი. ის კი არ მომეშვა. უკან მომყვებოდა და იგინებოდა... შოდა, ერთი ილეთით ვუპასუხე... მახსოვს, ძალიან დაიბნა და შეშინდა.

— ე. ი. მძიმედ დაასრულა?

— რას ამბობთ?! ერთი საშუალოდ მძიმე ილეთი რომ გამომეყენებინა, ვეღარც ადგებოდა. გამაფრთხილებელი ილეთი იყო — თუ ასე მოქცევას გააგრძელებდა, უარესს მიიღებდა.

— ანუ გინდა თქვა, რომ „ლეკი ლომისა სწორია“?

— დიას, ასეა, ზოგჯერ ტოლიც არის, ზოგჯერ უფრო ძლიერიც...

ეკა ასათიანი

ჩემს შვილებს რომ მოეუფლი, მერე ვვარჯიშობ. კიდევ კარგი, რომ სავარჯიშო მოწყობილობა შინ მაქვს

„ჩემი მარიამი და მედეა უკვე წლისანი არიან“

შეაბროვე მსოფლიოს საუკეთესო ტანკების პოლიქსია

ჟურნალ „არსენალის“ დეკემბრის ნომერთან ერთად

ნახევარ საუკუნეზე მეტია, ამერიკული ტანკი M60A3 მწყობრში დგას. ასეთი ტანკის საკოლექციო, მეტალისგან დამზადებული მოდელი შეგიძლიათ ჟურნალ „არსენალთან“ ერთად შეიძინოთ

ჟურნალთან ერთად 9€

M60A3

იკითხეთ ნიგნის მალაფიებსა და კრემის გავრცელების ჰიზურაბში ან დარეკეთ ნომერზე: 0(32) 238 26 73; 0(32) 238 26 74 და www.elva.ge ადგილზე მოგაერთმევთ

საბავშვო პარუსაფი

მაგნიტური ანბანი

შეაბროვე მაგნიტური ანბანი, ციფრები და სათამაშოები საჩუქრად „საბავშვო პარუსაფთან“ ერთად

23 დეკემბრის ნომერთან ერთად

რ

1

ე

+

ს

ღ

გამოდის ყოველ პარასაქვს ჟურნალი + საჩუქარი 2€

**ხელახოცი
შანი
ოჯახისთვის**

ქართული წარმოების ქაღალდი

☎ 577 68 60 71 | 255 08 77

გამოცემა „პალიტრა“ სახალხო მომსახურების საქმიანობის პოლიტიკა

ძირითადი მოვალეობები:

- ✓ სატელეფონო გაყიდვების განხორციელება გა-
მავალი ზარების საშუალებით;
- ✓ მომხმარებლისთვის პროდუქტების (წიგნებისა
და პრესის) შეთავაზება;
- ✓ ინფორმაციის ზედმიწევნით სწორად აღრიცხვა
სპეციალურ პროგრამაში.

ძირითადი მოთხოვნა:

საოფისე პროგრამების ცოდნა;
გამართული მეტყველების უნარი;
ინფორმაციის ეფექტურად მიწოდების უნარი;
ასაკი: 17-50 წელი.

შერჩეულ აპლიკანტებს ჩაუტარდებათ მინიტრენინგ-
ბი ეფექტური გაყიდვებისა და პროდუქტების შესახებ.

**სამუშაო გრაფიკი: მონაცვლეობით 10:30-16:15; 16:15-
22:00 ან სრული გრაფიკით 10:30-18:15**

**დაინტერესებულმა პირებმა, გთხოვთ, გადმოგზავნოთ
თქვენი CV ელფოსტაზე cc@palitra.ge ან დარეკოთ: 219 60
13; 219 60 53**

გისურვებთ წარმატებას!

შპს „ელვა.ჯი“ სახალხო მომსახურების მომსახურე საქმიანობის პოლიტიკა

— სკუტერის მართვის გამოცდილება და საკუ-
თარი სკუტერის ყოლა სავალდებულო არ არის.

— შერჩეულ კანდიდატებს საჭიროების შემთხ-
ვევაში ჩაუტარდებათ 5-7-დღიანი ტრენინგი სკუ-
ტერის მართვაში.

— შესაძლებელია მოქნილი სამუშაო გრაფიკი.

მსურველებმა **CV** გამოგვიგზავნეთ ელმისა-
მართზე: elva@elva.ge ან დაგვიკავშირდით ნო-
მერზე: 591949186

საანგარიშო ჟურნალი „არსებობს“

უფრო მეტი საანგარიშო, კრეატიული, თავსატეხი და საინტერესო
ამბები იხილეთ შემდეგებით - გასართობ ჟურნალში

1

2

3

4

19

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

თარგმანად: 1. ერთი ბგერისგან მეორეზე თანდათანო-
ბით, უპაუზოდ გადასვლა (მუს.); 5. ერთგვარი ქოჩრისანი თუთი-
ყუში; 8. ატოლს შიგნით მოქცეული ზღვის ნაწილი; 9. ფრან-
გი მოქანდაკე; 10. მოძრავი ცირკი; 11. შურისმაძიებელი ქალ-
ღმერთი ბერძ. მით.-ში; 12. საქონლის შემოტანა საზღვარგა-
რეთიდან; 16. სანიავებელი; 17. აპოლონის ტაძრის წინასწარ-
მეტყველი ქურუმი ქალი; 18. ერთ-ერთი ყველაზე გავრცელე-
ბული ლიტონი; 19. ჩიტის „ციხე“; 21. მუსიკალურ-დრამატუ-
ლი ნაწარმოები; 24. ყაჩაღების ჯგუფი; 27. ხმელთაშუა ზღ-
ვის კუნძული; 29. ამინდი; 30. „ოქროს გლობუსის“ მფლობე-
ლი ინგლისელი მსახიობი ემილი ...; 31. ძლიერი შხამი, რითაც
სამხ. ამერიკის ინდიელები ისრებს წამლავდნენ; 32. ფსიქიკუ-
რი აშლილობის ერთ-ერთი ფორმა; 33. მეთაური, ხელმძღვანე-
ლი; 34. ფარული დაცინვა.

შპეულად: 2. რელიგიურ-ფილოსოფიური ტერმინი. აღ-
ნიშნავს ღვთაებრივი საწყისიდან სამყაროს მთელი მრავალფე-
როვნების გამოსხივებას; 3. სამხედრო მოსამსახურის აღკაზ-
მულობა; 4. მჭევრმეტყველი; 5. განცალკევებული საკანი, სა-
დაც დროებით ათავსებენ პატიმარს მკაცრად დაცვის მიზნით;
6. ქიმიური ელემენტი, რბილი მოვერცხლისფრო ლითონი; 7.
საცეცვაო მოედანი; 13. ქალისადმი მიძღვნილი პატარა ლი-
რიკული ლექსი; 14. ტაძარი ისტორიულ ტაოში; 15. ჩრ-
დილოამერიკელ ინდიელთა მსუბუქი ნაჯახი; 20. ცხოველთან
მეფე; 22. თვითმფრინავიდან გადმოსასხტომი მოწყობილობა; 23.
ფრანგული ავტომობილი; 25. 47-სიმიანი საკრავი; 26. სტო-
მატოლოგი; 27. სამწახნაგოვანი პირის მქონე პატარა ხანჯა-
ლი; 28. მთავარი მსახვი.

წინა ნომრის კრეატიული პასუხები

თარგმანად: 1. კაბინა; 5. მარი-
ტა; 8. ასან; 9. „მამუღი“; 10. ქერჩის; 11.
უღე; 12. ამონალი; 16. პითია; 17. ნი-
დაო; 18. ნიასა; 19. ტენტი; 21. აპისი;
24. კარგო; 27. რაპორტი; 29. პირადი;
30. ტროფი; 31. რენომე; 32. რამპა; 33.
ტირიფი; 34. ატონია.

შპეულად: 2. აისბერგი; 3. იანიჩარი;
4. აგრესია; 5. „მამუღი“; 6. რუზველტი;
7. ტრაპეცია; 13. მაგნიტუდა; 14. ნასა;
15. „ლიკანი“; 20. ნინო; 22. პარიტეტი;
23. სენა; 25. „არგო“; 26. გენერალი; 27.
როიტერი; 28. ისტორია.

გაზეთი დამოუკიდებელია და ხელმძღვანელობს თავისუფალი
პრესის პრინციპებით. რედაქციის აზრი შესაძლოა არ ემთხვეოდეს
მასალის ავტორის მოსაზრებებს.

რედაქცია პასუხს არ აგებს უცხოური პრესიდან თარგმნილი
მასალების, ფაქტების, ინფორმაციის სიზუსტეზე, აგრეთვე სარეკლამო
განცხადებების შინაარსსა და სტილზე.

Rნიშნით აღნიშნული სტატიები იბეჭდება რეკლამის უფლებით.
რედაქციაში შემოსული მასალები ავტორებს არ უბრუნდებათ.

მთავარი რედაქტორი
გიორგი თაყაიშვილი

გამომცემი რედაქტორი
გიორგი კვიტაშვილი

მთ. რედაქტორის მოადგილეები:
ლია იაკოვაშვილი; ნათია გორდელაძე
სარედაქციო კოლეგია

მის.: იოსებიძის ქ. №49

ტელ.: რედაქცია: 238-98-88

რეკლამა: 237-78-07
ფაქსი: 238-98-88

contact@kvirispalitra.ge
www.kvirispalitra.ge

სარედაქციო ნომერი 1518

„კვირის პალიტრა“ გამოდის ორშაბათობით

გაზეთი დაბეჭდა გამოქვეყნება „კოლორში“.

გაზეთის გამოწერა შეგიძლიათ ინტერნეტით, ვებ-გვერდზე:

www.elva.ge ან სატელეფონო შეკვეთის საშუალებით:

(+995 32) 2 37 50 03; (+995 32) 2 38 26 74

ადგილზე მიტანა უფასო!

დაბეჭდა
სტამბა
კოლორში

„პალიტრა“ სხელი ხაზი
2 19 60 13; 2 19 60 53